

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

Ամերիկեան «Կեղծուած»

Ընտրութիւնները եւ Հայաստանը

Նախագահ ընտրուելէն աւելի քան երեքամիս ու պաշտօնի ստանձնումէն մօտ մէկ ամիս ետք, Տոնալտ Թրամփ տակաւին չի կրնար հաշտուիլ այն իրողութեան հետ, որ Հիլըրի Քլինթըն ստացած էր մօտ երեք միլիոն աւելի ժողովրդային քուէներ, քան ինք: Թրամփ կը շարունակէ վիճարկել ընտրութիւններու արդիւնքները: Ան նախ պնդեց որ 3-5 միլիոն ոչ քաղաքացիներ մասնակցած են ընտրութիւններուն եւ քուէարկած՝ Քլինթոնի օգտին: Իսկ անցեալ շաբաթ, ան նոր ամբաստանութիւն մը կատարելով ըսաւ թէ, Նիւ Համփշայր նահանգին մէջ, ուր ինք պարտութիւն կրած էր, այլ նահանգներէն պատերով մարդիկ փոխադրուած են ու հոն քուէարկած:

Շատ մը նահանգներու կառավարիչներ՝ հանրապետական եւ Դեմոկրատ, հակադրօճեցին ըսելով թէ, ոչ քաղաքացիներու քուէարկութիւնը բացառուած է, իսկ իրենց կողմէ կատարուած յետընտրական քննութիւնները երբեք ալ ցոյց չեն տուած նման պարագաներու գոյութիւնը: Նոյնը ըրին նաեւ Նիւ Համփշայրի հանրապետական ղեկավարները, որոնք եկան հերքելու պատերով ընտրողներ տեղափոխելու մասին պնդումները:

Ամերիկայի մէջ ընտրութիւններու լայնածաւալ կեղծումը բացառուած է, նկատի առնելով այն իրողութիւնը, որ հոս գոյութիւն չունի կեղծուած ընտրական յանձնարարութիւնները: Ընտրութիւնները կը կազմակերպուին տեղական մակարդակներու վրայ՝ նահանգային ու գաւառներու եւ քաղաքներու մէջ գործող խառն մարմիններու կողմէ:

Տոնալտ Թրամփի այս անպատասխանատու մեղադրանքները վտանգաւոր են նաեւ արտաքին քաղաքականութեան առումով: Այսուհետեւ, այլ երկիրներու ընտրութիւններուն Ամերիկայի կողմէ կատարուած քննադատութիւնը կը դառնան իմաստազուրկ:

Մօտ օրէն Հայաստանի մէջ տեղի պիտի ունենան խորհրդարանական ընտրութիւններ, որոնց արդարացիութեան նկատմամբ այժմէն իսկ թերահաւատութիւն կը տիրէ ժողովուրդի մօտ: Կասկած կայ որ, իշխանութիւնները, անցեալ նման, ամէն ինչ պիտի ընեն իրենց վերընտրութիւնը ապահովելու համար: Այս պարագային, միջազգային դիտորդներու ոչ դրական գնահատականներուն իբրեւ պատասխան կրնան օրինակ բերուիլ Ամերիկայի ընտրութիւնները՝ ըսելով. «Յոն եւս կեղծիքներ կ'ըլլան, այդ մասին հարցուցէք նախագահ Թրամփին»:

«ՄԱՍԻՍ»

ՀՀ-ի Ընտրական Ցուցակը Պիտի Գլխաւորէ Պաշտպանութեան Նախարար Վիգէն Սարգսեան

Փետրուար 14-ի երեկոյեան հրապարակուեցաւ Հայաստանի իշխող կուսակցութեան՝ ՀՀԿ համամասնական ցուցակը, ուր կային բազմաթիւ անակնկալներ:

Ցուցակը կը գլխաւորէ Պաշտպանութեան նախարար Վիգէն Սարգսեան: Սերժ Սարգսեանն ու վարչապետ Կարէն Կարապետեանը ցուցակին մէջ չկան:

ՀՀԿ գործադիր մարմնի նիստի աւարտին, Կուսակցութեան խօսնակ էտուարտ Շարմազանով լրագրողներուն յայտնեց, որ հաստատուած է համամասնական ցուցակը՝ Վիգէն Սարգսեանի գլխաւորութեամբ: Յաջորդ տեղերը կը զբաղեն Տարօն Մարգարեան, Արփինէ Յովհաննիսեան, Արա Պապուրջեան եւ Արմէն Ամիրեան:

Առաջին տասնեակի մէջ են նաեւ Արմէն Աշոտեան, էտուարտ Շարմազանով, Մարգարիտ Եսայեան, Մամուկէ Ֆարմանեան ու Կարէն Աւագեան: Ցուցակը բաղկացած է 64 անձէ:

Որոշուած է նաեւ, որ ՀՀԿ նախընտրական շտապը պիտի ղե-

Պաշտպանութեան նախարար Վիգէն Սարգսեան

կավարէ կուսակցութեան գործադիր մարմինը Սերժ Սարգսեանի գլխաւորութեամբ: Գործադիր մարմինը պիտի ղեկավարէ նաեւ նախընտրական քարոզութիւնը:

Վարչապետ Կարէն Կարապետեանի անունը չկայ ՀՀԿ համամասնական ցուցակին մէջ, սակայն Շարմազանով յայտարարեց որ, եթէ խորհրդարանական ընտրութիւններուն ՀՀԿ-ն մեծամասնութիւն ունենայ, վարչապետը դարձեալ պիտի ըլլայ Կարէն Կարապետեանը: Իսկ ան ցուցակին մէջ չի ներառուած, քանի որ մշտական բնակութեան հարցը խոչընդոտած է անոր մասնակցութիւնը Ապրիլ 2-ին կայանալիք ընտրութիւններուն:

Հայամէտ Գոնկրէսականները Կոչ Ըրած Են Թրամփին՝ Ճանչնալու Հայոց Ցեղասպանութիւնը

ԱՄՆ Գոնկրէսի հայկական հարցերով զբաղող յանձնախումբը նորընտիր նախագահ Տոնալտ Թրամփին յորդորած է ճանչնալու Հայոց ցեղասպանութիւնը եւ մերժելու թուրքիոյ վարած լուեցման քաղաքականութիւնը:

«Որեւէ կասկած չկայ, որ մօտ մէկուկէս միլիոն հայ սպաննուած է 20-րդ դարու առաջին ցեղասպանութեան ժամանակ: Օսմանեան կայսրութեան մէջ Միացեալ Նահանգներու ղեկավար՝ Հենրի Մորկենթաու, արձանագրած է այդ ցեղասպանութիւնը ու զգալի միջոցներ հանգանակած՝ տուժած հայերուն օգնելու համար», - յայտարարած են ղեմնկրատներ Ֆրենք Փալոն, Ճէքի Սփայեր, Ադամ Շիֆ եւ հանրապետականներ Տէյլիտ Թրոթ, Տէյլիտ Վալատո եւ Կաս Պիրիլաքիս:

Ապրիլ 24-ին ընդառաջ, հայամէտ գոնկրէսականներ դիմած են նաեւ իրենց գործընկերներուն՝ յորդորելով միանալ նախաձեռնութեան ու կոչ ընել Սպիտակ տան ղեկավարին՝ այս տարի շիտակ եւ ճշգրիտ կերպով կոչել 1915 թուականի իրադարձութիւնները:

«Ցեղասպանութիւնը ճանչնա-

լով՝ Միացեալ Նահանգներու նախագահը յարգանքի տուրք կը մատուցէ ոչ միայն գոհերու յիշատակին, այլեւ վերապրողներու հաստատականութեանն ու հայկական արմատներ ունեցող բազմաթիւ ամերիկացիներուն, որոնք մինչ օրս կը հզօրացնեն մեր երկիրը», - գրած են ամերիկացի գոնկրէսականները:

Նախագահ Թրամփին ուղղուած նամակին մէջ անոնք նաեւ նշած են որ, ճանաչումը կը հաստատէ ամերիկեան վարչակազմի, կառավարութեան ու օրէնսդիր մարմնի կողմէ նախապէս եղած քայլերը:

Գոնկրէսականները նաեւ դիմած էին Միացեալ Նահանգներու նոր պետական քարտուղար Ռէքս Թիլերսոնին, պարզելու համար նոր վարչակազմի դիրքորոշումը ամերիկահայերու համար զգայուն այլ հարցերու շուրջ: Թիլերսոն խոստացած էր աջակցիլ Հայաստանի ու թուրքիոյ միջեւ դիւանագիտական ու տնտեսական յարաբերութիւններու կարգաւորման, ինչպէս նաեւ հայերու իրաւունքներու, մշակութային ժառանգութեան պահպանութեան հարցերուն:

ՍԴՀԿ-ն Դադրեցուցած է Քննարկումները Ծառուկեանի Հետ

Սոցիալ-դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան Հայաստանի վարչութիւնը փետրուար 14-ին հանդէս եկաւ յայտարարութեան մը, որուն մէջ մասնաւորապէս ըսուած է. «2016 թուականի Դեկտեմբերի վերջից Գաբրիլ Ծառուկեանի լիազօր անձանց նախաձեռնութեամբ սկսուեցին բանակցութիւններ Սոցիալ-դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան հետ, որի հիմքում ընկած էր հետեւեալը՝ յառաջիկայ նախատեսուող դաշինքում քննարկուած է մեծ քաղաքական փոփոխութիւնները, որի հիմքում ընկած է քաղաքական առողջ համագործակցութեան, սոցիալական արդարութեան հաստատման, երկրում որակական փոփոխութիւններ կատարելու գաղափարները»:

ՄԴՀԿ-ն համաձայնուել էր միանալ այդ փոփոխութիւնին, որտեղ դաշինք կազմող ուժերը պէտք է լինէին ՄԴՀԿ-ն, ԲՀԿ-ն, ՌԱԿ-ը, ՀՀԾ-ն եւ Միասնութիւն շարժումը: Քաղաքական գոնսուլթացիաները ընթացել են բոլոր մակարդակներով՝ ընդհուպ մինչեւ Գ. Ծառուկեանի հետ, որի հետ անձամբ ձեռք է բերուել քաղաքական պայմանաւորուածութիւն բոլոր

Շար.ը էջ 4

«Միջազգային Ներումը» Դատապարտած է Լափշինի Արտայանձնումը

«Միջազգային Ներումը» (Amnesty International) իրաւապաշտպան կազմակերպութեան կողմէ տարածած հաղորդագրութեամբ կը դատապարտուի ինթըրնետային լրագրող Ալեքսանտր Լափշինի Պեյլաուսի կողմէ Ատրպէյճանին արտայանձնումը եւ պահանջելով՝ անյապաղ ազատ արձակել անոր:

Միջազգային հեղինակաւոր կազմակերպութիւնը ընդգծած է, որ Ալեքսանտր Լափշինին կը սպառնան խոշտանգումներ, վատ վերաբերմունք եւ անարդար դատավարութիւն եւ համոզմունք յայտնած է, որ քրէական հետապնդումը անոր դէմ պէտք է դադրի:

Նշելով, որ Լափշինի կալանաւորուած էր Պեյլաուսիոյ կողմէ, Ատրպէյճանի պահանջով՝ Լեռնային Ղարաբաղ կատարած այցերուն համար, իրաւապաշտպան կազմակերպութիւնը միաժամանակ յայտնած է, որ «Amnesty International տեղեակ չէ Լեռնային Ղարաբաղ առանց իրենց թոյլտուութեան այցելելու համար անձանց դէմ

Շար.ը էջ 5

ՀՀ-ի Անկատար Խոստումները

ԱՐՄԱՆ ԳԱԼՈՅԵԱՆ

2017 Աժ ընտրութիւնները առաջադրուածների վերջնաժամկէին մէկ շաբաթից էլ քիչ ժամանակ է մնացել, ու մինչ կը սկսուի մրցավազքը, փորձենք վերլուծել, թէ իշխող ՀՀ-ն այս հինգ տարիների ընթացքում որքանո՞վ է իրականացրել 2012թ. Աժ ընտրութիւններում իր ներկայացրած նախընտրական ծրագիրը: Ի վերջոյ, ՀՀ-ն 2012թ. ընտրութիւնների արդիւնքում Աժ-ում ձեւաւորեց բացարձակ մեծամասնութիւն եւ ի տարբերութիւն իր կողմից գործընկերների՝ չի կարող ասել, թէ իշխանութեան մէջ բաւարար ներգրաւածութիւն չի ունեցել՝ ծրագրերն ամբողջութեամբ իրականացնելու համար: Ընդհակառակը, ՀՀ-ն միակ կուսակցութիւնն է, որն ունեցել է բոլոր հնարաւորութիւնները՝ նախընտրական խոստումները կատարելու համար, առաւել եւս, երբ նախագահը, Աժ նախագահը, վարչապետը, նախարարների ու մարզպետների, համայնքապետների ու շատ այլ բարձրաստիճան պաշտօնեաների գերակշիռ մեծամասնութիւնը ՀՀ-ականներ են:

Եւ այսպէս՝ 2012թ. ընտրութիւններին ՀՀ-ն մասնակցեց «Հաւատանք, որ փոխենք» կարգախօսով՝ ներկայացնելով ծաւալուն ծրագիր: Միայն թէ այդ ծրագրում խոստումները շատ ընդհանրական էին, եւ թուային արտադրութեամբ՝ կոնկրետ արդիւնքների մասին խօսք չկար: Պատճառն էլ պարզ էր. նախորդ խորհրդարանական ու նախագահական ընտրութիւններում ՀՀ-ն կոնկրետ արդիւնքներ էր խոստացել, բայց այդպէս էլ չէր կարողացել ապահովել, ու այդ ողջ

ընթացքում ընդդիմութիւնը, հասարակութիւնը ՀՀ-ին ամէն յարմար առիթով լիչեցնում էր այդ խոստումները: ՀՀ-ն այս հինգ տարիների ընթացքում չի կատարել նաեւ 2012թ. տուած իր նախընտրական ծրագրի դրոյթները: Դատէք ինքներդ:

2012թ. ՀՀ ծրագրում նախաբանից յետոյ ՀՀ-ն առաջինը խոստացել էր «Ուժեղ եւ պաշտպանուած Հայաստան իւրաքանչիւրի համար»: Թէ իշխող ՀՀ-ն որքանով է իրագործել իր այս նախընտրական խոստումը, պարզ է ամէնքին: Բաւական է միայն լիչել ապրիլեան քառօրեայ պատերազմը, որի արդիւնքում եղան աւելի քան հարիւր զոհ, հարիւրաւոր վիրաւորներ եւ, վերջապէս, կորցրինք 800 հեկտար տարածք: Այդքանից յետոյ, թերեւս, անիմաստ է խօսել ՀՀ-ի այս խոստումները հակառակորդի հետ ուժերի հաւասարակշռութեան, հետախուզական կարողութիւնների, զօրացրուածների համար աշխատանքով ապահովելու եւ արտօնեալ ուսման հնարաւորութիւնների խոստումների մասին:

Ապրիլեան պատերազմից բացի՝ ՀՀ եւ ԼՂՀ սահմաններին պարբերաբար իրականացուող դիւրսիաները, միջազգային տարբերատեսանկերում ընդունուած բանաձեւերում եւ այլ փաստաթղթերում հակահայկական ձեւակերպումները ամենախօսուած ապացոյցն են այն բանի, որ ՀՀ նախընտրական ամենակարեւոր խոստումները չեն իրականացուել:

ՀՀ ծրագրի յաջորդ բաժինն այսպէս է վերնագրուած. «Հայաստանի միջազգային հեղինակութեան ամրապնդում»: Չորս տարի շարունակ եւրոասոցացման ուղղութեամբ քայլեր անելուց յետոյ եւ

մէկ գիշերում ԵՏՄ-ին անդամակցելու մասին Սերժ Սարգսեանի որոշման հետեւանքով թէ որքա՞ն է ամրապնդուել ՀՀ միջազգային հեղինակութիւնը, կարծում ենք՝ ներկայացնելու կարիք չկայ: Բաւական է միայն լիչեցնել, թէ ինչպէս էին եւրոպացի պաշտօնեաները նաեւ Սերժ Սարգսեանի հետ հանդիպումների ժամանակ ՀՀ իշխանութիւններին որակել անվստահելի, անկանխատեսելի գործընկեր: Մինչդեռ նոյն ՀՀ-ն իր նախընտրական ծրագրում խոստացել էր. «Եւրոպական միութեան հետ խորը եւ համապարփակ ազատ առեւտրի համաձայնագրի կնքումը հասցուելու է աւարտին: Բարձրացնելու ենք Ռուսաստանի Դաշնութեան հետ կնքուած առեւտրատնտեսական, ռազմական, էներգետիկ, գիտական, կրթական, մշակութային ոլորտներին վերաբերող պայմանագրերի իրագործման արդիւնաւետութիւնը»:

Այս տարիների ընթացքում չեն իրականացուել ՀՀ-ի տնտեսական բնագաւառի խոստումները եւս. «Ապահովելու ենք ֆինանսական կայունութիւն՝ ընդլայնելով ֆինանսական ծառայութիւնների շրջանակը եւ հասանելիութիւնը»: 2013թ. տարեվերջին դրամի կտրուկ արժեզրկումն ու տնտեսութեան մէջ դրան յաջորդած խուճապը լաւագոյնս ցոյց է տուեց, որ իշխանութիւններն ի վիճակի չեն ապահովել ֆինանսական որեւէ կայունութիւն, այլ ընդամենը արհեստականօրէն փորձում են պահպանել դրամի փոխարժէքը:

ՀՀ-ն նաեւ խոստացել էր. «Մեր տնտեսական քաղաքականութիւնն ուղղուած է լինելու միջին եւ փոքր պիզնեսի կայացման եւ զարգացման երաշխիքների

ստեղծմանը: Մենք պարտաւոր ենք ապահովել հաւասար մրցակցային պայմաններ եւ բացառել խոշոր պիզնեսի կողմից գերիշխող դերքի շարաշահումները»:

Եւ ի՞նչ. կարողացա՞ւ ՀՀ-ն ապահովել այս ամենը: Իհարկէ ոչ: Բաւական է միայն նշել, որ եթէ նախորդ տարիներին ինչ-որ աճ է արձանագրուել, ապա հիմնականում գիւղատնտեսութեան ոլորտում թուանկարչութեան շնորհիւ: Իսկ որ տնտեսութիւնը չի զարգացել, փաստում է վերջին երեք տարուայ ընթացքում պիւտձէի եկամտների թերակատարումը, փաստում է ներդրումների ծաւալների հետեւողական անկումը, փաստում է աղքատութեան մակարդակը, որ այդպէս էլ չի իջնում 30 տոկոսից, եւ, վերջապէս, դա փաստել է անձամբ ՀՀ առաջին փոխնախագահ, վարչապետ Կարէն Կարապետյանը, երբ Աժ ամբիոնից յայտարարեց. «Բաց, ազնիւ ասում եմ՝ մեր տնտեսութեան վիճակը չափազանց ծանր է»:

Յանուն արդարութեան նշենք, որ իր ծրագրային դրոյթներին մէկը ՀՀ-ն, այնուամենայնիւ, իրականացրել է: Խօսքը ամուր սփիւռք ունենալու խոստման մասին է. չէ՞ որ վերջին տարիներին ՀՀ-ից շարունակուել է ահազնացող արտագաղթը. միայն վերջին հինգ տարում մօտ 210 հազար ՀՀ քաղաքացի է մեկնել ՀՀ-ից եւ չի վերադարձել՝ այդպէս համալրելով եւ ուժեղացնելով հայկական սփիւռքը:

Այնպէս որ, ՀՀ-ն այդպէս էլ չի իրականացրել իր նախընտրական ծրագրի դրոյթները ու, չնաեւ սրան, փորձում է քաղաքացիներից քուէ ակնկալել: Իսկ միայն վերջինից փաստերը բաւարար են, որպէսզի քաղաքացիները մերժեն այս կուսակցութեանը: «ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ»

Չի Մնացել Այլ Ելք. Կարեն Կարապետեանն Ասել Է Գինը

ՅԱԿՈԲ ԲԱՂԱԵԱՆ

Տնտեսական զարգացման եւ ներդրումների նախարարութիւնն օրերս հրապարակեց տեղեկութիւն Հայաստանում 2017 թուականին սպասուող մօտ 460 միլիոն տոլարի ներդրումների մասին:

Փետրուարի 13-ին Եւրոպական պիզնէս ասոցիացիայի եւ Հայաստանում գործունէութիւն ծաւալող եւրոպական ընկերութիւնների ներկայացուցիչները հետ հանդիպմանը, որին մասնակցել է նաեւ Եւրամիութեան դեսպան Պյոտտր Սվիտալայի, Կարէն Կարապետեանը յայտարարել է կառավարութիւնում քննարկուած եւ իրատեսական համարուող ներդրումային 341 ծրագրի մասին, յայտարարելով, որ դրա արժէքը կը կազմի մօտ 3,2 միլիարդ տոլար: Կարապետեանը յայտարարել է, որ արդէն իսկ 2017 թուականի համար իրատեսական է դրանից 840 միլիոնի ծրագրերի մեկնարկը:

Փաստացի, կառավարութիւնը յայտարարել է Հայաստանում բարեփոխումների կամ իշխող համակարգի փոփոխութեան գինը՝ 3,2 միլիարդ տոլար:

Գործնականում դա Հայաստանում առկայ համակարգի տնտեսական հենքի փոփոխութեան արժէքն է, կամ պայմանական բնորոշմամբ՝ «զուգահեռ տնտեսութեան» կամ «զուգահեռ տնտեսական համակարգի» ձեւաւորման գինը, որի

միջոցով կարող է իրատեսական դառնալ ուժերի յարաբերակցութեան փոփոխութիւնը:

Ինչպիսին է լինելու կամ ինչպիսին կարող է լինել այդ համակարգը, այլ հարց է: Չկայ երաշխիք, որ այն իր որակներով ու հեռանկարներով երաշխաւորուած աւելի լաւը, առաջադէմը կամ արդիւնաւէտն է լինելու, քան ներկայիս գործող համակարգը: Թէեւ, գործնականում ներկայիս համակարգը պարզապէս սպառուած համակարգ է եւ որպէս օրգանիզմ ի վիճակի չէ լուծել գոյապահպանութեան խնդիրը գրեթէ մէկ միլիարդ աւելի հեռու քայլ ենթադրող որեւէ այլ խնդիր:

Որեւէ զուգահեռ համակարգ կամ բարեփոխում ունի գին, եւ ներկայիս կառավարութեան կամ Կարէն Կարապետեանի հաշուարկով, այդ գինը կազմում է 3,2 միլիարդ դոլար: Փաստօրէն, դրանից յետոյ նաեւ յայտարարուած է, որ գտնուել է 460 միլիոն տոլար, որն ըստ նախնական գնահատականի, կը ստեղծի մօտ 6000 աշխատատեղ: Եթէ հնարաւոր լինի թէկուզ մօտաւոր ճշգրտութեամբ հաշուարկել այդ 6000-ի մուտիւրի կատիւ էֆեկտը հանրային ընդգրկման իմաստով, ապա կը ստացուի մօտաւոր պատկեր, թէ գործնականում հանրութեան որքան մաս կը դրուի նոր կամ զուգահեռ տնտեսական համակարգի ներքոյ, ինչ ծաւալ կ'ընդգրկի այդ համակար-

գի սոցիալական հենքը:

Գործնականում այստեղ է Կարէն Կարապետեանի շանսը, եթէ նա իսկապէս ունի առկայ համակարգի հետ մրցակցութիւնը յաղթելու ցանկութիւն: Մրցակցութիւնից խուսափելու տարբերակ նա չունի՝ նա կամ կը դառնայ համակարգի հերթական զոհը, որի հաշուին առկայ համակարգը որոշակի ժամանակահատուածով կը լուծի գոյապահպանութեան խնդիրը, կամ կը կարողանայ կայացնել գուզահեռ համակարգի ձեւաւորման գործընթացը եւ այդ համակարգի յետագայ կառուցումը դարձնել «անշրջելի»:

Անբեկբայ է, որ Հայաստանի ներքին կեանքում այլ մրցակցային գործընթաց, որի հիմքում այլընտրանքային համակարգի ձեւաւորումն է, ներկայումս գոյութիւն չունի, գործնականում հանրային մակարդակում գնահատուած եւ մատուցուած չէ նաեւ այդ գործընթացի համար պահանջուող ռեսուրսային բազան, դրա աղբիւրները:

Որպէս շոշափելի ռեսուրս փորձ է արւում խաղարկել ընդամենը ազնուութիւնը, անկեղծութիւնը, կենսագրական մաքրութիւնը, ընդ որում առանց նոյնիսկ այդ ռեսուրսների ներդրման յստակ եւ հանրութեան համար կատարելի ներդրումային ծրագրի, որն ունի շոշափելի համակարգային թէկուզ ուրուագիծ:

«ԼՐԱԳԻՐ»

ՄԱՍԻՍ
ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՏԻԱԿ ԴԵՍՈՂԿՐԱՏ ԴՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՅԷԱՉԱՊԱՅԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ստորագրուեցաւ «Օհանեան-Րաֆֆի-Օսկանեան» Համաձայնագիրը

Րաֆֆի Յովհաննիսեան, Վարդան Օսկանեան եւ Սէյրան Օհանեան կը ստորագրեն ընտրական դաշինքի ստեղծման մասին փաստաթուղթը

Փետրուար 13-ին տեղի ունեցաւ «Ժառանգութեան» առաջնորդ Րաֆֆի Յովհաննիսեանի, «Համախմբում» կուսակցութեան նախագահ Վարդան Օսկանեանի ու Պաշտպանութեան նախկին նախարար Սէյրան Օհանեանի մասնակցութեամբ ընտրական դաշինքի ստեղծման մասին փաստաթուղթի ստորագրումը:

«Օհանեան-Րաֆֆի-Օսկանեան» անունը ստացած դաշինքը երեք ուժերու ներկայացուցիչներէն կազմուած խումբով կը մասնակցի յառաջիկայ խորհրդարանական ընտրութիւններուն: Դաշինքի կազմին մէջ է նաեւ «Ժողովրդական կուսակցութիւնը» Տիգրան Կարապետեանի գլխավորութեամբ:

«Ժառանգութեան» փոխնախագահ Արմէն Մարտիրոսեան իր խօսքին մէջ նշեց՝ իրենք անհրաժեշտ կը համարեն փոխել գործող արատաւոր համակարգը:

«Ժառանգութեան» առաջնորդ Րաֆֆի Յովհաննիսեան նշեց. «Մենք այսօր մեկնարկն ենք տալիս նոր խորհրդաձայնի: Մենք ասում ենք այդ Հայաստանի ինքնիշխանութեան Հայաստանի ինքնիշխանութեանն ու Արցախի տարածքային ամբողջականութեանը»:

Րաֆֆի Յովհաննիսեանը յաջողութիւն մաղթեց միւս բոլոր

դաշինքներուն, նաեւ նշեց՝ այս իշխանութիւնը կ'ապրի իր վերջին օրը:

«Համախմբում» կուսակցութեան նախագահ Վարդան Օսկանեան ըսաւ. «Ես երկրորդում եմ Րաֆֆի Յովհաննիսեանի խօսքն ամբողջութեամբ: Այն, ինչ մենք ցանկացել ենք, հեռու է իրականութիւնից: Սա հազուադէպ առիթներէն է՝ երկրում իրավիճակ փոխելու»:

Վարդան Օսկանեանի պնդմամբ՝ ապացուցուած է, որ Հայաստանի զարգացման խոչընդոտած է գործող իշխանութիւնը:

Պաշտպանութեան նախկին նախարար Սէյրան Օհանեան ըսաւ. «Ըստ հոլթեան ապրիլեան խորհրդարանական ընտրութիւնները լինելու են շատ կարեւոր ընտրութիւններ, երբ ձեւաւորուելու է իշխանութիւնը, եւ կարեւոր է, որ իւրաքանչիւր անձ մասնակցի դրան: Ազգային երաշխիքների ձեւաւորման հիմքում լինելու է մարդը, սահմանում կանգնած գինուորը, ուսուցիչը եւ այլն: Մենք կարեւորում ենք անվտանգութեան երաշխիքների բարձրացումը: Ամենամեծ թերութիւնը, որ գոյութիւն ունի՝ իշխանութեան ու մարդկանց միջեւ եղած անջրպետը, մենք փորձելու ենք վերացնել»:

«Ելք» Դաշինքի Ցուցակը Կը Գլխավորէ Էտնոն Մարուքեան

«Լուսաւոր Հայաստան» կուսակցութեան առաջնորդ Էտնոն Մարուքեան

«Ելք» դաշինքը Փետրուար 14-ին կայացած ներքին քուէարկութեան անմիջապէս յետոյ հրապարակեց յառաջիկայ խորհրդարանական ընտրութիւններուն իր համամասնական ցուցակի առաջին եռեակի անունները: Ըստ այդ՝ դաշինքի ցուցակը կը գլխավորէ «Լուսաւոր Հայաստան» կուսակցութեան առաջնորդ Էտնոն Մարուքեան, երկրորդ հորիզոնականին է «Հանրապետութիւն» կուսակցութեան առաջնորդ Արամ Մարգարեան, ցուցակի երրորդ տեղն է «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցութեան վարչութեան անդամ Նիկոլ Փաշինեան:

«Ելք» դաշինքը նոր սերնդի դաշինք է եւ ունի առաջնորդներ, երեք կուսակցութիւնների առաջնորդները «Ելք» դաշինքի առաջնորդներն են համարուում», - յայտարարեց Մարուքեան:

«Ելք»-ի առաջնորդները քննադատեցին նախապէս իշխանութեան մէջ եղած, այժմ ինքզինք ընդդիմադիր հռչակած Սէյրան Օհանեանը, Վարդան Օսկանեանն եւ Գագիկ Ծառուկեանը:

«Լուսաւոր Հայաստան» կուսակցութեան առաջնորդ Էտնոն Մարուքեան, անհար համարեց, որ այս ուժերուն հետ իրենք կը համագործակցին ընտրութիւններէն յետոյ՝ փորձելով մեծամասնութիւն ձեւաւորել խորհրդարանին մէջ:

«Հանրապետութիւն» կուսակցութեան ղեկավար Արամ Մարգարեան լիջեցուց, թէ Սէյրան Օհանեան եւ Գագիկ Ծառուկեան իշխանութեան մէջ «կամ լուռ էին, կամ աջակցող»:

Աւելին, ըստ Արամ Մարգարեանի, օրինաչափ է, որ Սէյրան Օհանեանի ու Վարդան Օսկանեանի դաշինքին միացաւ նաեւ Րաֆֆի Յովհաննիսեանը «կարծում եմ, որ այդ դաշինքը գաղափարական առումով շատ իրար մօտ են, շատ բնական եմ համարում, որ իրենք միասին են: Նաեւ կարծում եմ, որ իրենց մօտեցումները շատ մօտ են Հանրապետականին, եւ իրենք կարող են միաս-

նական մասնակցել: Առաւել եւս, որ, բացի «Ժառանգութիւնից», մնացած բոլորն էլ ինչ-որ ժամանակ պաշտպանել են Ռոպէրթ Քոչարեանին, եղել են նրա վստահուած անձը, նրա թիմի անդամը»:

«Քաղաքացիական պայմանագրի» ղեկավար անդամ Նիկոլ Փաշինեանի խօսքով. «Աւելի հաւանական է, որ նրանք հնարաւորութեան դէպքում Հանրապետականի հետ գոյալիցիա կը կազմեն: Եւ նրանք պէտք է քաղաքական դաշտում դեռ ապացուցեն, թէ իրենք ինչ նկատի ունեն, երբ որ ասում են, որ իրենք ընդդիմադիր են»:

Իսկ Գագիկ Ծառուկեանի հետ Հանրապետականի դէմ միաւորուելու հարցով Նիկոլ Փաշինեան ըսաւ. «Այն պահին, երբ պէտք էր իշխանափոխութիւնը տեղի ունենար, մենք էլ պատրաստ էինք այդ իշխանափոխութեանը աջակցել ցանկացած կարգավիճակում, իրենք ուղղակի թողեցին եւ հեռացան դաշտից: Ես չեմ ուզում ասել փախան: Հիմա մենք պէտք է երաշխիքներ ունենանք, որ նման իրավիճակում փախնողներ չեն լինելու»:

Էտնոն Մարուքեան յայտարարեց. «Մեր յայտը առաջին հերթին իշխանափոխութիւն անելն է: Դա մաքսիմալ ծրագիրն է: Նուազագոյն ծրագիրը, եթէ դա չստացուի, մենք լինելու ենք հակակշիռ վեցերորդ գումարման Ազգային ժողովում»:

Երթ Ի Պաշտպանութիւն «Հաց Բերողին» «Ազատ Արձակէք Մեր Լապշինին»

Փետրուար 14-ին Երեւանի Ազատութեան հրապարակէն մեկնարկեց երթ՝ ի պաշտպանութիւն «Հաց բերող» Արթուր Մարգարեանի, որ ձերբակալուած է Սամայ Ծռերու» անցեալ տարուայ Յունիսի գործողութեան մասնակիցներուն հաց հասցուցած էր:

Երեւանի մէջ երթ՝ ի պաշտպանութիւն «Հաց բերող» Արթուր Մարգարեանի

Երթի կազմակերպիչներն էին «Ո՛չ թաւանին» նախաձեռնութիւնը, որուն անդամներէն Մաքսիմ Մարգարեանը յայտարարեց, որ Արթուր Մարգարեանին ազատութեան գրկած են ընդամենը հաց տանելու համար, եւ խոշտանգման կ'ենթարկեն զինք: Երթի մասնակիցները կը վանկարկէին՝ «Ազատութիւն Հաց բերողին», «Սերժիկ, հեռացիր, Հայաստանը մոռացիր», «Մահ ռեժիմին»:

Երթի նախաձեռնողներից մէկը նշեց, որ այս օրերուն կը քննարկուի Լապշինի արտաքսնման հարցը, մինչդեռ մեր երկրին մէջ ալ կայ Լապշին՝ ի դէմս Արթուր Մարգարեանի, որ ռեժիմի զոհն է: Ան նաեւ զուգահեռ կատարեց Հա-

յաստանին յանձնուած ատրպէյ-ճանցիին հետ, որուն ինչպէս ցոյցի կազմակերպիչները ըսին՝ «առօք-փառօք պահում են», իսկ մեր հերոսներին դատում:

Երթին կը մասնակցէին «Հիմնադիր խորհրդարանի» անդամ Ալեք Յնիգոմ շեանը, «Ժառանգութեան» անդամ Արմէն Մարտիրոսեանը, դերասանուհին Թամար Յովհաննիսեանը, Կարօ Եղնուկեանի կինը՝ Ռուզան Եղնուկեանը, Վարուժան Աւետիսեանի տիկինը եւ «Սասնա Ծռերու» անդամ Յովհաննէս Յարութիւնեանի մայրը:

Տալլաքեան Բացատրեց Օհանեանի Դաշինքի Հետ Համագործակցութիւնը Դադրեցնելու Պատճառները

Նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի նախկին տեղակալը յայտարարած է, թէ Օհանեանի գլխավորած դաշինքի նախընտրական ցուցակի ետեւ կանգնած է Լեւոնալին Ղարաբաղի պաշտպանութեան նախկին նախարար Սամուէլ Պապայեան:

Համագործակցութեան այդ ձեւաչափը լքած՝ «Երրորդ հանրապետութիւն» կուսակցութեան առաջնորդ Տալլաքեանի խօսքով, Պապայեան անձամբ իր հետ բանակցութիւններ վարած է՝ Փետրվար 6-ին ցուցակով այցելելով իրենց կուսակցութեան գրասենեակ: «Ես մերժել եմ Սամուէլ Պապայեանի առաջարկութիւնները», - ըսաւ Վիքթոր Տալլաքեան: Ըստ անոր, Սամուէլ Պապայեանի ցուցակի առաջին 10 թիւերուն մէջ եղած են միայն Վարդան Օսկանեանի «Համախմբում» եւ Րաֆֆի Յովհաննիսեանի «Ժառանգութիւն» կուսակցութեան ան-

դամներ, ցուցակը գլխավորած է պաշտպանութեան նախկին նախարար Սէյրան Օհանեանը: Ինքը՝ Տալլաքեան յայտնուած է 11-րդ տեղը:

Ան նաեւ յայտարարեց, որ այս ընթացքին կազմակերպած է Գագիկ Ծառուկեան-Սէյրան Օհանեան մի քանի հանդիպում, բայց «անարդիւնք»:

Վիքթոր Տալլաքեան դեռ որոշում չունի՝ մասնակցի՞ր թէ ոչ յառաջիկայ ընտրութիւններուն: Ամիսներ առաջ ան դուրս եկաւ իշխող Հանրապետական կուսակցութեան, հրաժարական տուաւ նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալի եւ Ազգային ժողովի նախագահի պաշտօնական ներկայացուցիչ պաշտօններէն՝ յայտարարելով, թէ իշխանութեան հետ համագործակցութեան վերջին հորս տարինեւ ընթացքին ինք «բարեւ էր հաւաքում», հիմա արդէն «եկել է քարերը նետելու ժամանակը»:

ԼՈՒՐԵՐ

Փանամայի Սեշ Ձերբակալուած ԵՆ Mossack Fonseca-ի Երկու Յիմնադիրները

«Փանամական փաստաթղթերուն» մեջ յայտնուած Սիիրան Պողոսեան եւ Իլիամ Ալիե

Փանամայի իրաւապահ մարմինները ձերբակալած են օֆշորային ընկերութիւններու գրանցմամբ գրադող Mossack Fonseca իրաւաբանական ընկերութեան երկու հիմնադիրները: «Ռոյթըրզ» լրատուական գործակալութիւնը, չղում ընելով փանամայի դատախազութեան, փոխանցած է, որ ընկերութեան հիմնադիրներ Ռամոն Ֆոնսեկա եւ Եուրզէն Մոս կը մեղադրուին կաշառակերութեան եւ փողերու լուսցման գործերու մէջ առնչութիւն ունենալու մէջ:

Mossack Fonseca-ի անունը յայտնի դարձաւ շուրջ մէկ տարի առաջ, երբ ընկերութեան միլիոնաւոր փաստաթուղթերու արտահոսքը հիմք հանդիսացաւ «Փանամական փաստաթղթեր» անունը ստացած միջազգային հետաքննութեան համար: Պարզուեցաւ, որ Mossack Fonseca-ի հետ կապուած են բարձրաստիճան պաշտօնեաներ, այդ կարգին՝ 12 երկրի ղեկավարներ, անոնցմէ արժարժուած էին Ռուսիոյ ու Ատրպէյճանի նախագահներուն անունները: Հայաստանէն օֆշորային խաչտառակութեան կիզակէտին մէջ յայտնուեցաւ Դատական գործերու հարկադիր կատարման (ԴԱՀԿ) ծառայութեան այժմ նախկին ղեկավար Միհրան Պողոսեան:

Հայաստանէն միջազգային հետաքննութեան մասնակցած «Հետք» պարբերականը գրած էր, որ ԴԱՀԿ ծառայութեան ղեկավարի պաշտօնը գրադեցնող Պողոսեան բաժնետէր է Փանամա գրանցուած երեք ընկերութիւններու, որոնցմէ երկուքը կը հանդիսանան Հայաստան գրանցուած «Պեսթ ռեալթի» ՍՊԸ-ի բաժնետէրերը, իսկ այդ

ընկերութիւնը իրականացուցած էր անշարժ ու շարժական գոյքի գնահատում Պողոսեանի գլխաւորած ԴԱՀԿ-ի համար: Հետաքննութիւնը պարզած էր նաեւ, որ Հայաստանի գլխաւոր հարկադիր կատարողին պատկանող ընկերութիւնները հաշուեհամար բացած են զուիցերական դրամատուներէն մէկուն մէջ:

Պողոսեան հերքեց օֆշորային ապօրինի գործուէութեան առնչութիւն ունենալու մեղադրանքները: Երբ հայաստանցի մեծահարուստ պաշտօնեայի մայրաքաղաքում անսին փաստացի ապացուցներ հրապարակուեցան, Պողոսեան ութ տարի պաշտօնավարումէ յետոյ հրաժարական տուաւ՝ յայտարարելով, թէ կը ցաւի, որ իր անունը նոյն փաստաթուղթերուն մէջ յայտնուած է՝ Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի ընտանիքի կողմէն:

Մէկ ամիս անց քրէական գործ յարուցուեցաւ Քրէական օրէնսգրքի 310-րդ յօդուածի յատկանիշներով՝ «ձեռնարկատիրական գործունէութեան ապօրինի մասնակցելը», իսկ յարուցումէն շուրջ ութ ամիս անց Յատուկ քննչական ծառայութիւնը տեղեկացուց, որ Պողոսեանի վերաբերեալ գործը կարճուած է, քանի որ ապօրինի ձեռնարկատիրական գործունէութեան մասնակից ըլլալու հանգամանք է հիմնաւորուած:

Վարջերս, յայտնի դարձաւ, որ ԴԱՀԿ նախկին ղեկավարը յառաջիկայ խորհրդարանական ընտրութիւններուն իշխող Հանրապետականի տարածքային ցուցակով պիտի առաջադրուի Երեւանի թւ 1 ընտրատարածքին մէջ:

ՍԴՅԿ-Ը Դադրեցուցած է Քննարկումները

Շարունակուած էջ 1-էն
հնարաւոր հարցերով:
ՄԴՀԿ-ն մասնակցելու էր 8 ռեյտինգային թեկնածուներով՝ այդ թուում ԲԱՅԱՌԱՊԷՍ սեփական միջոցներով: ՄԴՀԿ համաշխարհային ղեկավարութիւնն այս պայմաններով պատրաստ է եղել բարոյական աջակցութիւն ցուցաբերել

դաշինքին»:
Կուսակցութիւնը յայտարարած է, որ մի քանի օր է, սակայն, բոլոր հնարաւոր առումներով միակողմանիօրէն խախտուած են քաղաքական պայմանաւորուածութիւնները, որուն պատճառով Հնչակեան կուսակցութիւնը դադրեցուցած է Գագիկ Մառուկեանի գլխաւորած միաւորման հետ քննարկումները:

Ֆրանսայի Դեսպան. ԵՄ-ը Հայաստանի Սեշ Կակնկալէ Լաւագոյն Ընտրութիւններ

Եւրամիութիւնը կը ցանկայ եւ կ'ակնկալէ, որ Ապրիլ 2-ի ընտրութիւնները Հայաստանի մէջ կայանան լաւագոյն մակարդակով, որուն համար ընտրութիւններու գործընթացին կատարուած է 7 միլիոն եւրոյի ներդրում: Լրագրողներու հետ հանդիպման ընթացքին յայտարարեց Հայաստանի մէջ Ֆրանսայի արտակարգ եւ լրագոր դեսպան Ժան-Ֆրանսուա Շարփանթիէ:

Ըստ անոր, ընտրութեան հանդէպ վստահութեան մթնոլորտը ժողովրդավարութեան կարեւորագոյն սկզբունքներէն է: Թէեւ Ֆրանսիայի կառավարութիւնը առանձնաբար ներդրում չէ ըրած, սակայն, դեսպանը յիշեցուցած է, որ Եւրամիութեան ընդհանուր պիւնտէր 18 տոկոսը Ֆրանսայի հարկատուներու գրպանէն ձեւաւորուած է:

Բացի այդ, Ֆրանսա 20 միլիոն տոլարի օժանդակութիւն տրամադրած է Հայաստանի զարգացման ծրագրերուն:

«Տակաւին մի քանի կէտեր կան, որոնց վերաբերեալ Հայաստանն ու Եւրամիութիւնը համաձայնութեան պիտի գան, բայց, ընդհանուր առմամբ, բանակցութիւնները բարենպաստ պայմաններով կ'ընթանան: Իմ կարծիքով, շուտով արդէն կը ստորագրենք երկու կողմերուն բաւարարող համաձայնագիր», - յայտարարեց Ֆրանսայի դեսպանը:

Անոր խօսքով, նոր համաձայնագիրը «կարեւոր թէ՛ Հայաստանի, թէ՛ Եւրամիութեան տեսանկիւնէն»: Ֆրանսայի դեսպանը տեղեկ չէ՝ արդեօք մօտ ապագային հնարաւոր է Հայաստանի քաղաքացիներուն համար ԵՄ երկիրներ մուտքի վիզայի անհրաժեշտութեան չեղարկում, ինչպէս եղաւ Վրաստանի պա-

Ֆրանսայի դեսպան Ժան-Ֆրանսուա Շարփանթիէ

րագային: «Ամէն ինչ բանակցութիւններէն կախուած է», - ըսաւ ան:

Միևնակի խումբի համանախագահ Ֆրանսայի դեսպանը չըրջանցեց նաեւ Ղարաբաղի թեման, նշելով, որ ներկայ իրավիճակը, երբ շփման գիծին շարունակ գոհեր կան, չի կրնար ընդունելի ըլլալ հակամարտող կողմերէն որեւէ մէկուն համար:

Ժան-Ֆրանսուա Շարփանթիէ խօսքով՝ Միևնակի խումբը ջանքեր չի խնայեր կողմերը կրկին բանակցային սեղան վերադարձնելու համար: Ֆրանսիայի նախագահ Նիկոլա Սարկոզի, Փետրուար 8-ին յայտարարած է, որ պատրաստ են իրենց երկիրը ընդունիլ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի նախագահները կամ արտաքին գործոց նախարարները, երբ քննարկելու համար կուտակուած շոշափելի նիւթ ըլլայ:

Այնուամենայնիւ, ըստ Հայաստանի մէջ Ֆրանսայի դեսպանի, հակամարտութեան կարգաւորման համար անհրաժեշտ նախապայմանը կողմերու քաղաքական կամքն է:

ԱՄՆ Պատրաստ է Աջակցիլ Կաշառակերութեան Դէմ Ուղղուած Ձանքերուն

Վարչապետ Կարէն Կարապետեան ընդունած է Հայաստանի Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ռիչըրտ Միլսին:

Ըստ կառավարութեան պաշտօնական կայքէջին, կողմերը քննարկած են Հայաստանի կառավարութեան հակակաշառակերութեան քաղաքականութեան եւ կաշառակերութեան դէմ պայքարի ուղղութեամբ համագործակցութեան վերաբերող շարք մը հարցեր:

Վարչապետը անդրադարձած է մինչ օրս ՀՀ կառավարութեան նախաձեռնած օրէնսդրական բարեփոխումներուն, ընդունուած որոշումներուն, կաշառակերութեան դէմ պայքարի խորհուրդի կատարած աշխատանքներուն, ինչպէս նաեւ յառաջիկայ ընելիքներուն:

«Կողուպցիայի դէմ պայքարին ուղղուած քայլերը յաջողելու եւ հետեւողականութիւն ապահովելու գործում մեծապէս կարեւորում են հասարակութեան ակտիւ քաղաքացիական դիրքորոշումը, կառավարութիւն-հասարակութիւն յետադարձ գործուն կապը եւ գործընկեր կառուցների հետ կառուցողական համագործակցութիւնը: Յանկանում են եւս մէկ անգամ ընդգծել, որ կառավարութիւնը բաց է քննարկումներին եւ առաջարկութիւններին համար», - ըսած է վարչապետը:

Ռիչըրտ Միլս նշած է. «Հայաստանին կաշառակերութեան դէմ

Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ռիչըրտ Միլս

պայքարին աջակցիլ ըլլալու Միացեալ Նահանգներու յանձնառութեան վերաբերեալ կասկած չի կրնար ըլլալ: Մենք պատրաստ ենք աշխատիլ Հայաստանի պետական կառուցներուն հետ, որոնք կաշառակերութեան դէմ պայքարելու իրական կամք կը դրսեւորեն»:

Քննարկուած են նաեւ պաշտօնատար անձանց ապօրինի հարստացման քրէականացման, կաշառակերութեան յանցագործութիւններու քննութեան որակի բարձրացման եւ այլ ուղղութիւններով մշակուած օրէնսդրական նախաձեռնութիւններուն առնչուող հարցեր:

Կարէն Կարապետեան եւ Ռիչըրտ Միլս մտքեր փոխանակած են նաեւ հայ-ամերիկեան տնտեսական համագործակցութեան ուղղութիւններու եւ առաջնահերթութիւններու շուրջ:

ՄԱՍԻՍ
ԱՄԵՆԱՎՍԱԳՅԵԼԻ ԱՂԲԻՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

Ֆրանսայի Նախագահ - «Թուրքիա Պետք է Շարժի Հայոց Ցեղասպանութեան Ծանաչման Ուղղութեամբ»

Ֆրանսա պէտք է աջակցի Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման բոլոր նախաձեռնութիւններուն, այդ կարգին եւ Թուրքիա, որ ի վերջոյ պէտք է շարժի ճանաչման ուղղութեամբ: Ինչպէս հաղորդած է «Արմէնփրես», նման յայտարարութեամբ Ֆրանսայի հայկական կազմակերպութիւնները համակարգող խորհուրդի տարեկան ճաշկերոյթի ընթացքին հանդէս եկած է Ֆրանսայի նախագահ Ֆրանսուա Օլանտ:

Ֆրանսայի ղեկավարը ընդգծած է նաեւ Գերմանիոյ Բոննդեսթագի կողմէ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման կարեւորութիւնը եւ այս հարցով շեշտած Բոննդեսթագի նախագահ Նորբերտ Լամերտի եւ ծագումով Թուրք պատգամաւոր ձեմ Օզտէմիրի ղերակատարութիւնը: «Դուք մշտապէս տարբերակում դրած էք այս հարցով թրքական պետութեան եւ Թուրք ժողովուրդի միջեւ, եւ դուք ճիշդ էք», - ըսած է Ֆրանսայի նախագահը: Այս առնչութեամբ Օլանտ չի-

շատակած է Թուրքիոյ խորհրդարանի հայագրի պատգամաւոր Կարօ Փայլանի համարձակութիւնը այդ կառուցին մէջ Հայոց ցեղասպանութեան հարցը բարձրացնելու հարցով: Անդրադառնալով Թուրքիոյ զարգացումներուն՝ Օլանտ չիշատակած է, որ այս տարի կը լրանայ Հրանդ Տինքի սպանութեան 10 տարին, որուն այրիին Ֆրանսայի նախագահը հանդիպած էր Թուրքիա կատարած այցի ընթացքին:

«Այսպիսով, որն է մեր՝ Ֆրանսայի պարտականութիւնն այս հարցով: Մենք պէտք է աջակցինք Ցեղասպանութեան ճանաչման օժանդակող բոլոր նախաձեռնութիւններուն, ուրկէ որ գան, ինչպիսին ալ ըլլան: Եւ կարելոր է, որ այս հարցը շարունակուի բարձրացուիլ Թուրքիոյ մէջ, որ պէտք է շարժի ճանաչման ուղղութեամբ: Այս հարցը առաջ մղելու հարցով բազմաթիւ այլ երկիրներ մեզ հետ են», - նշած է Օլանտ:

Լրագրող Հասան Գեմալ 1 Տարի 3 Ամիս Ազատազրկման Դատապարտուած է

Պոլսոյ դատարանը յայտնի թուրք լրագրող, հրապարակախօս Հասան Գեմալին դատապարտած է 1 տարի 3 ամիս ազատազրկման, սակայն պատիժը յետաձգուած է անյայտ պատճառով: Լսող թրքական «Dogan» լրատուական գործակալութեան ձեմալը մեղադրուած է 2016-ին գրած յօդուածներէն մէկուն մէջ «ահաբեկչական կազմակերպութեան օգտին քարոզչութիւն ընելու» մէջ: Դատարանը վճիռ հրապարակելէ առաջ ձեմալին տուած է վերջին խօսքի իրաւունք: Ան մասնաւորապէս ըսած է.

«47 տարուայ լրագրող եմ: Մինչ օրս իմ կողմէ գրուած յօդուածներու եւ գիրքերու համար այս կերպ չեմ մեղադրուած: Երբեք չեմ պաշտպանած ահաբեկչութիւնը: Միշտ պաշտպանած եմ խաղաղութիւնը: Լրագրութիւնը յանցանք չէ: Այն հասարակութեան մէջ, ուր լրագրութիւնը յանցանք կը համարուի, չկան ազատութիւններ,

իրաւունք եւ ժողովրդավարութիւն»:

Աղբիւրը կը նշէ, որ նոյն դատարանին մէջ Հասան Գեմալի դէմ եւս դատական գործ մը բացուած է, ուր լրագրողին կը սպառնայ մինչեւ 8 տարուայ ազատազրկում: Այդտեղ նոյնպէս ձեմալը կը մեղադրուի «ահաբեկչական կազմակերպութեան քարոզչութիւն ընելու մէջ»:

«Միջազգային Ներումը» Դատապարտած է

Շարունակուած էջ 1-էն
ատրպէյճանական իշխանութիւններու կողմէ եղած արտայայտման դիմումներու այլ դէպքերու: Այդուհանդերձ, կան բազմաթիւ անհատներ, որոնք այցելած են այդ տարածք առանց ատրպէյճանական

իշխանութիւններու թոյլտուութեան եւ յայտնուած են Ատրպէյճանի «սեւ ցուցակին մէջ»:

Միջազգային հեղինակաւոր կազմակերպութիւնը համոզմունք յայտնած է, որ գրողի արտայայտմամբ եւ անոր առաջադրուած մեղադրանքները կապուած են առաջին հերթին

Փարիզի Քաղաքապետը Պիտի Պարգեւատրել Կարօ Փայլանը

Ֆրանսայի հայկական կազմակերպութիւններու համակարգող խորհուրդի տարեկան ճաշկերոյթին ընթացքին, Փարիզի քաղաքապետ Անն Իտալիօ իր աջակցութիւնը յայտնած է Հայաստանի բոլոր բարեկամներուն, որոնք վտանգուած են աշխարհի մէջ:

«Նուվել տ'Արմէնի» կը հաղորդէ, որ Փարիզի քաղաքապետը նաեւ յայտարարած է, թէ կը պատրաստուի քաղաքին շքանշանը յանձնելու Թուրքիոյ խորհրդարանի հայ պատգամաւոր Կարօ Փայլանին:

Իր ելոյթին մէջ, Իտալիօ անդրադարձած է նաեւ Երեւան կատարած իր այցին: «Շատ քիչ կը պատահի, որ այլ քաղաքի մը մէջ նման յստակութեամբ մշակոյթի զգացողութիւն ունենամ», նշած է Իտալիօ: Ան միաժամանակ շեշտած է, որ ցնցուած էր Երեւանի արդիականութեամբ, մասնաւորապէս՝

ԹՈՒՄՕ կատարած իր այցին: «Երբ այստեղէն մեկնեցայ, կը մտածէի, թէ ինչ կրնայ տալ Փարիզը Երեւանին. վերադառնալու ժամանակ կը մտածէի, թէ ինչպէ՛ս կրնայ Երեւանը իր նորարարական գաղափարները փոխանցել Փարիզին», ամփոփած է Իտալիօ:

Ֆրանքֆոն Երկիրներու 4000 Պատուիրակներ Հայաստան Պիտի Ժամանց

ՀՀ վարչապետ Կարէն Կարապետեանի գլխաւորութեամբ կառավարութեան հետ տեղի ունեցած է Ֆրանսախօս պետութիւններու եւ կառավարութիւններու ղեկավարներու 17-րդ գագաթնաժողովի նախապատրաստման եւ իրականացման միջգերատեսչական յանձնաժողովին անդրանիկ նիստը: Այս մասին կը հաղորդէ ՀՀ արտաքին գործոց նախարարութեան մամուլի վարչութիւնը:

ՀՀ ԱԳ նախարար Էդուարդ Նալպանտեան նշած է, որ Հայաստանի մէջ 2018-ին պիտի կազմակերպուի Ֆրանսախօս երկիրներու գագաթնաժողովը եւ մեր երկիրը երկու տարի ժամկէտով պիտի ստանձնէ այս խորոշագոյն՝ 84 անդամ, գուգորդուած եւ դիտորդ երկիրներ ու կառավարութիւններ ընդգրկող կառուցին նախագահու-

թիւնը: ԱԳ նախարարին խօսքով՝ Հայաստանը առաջին անգամ է որ պիտի իրականացնէ այս կարգի բարձր մակարդակի, ծաւալի եւ միջազգային ընդգրկուածութեամբ ձեռնարկ: Կ'ակնկալուի, որ գագաթնաժողովին մասնակցին շուրջ հինգ տասնեակ պետութիւններու եւ կառավարութիւններու ղեկավարներ:

Կ'ակնկալուի հարիւրէն աւելի պատուիրակութիւններու ժամանումը, ընդհանուր հիւրերուն քանակը պիտի հասնի մինչեւ 4000 մարդ: Երկօրեայ գագաթնաժողովի մեկնարկէն երեք օր առաջ պիտի կայանայ արտաքին գործոց նախարարներու համաժողով:

Վարչապետ Կարապետեան կարելոր համարած է մեր երկրին մէջ նման ծաւալով ձեռնարկի բարձր մակարդակով կազմակերպումը:

Ֆրանսացի Դատաւորը Մերժել է Ատրպէյճանի Հայոց Ընդդէմ Արա Թորանեանի Եւ Ֆրանսացի Պատգամաւորի

Ատրպէյճանը հայց է ներկայացրել Ֆրանսական դատարան, ընդդէմ Ֆրանսացի պատգամաւոր Ֆրանսուա Ռոշըլուանի եւ «Նուվել դ'Արմէնի» ամսագրի տնօրէն Արա Թորանեանի: Ֆրանսացի պատգամաւոր, Ֆրանսա-Հայաստան բարեկամութեան պատգամաւորական խմբի ղեկավար Ռոշըլուանը 2015-ին յայտարարել էր. «Ատրպէյճանը գործում է որպէս ահաբեկչական երկիր», իսկ պատգամաւորի խօսքերը հրապարակել է «Նուվել դ'Արմէնի»-ի կայքը՝ 2015թ.-ի Սեպտեմբերի 28-ին:

Ինչպէս տեղեկանում ենք Փարիզից, Ֆրանսացի դատաւոր Անն դէ Պինյոնը չեղեալ է յայտարարել Ատրպէյճանի հայցը, այն ձեւակերպումով, որ օրէնքի շրջանակներում Ատրպէյճանը չի ընկալում որպէս մասնաւոր անձ կամ անձանց խումբ, այլ ընկալում է որպէս իրաւաբանական անձ՝ ուստի Ատրպէյճանի բողոքը համարուել է անընդունելի: Ֆրանսացի դատաւորի կողմից հայցի չեղ-

եալ համարումը Ֆրանսայում մամուլի ազատութեան համար բաւական լաւ նորութիւն են համարում:

Ֆրանսուա Ռոշըլուան, չնայած իր պատգամաւորական անձեռնմխելիութեանը անձամբ է ներկայացրել դատարան եւ հաստատել նախկինում հնչեցրած խօսքերը. «Ես դա ասել եմ նախորդ տարուայ ռազմական ագրեսիան նկատի ունենալով, որն այսօր, ցաւօք, վերածել է արիւնալի իրակասութեան: Իմ փաստաբան Սեւակ Թորոսեանի հետ ես որոշեցի դիմել դատարան՝ կանգնեցնելու համար ոտնահարուած «պատուով» օտար հանրապետութիւնների շրջանում տարածուած նորաձեւ միտումը՝ իրենց անհատ ներկայացնելու հակառակութիւնը»:

«Արեւելք»-ի հաղորդմամբ, Արա Թորանեանը նշել է, որ քննութիւնը դեռեւս ամբողջութեամբ աւարտուած չէ, բայց տեղի ունեցածն արդէն կարելի է յղթանակ համարել:

անոր հրապարակումներուն հետ: Amnesty International շեշտած է նաեւ, որ արտայայտման լիակշիւնին՝ Պելաուուսի իշխանութիւն-

ները խախտած են մարդու իրաւունքներու միջազգային օրէնսդրութեամբ սահմանուած իրենց պարտաւորութիւնները:

«ԱՄԷՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՆԻԿ 3 Ետոյ Մարդիկ Արտագաղթում են»

«Ամէն ընտրութեան յաջորդող շրջանում Հայաստանում արտագաղթի զգալի բարձրացում է լինում», - այսօր լրագրողներու հետ հանդիպման ժամանակ ըսաւ ազգագրագէտ Հրանուշ Խառատեան:

Տիկին Խառատեան որակական հետազոտութիւն կայացուցած է՝ խորացուած գրոցներ ընելով որոշակի խումբի մարդկանց հետ. «Կարող եմ ասել, որ այն աշխատանքը, որի համար արտագաղթում են, շատ էական ազդեցութիւն չի ունենում կենսամակարդակի վրայ, մարդիկ փախչում են անյուսուցիչ, իրաւական վիճակից, իրաւունքի սեղմելու կիրառումից», - ըսաւ ան:

Ազգագրագէտը, ուսումնասիրելով 2011-ի մարդահամարի տուեալները, հետաքրքիր դիտարկում ըրած է. «39-49 տարեկանների խումբը 19-29 խմբի համեմատ մինչեւ 42 տոկոս պակաս է: Սա շատ մեծ եւ ծանր թիւ է, ինչը խօսում է, որ կենսափորձով, կաշուն, հմտութիւն, գիտելիք ունեցող մարդկանց պակաս ունենք, այսինքն՝ որակական պակասի մասին է խօսում»

երկրում»:

Քննարկման ներկայ՝ ժողովրդագիր Ռուբէն Եգանեան աւելցուց, որ մեր երկրի ներքաղաքական վիճակը հիմնական կաշուն է, իսկ արտագաղթը պայմանաւորուած է աւելի շատ Ռուսիոյ առկա իրավիճակէն. «Քանի որ Ռուսաստանն է հանդիսանում միկրացիոն հիմնական գործընկերը: Կան արտագաղթի վերաբերեալ տարբեր տուեալներ, սակայն դրանցից ոչ մէկը իրականութեանն այնքան էլ չի համապատասխանում, քանի որ չենք կարողանում իրականում չափագրել, որովհետեւ մեր միկրանթները չեն հետեւում պետական կարգին, որը նախատեսուած է միկրացիոն տեղափոխումների համար»:

ՄԱԿ-ի Բնակչութեան հիմնադրամի «Օժանդակութիւն բնակչութեան հարցերով քաղաքականութիւններու իրականացման» ծրագրի համակարգող Աննա Յովհաննիսեան նշեց, որ արտագաղթը տարիքային խումբերու մէջ մեծ խեղման բերած է, որուն արդիւնքով՝ Հայաստանի մէջ տարեցներու թուի աճ գրանցուած է:

Բողոքի Ցոյց՝ ՀՀ-ի Պելառուսիոյ Դեսպանատան Առջեւ

Ալեքսանտր Լափշինին Ատրպէյճանին արտայանձնելու դէմ բողոքող մի քանի տասնեակ քաղաքացիներ այսօր պահանջներ հնչեցուցած էին Պելառուս դեսպանատան առջեւ: «Հետ կանչել Պելառուսում Հայաստանի դեսպանին», «փակել Հայաստանում այդ երկրի դեսպանատունն ու սառեցնել դիւանագիտական յարաբերութիւնները Մինսկի հետ» եւ այլ կոչերով:

Լեւոնային Ղարաբաղի դրօշներու ծածանումներով ու բողոքի վանկարկումներով ուղեկցուող ցոյցը, որուն նախաձեռնողը «ԵԼՔ» դաշինքն էր, տեւեց մօտ 30 վայրկեան: Կոտայքի մարզի Առինջ գիւղի ծայրամասը գտնուող՝ Պելառուս դեսպանատունը հսկուած էր բազմաթիւ ոստիկաններու կողմէ: Ցոյցը աւարտեցաւ առանց միջադէպեր: Ցուցարարներն, չյաջողեցան հանդիպիլ դեսպանին հետ՝ իզոյր Նագարուկը տեղը չէր: Ընդդիմադիր պատգամաւոր Նիկոլ Փաշինեան դեսպանատան աշխատակցին հասկնալի [ուսերէն] լեզուով

փոխանցեց քաղաքացիներու պահանջը:

Պելառուս դեսպանատան առջեւ բողոքի ցոյց իրականացնող ընդդիմադիրները հայաստանեան իշխանութիւններէն յատկապէս պահանջած էին կոշտացնել Պելառուսիոյ հանդէպ քաղաքականութիւնն ու Մինսկէն ետ կանչել Հայաստանի դեսպան Արմէն Խաչատրեանը: «Արցախ այցելած ու նրա առօրեան նկարագրող բլոգերին կալանաւորելով, Ատրպէյճանը Լեւոնային Ղարաբաղը միջազգային լրատուամիջոցներից մեկուսացնելու նախադէպ է ստեղծում», - յայտարարեց պատգամաւոր Էտմոն Մարուքեան:

Իսրայէլի ու Ռուսիոյ քաղաքացի՝ 40-ամեայ Ալեքսանտր Լափշինին Ատրպէյճանին արտայանձնումը, ըստ «Հանրապետութիւն» կուսակցութեան ղեկավար Արամ Սարգսեանի, ի ցոյց կը դնէ նաեւ Ռուսիոյ անգործութիւնը. երկիր, որուն Հայաստանը իր անվտանգութեան երաշխաւորը կը համարէ:

պարտքի նման սրընթաց աճը, ալլել՝ վարկային միջոցներու վատնումը: «Մեր պետական պարտքը երկու տարի յետոյ կ'ունենայ այն-

պիսի սպասարկման կարիք, որը աւելի շատ է, քան պաշտպանութեան ծախսերը», - ըսաւ տնտեսական մեկնաբանը:

Հայաստանի Պետական Պարտքը Վերջին 8 Տարիներուն Եռապատկուած է

Այս տարի եւս Հայաստան կը շարունակէ կուտակել մեծածաւալ պարտքեր. ֆինանսներու նախարար Վարդան Արամեանի խօսքով՝ 2017-ին պետական պարտքը կ'աւելնայ մօտ 350 միլիոն տոլարով՝ հասնելով 6 միլիարդ 250 միլիոն տոլարի:

Ազգային վիճակագրական ծառայութեան տուեալներով, այս տարուան Յունուար 1-ին Հայաստանի մշտական բնակչութեան թիւը կազմած է 2 986 500: Հաշուի առնելով այս հանգամանքը՝ յստակ է, որ իւր բնաբանչիւրիս պարտաւորութիւնը պիտի կազմէ աւելի քան 2092 տոլար:

Ֆինանսներու նախարարութեան տուեալներով, 2008-2016-ի ընթացքին Հայաստանի պետական պարտքը աճած է աւելի քան 3 անգամ (2008-ի պետական պարտքը 1 միլիարդ 906 միլիոն տոլար էր, 2016-ին՝ 5 միլիարդ 942 միլիոն):

«Ըստ մարման կրաֆիքի՝ ամենամեծ խնդիրը այդ եւրոպարտատոմսերն են, որ թողարկուել են 2013 թուականին եւ պէտք է մարուեն 2020 թուականին: Այսինքն՝ 500 միլիոն: Կը նայենք մեր կանխիկ հոսքերին, հնարաւոր է՝ 200 կամ 100 միլիոն վերցնենք, մարենք, մնացածը նետենք աւելի հեռու», - պարզաբանեց Վարդան Արամեան:

Տնտեսական մեկնաբան Հայկ

Գէորգեանի խօսքով, խնդիր է ոչ միայն Հայաստանի պետական

MARTIAL ARTS - ORGANIZED by

GAIDZ YOUTH ORGANIZATION

MASTER SEVAK HAKOBYAN - 4th DAN
 INTERNATIONAL MASTER OF MARTIAL ARTS
 WORLD RECOGNIZED MEMBER OF ADAPTIVE SPORTS

➤ **MARTIAL ARTS**
 ➤ **SELF-DEFENSE**

SEPARATE GROUPS: MEN
 WOMEN
 CHILDREN
 PEOPLE WITH DISABILITIES

❖ **FREE for PEOPLE With DISABILITIES - GREAT RATES for FAMILIES & STUDENTS**
 ❖ **OFFICIAL OPENING & DEMONSTRATION FRIDAY, JANUARY 20, 2017, AT 5:30 PM**
 ADDRESS: 1060 NORTH ALLEN AVENUE, PASADENA, CA 91104
 For registration and info contact Gaidz Youth Organization: 626-926-7224; email: info@gaidz.org

Instagram @Gaidzyo; Facebook Gaidz Youth Organization; Twitter @GaidzYouth

25-ԱՄԵԱԿԸ ՀԱՅ ՄԱՐՏՈՒՆԱԿ ԲԱՆԱԿԻՆ

ՄԵԹՐ ՊԱՐԳԵՒ ԴԱԻԹԵԱՆ

Վերջերս Հայաստանի եւ Արցախի մէջ տօնուեցաւ հայոց ներկայ բանակի կազմաւորման 25-ամեակը: Արցախը ազատագրող ազատամարտիկները 28 Յունուար 1992-ին, սպարապետի կոչումին արժանի վազգէն Սարգսեանի գլխաւորութեամբ, ստեղծեցին ու կազմաւորեցին պաշտօնական բանակը Հայաստանի: Եւ այն օրէն ասդին մեր բանակը դարձաւ աշխարհի տարածքին ապրող ամէն մէկ հայու աչքին լոյսը եւ հպարտութեան աղբիւրը:

21 Սեպտեմբեր 2016-ին, Հայաստանի անկախութեան 25-ամեակի տօնակատարութեան օրը, ներկայ ըլլալով այդ բանակի տողանցքին Երեւանի Հանրապետութիւն հրապարակին վրայ, աննախընթաց զգացումներով բոցավառուեցայ՝ երբ տեսայ հայրերու ու մայրերու խումբեր, որոնք իրենց մանուկ զաւակները ուսերնուն վրայ շալկած՝ եկած էին հայրենասիրութեան ու ազգասիրութեան կողքին «բանակասիրութեան» դաս տալու այդ մանուկներուն:

Ազգային բանակ կոչուելու բոլոր տուեալները ամբողջացնող հայոց բանակը՝ կը վայելէ սէրն ու գուրգուրանքը ամէն գիտակից հայու: Միւս սրբութիւններուն՝ Մասիսի ու էջմիածնի համագործընթացութիւն դարձած է հայ բանակը: Ապրիլեան քառօրեայ պատերազմէն ետք, իր մարտունակ զինուորներու սխրագործութեան առջեւ ամօթահար դարձան (արդեօ՞ք) բոլոր անոնք, որոնք բարձր տեղեր նստած՝ մոռցած էին կարծէք կանգնել պատասխանատուութեան անարատ շարքերուն վրայ:

Ամօթ եւ հազար ամօթ բոլոր անոնց, որոնք նիւթական տարբեր շահերէ տարուած եւ կամ պատասխանատուութեան զգացումէ պարպուած՝ կռնակէն կը հարուածեն մեր ժողովուրդի խոնարհ ընտանիքներու զաւակները, որոնք կը պատուեն մեր ազգը յաջա ուրիշին եւ օտարին՝ իրենց մարտունակութեամբ եւ տուն ու ընտանիք պաշտպանելու զոհաբերութեամբ:

Կ'ապրինք աշխարհի մը մէջ, ուր ծայրայեղութիւնը, իր ազգայնական ու կրօնական երեսներով, ստեղծած է ատելութիւն սերմանող վիճակ: Ծայրայեղութիւնը միշտ եղած է խումբ մը մարդոց քաղաքական շահերու միջոց՝ ի վնաս մարդկութեան մեծամասնութեան շահերուն: Եւ դժբախտաբար, ծայրայեղութեամբ անած եւ ուռճացած

վիշապը ընդհանրապէս կը սեղմէ ու կը փաթթուի տկարի եւ փոքրամասնութիւններու վրէժին: Հայը, իր հափով ու ծաւալով, Հայաստանի մէջ աւելի տկար է գինք շրջափակող ուրիշէն եւ փոքրամասնութիւն կը նկատուի Սփիւռքի իր գտնուած ամէն տեղի մէջ: Հետեւաբար, պէտք ունինք որակաւոր հզօր բանակի մը, որ մարտունակութեան կողքին ունենայ մեր ազգի հանճարեղ մտքին թիկունքը, որ պէսզի անոր կատարած հնարքներով եւ նորարարութիւններով փամփուշտ դառնայ ուրիշի սուրին դէմ եւ ունիք դառնայ ուրիշի փամփուշտին դէմ: Մարտունակ բանակի որակաւոր ըլլալը վստահաբար կ'ապահովէ անվտանգութիւնը մեր ժողովուրդին՝ գինք շրջափակող մեծէն եւ զօրաւորէն: Իսկ ինչ կը վերաբերի սփիւռքահայ փոքրամասնութիւններուն՝ աշխարհի ամէն կողմ կայք հաստատած եւ խաղաղ քաղաքական վիճակներու մէջ աճած, բարգաւաճած կամ յաջողած, պէտք է անոնք ըլլան միշտ կողքին անոնց, որոնք կը պայքարին ծայրայեղութեան դէմ, ըլլայ ան կրօնական կամ ազգայնական, որովհետեւ ծայրայեղին ատելութեան հրդեհին եւ հոսանքին առաջին գոհերը կը դառնան միշտ փոքրամասնութիւնները, որոնք կրնան ըլլալ քրիստոնեայ եւ ոչ-քրիստոնեայ՝ իսլամ մեծամասնութեան մէջ, կամ իսլամ մեծ ոչ-իսլամ՝ քրիստոնեայ մեծամասնութեան մէջ: Ահա թէ ինչո՞ւ կը զարմանամ ամէն անգամ, երբ կը լսեմ շուրջս գտնուող հայու մը լեզուէն նախագահ Թրամփի ի նպաստ արտայայտութիւն. ան, որ իր ծայրայեղ ազգայնական ու կրօնական դիրքորոշումներով եւ յայտարարութիւններով արդէն աշխարհի ամէն կողմ վախի ալիքներ յառաջացուցած է եւ անհանդուրժողութեան մթնոլորտ ստեղծած իր իսկ երկրին մէջ:

Նախագահ Թրամփ իր նման միլիտարատէր հարուստները իշխանութեան գլուխ բերելով՝ կը ստեղծէ մթնոլորտ մը, որուն մէջ անհանգիստ կը զգան բոլոր անոնք, որոնք վերջին երեսուն տարուան ընթացքին եղան գոհերը այդ հարուստներու ընկերութիւններուն կողմէ կիրարկուած Reagonomics կոչուած անարդար տնտեսական քաղաքականութեան: Հարուստին եւ աղքատին միջեւ ատենք կար բախտաւոր միջակ դասակարգ մը, զոր Թրամփի գործակից հարուստները եւ անոնց ընկերութիւնները անգործ դարձուցին: Իր խաբուսիկ արտայայտութիւններով անոնց

ՔԱՂԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԴԻՏԱՐԿՄԱՆ

Թրանսփերենսի ինթերնեշնլ հակակաշառակերութեան կեդրոնը պիտի դիտարկէ վարչական աղբիւրի չարաշահման դէպքերը, պիտի վերլուծէ քուէարկութեան թուային պատկերը, այլ հասարակական կազմակերպութիւններու հետ պիտի դիտարկէ քուէարկութեան ընթացքը տեղամասերուն մէջ:

Կեդրոնի ծրագրերու ղեկավար Վարուժան Յոկտանեանի խօսքով, սահմանադրական հանրաքուէն ի վեր դիտորդներու թիւը եռապատկած են, եւ այժմ տեղամասերու մօտ երկու երրորդին, աւելի քան 1500 տեղամասերու մէջ դիտորդներ կ'ունենան, ըստ որուն, նաեւ սփիւռքահայ դիտորդներ:

Իրագեկ քաղաքացիներու միաւորման ղեկավար Դանիէլ Խոանիսեանի փոխանցմամբ, իրենք վերջերս դիտարկած են նոր համակարգի փորձարկումը Սեմյոնովկայի մէջ, եւ արդիւնքը մտահոգիչ էր: «Մեր դիտորդները նկատեցին, որ նոյն անձը կարողացաւ երկու անգամ էլեկտրոնային գրանցման սարքով գրանցուել, որ էլեկտրոնային գրանցման սարքերը ընթացեցին անձնագրի պատճէն, այն ընդունելով անձնագրի տեղ, եւայլն»:

Դիտորդները մեծ յոյսեր չեն կապած նաեւ տեսախցիկներու հետ, որոնք կը տեղադրուին տեղամասերու մեծ մասին մէջ:

Մշտադիտարկումներէն եւ ընտրատեղամասերուն մէջ քուէարկութեան հետեւէն բացի, քաղաքացիական հասարակութիւնը այս ընտրութիւններուն ընդառաջ կը փորձէ նաեւ վերհանել բովանդակային հատուածը պայտիքն, ինչ դիրքորոշում ունին ընտրութիւններու գացող կուսակցութիւնները Հայաստանի համար շատ կարեւոր եւ հրատապ հարցերու վերաբերեալ:

Տարատեսակ դաշինքներու եւ առճակատումներու, նախընտրական շրջանի ընդհանրացման եզրին, հանրութեան յուզող գլխաւոր հարցերու պատասխանները չկան, քաղաքացիական հասարակութիւնը

պաշտպան հանդիսացող նախագահ Թրամփի՝ կը նմանի այն ամերիկեան գործակալներուն, որոնք Լատին Ամերիկայի մէջ ատենօք գիւղացիներու ըմպելի ջրերը կը թունաւորէին եւ յետոյ բուժարաններ կը հաստատէին այդ գիւղերուն մէջ, որպէսզի գիւղացիներուն կողմէ սիրուէին:

Շատեր պիտի հարց տան այս-

Հարցաշար պիտի կազմէ եւ ուղարկէ կուսակցութիւններուն, ակնկալելով յստակ պատասխաններ:

Հելսինկեան կոմիտէի նախագահ Աւետիք Իշխանեան ըսաւ. «Եւ ուզում ենք բացայայտել նրանց: Ես չեմ ուզում խօսել, թէ ընտրութիւնները դրա հետեւանքով ազատ, արդար կ'անցնեն»:

Հելսինկեան քաղաքացիական խմբակցութեան վանաձորի գրասենեակի ղեկավար Արթուր Սաքունցի խօսքով, այս ընտրութիւններուն գաղափարներու մրցակցութիւն չկայ. մինչ Հայաստանի առջեւ օր-օրի աւելի լուրջ արտաքին եւ ներքին մարտահրաւէրներ կը ծառանան, ընտրութիւններուն ընդառաջ քննարկուող հիմնական հարցն է, թէ ով որուն հետ կը միանայ:

Իրաւապաշտպան Զարուհի Յովհաննիսեան ըսած է, «Քաղաքական ամենասուր հարցերից մէկը, արդեօ՞ք կան Հայաստանում քաղբան-տարկեալներ: Արդեօ՞ք պատ-կերացնում էք Ղարաբաղեան հարցի լուծումը փոխզիջման տարբերակով: Արդեօ՞ք կ'ուզէք, որպէսզի ընդունուի ընտանեկան բռնութեան մասին օրէնսդրութիւնը: Այո-ոչ-էր, որոնք ամբողջովին բացայայտում են պատկերային դաշտը, լիւստորացիայի նման մի բան են նախատեսում, որը մեզ համար էլ վերլուծութեան բաւական լուրջ նիւթ կը լինի»:

տեղ, թէ ինչ կապ ունի հայոց բանակի նիւթը Թրամփի հետ:

Որովհետեւ նման իր նմանը կը գտնէ, եւ զօրաւոր Թրամփի բնական դաշնակիցն ըլլալով Թուրքիան՝ հայոց բանակը միշտ արթուն ու պատրաստ ըլլալու վիճակին պիտի ենթարկուի, որպէսզի Արցախը Հայաստանին վստահելու իրաւունքն չզրկուի:

Bedros S. Maronian
818/500-9585

Siamanto B. Maronian
818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

<p>6300 Wilshire Blvd. Suite 1900 Los Angeles, CA 90048</p> <ul style="list-style-type: none"> • Life Insurance • Health Insurance • Group & Individual • Long Term Care • Disability 	<p>805 East Broadway Glendale, CA 91205</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estate Planning • Will & Living Trust • Full Annual Review • Mortgage Protection • College Planning 	<p>300 N. Lake Ave. Suite 500 Pasadena, CA 91101</p> <ul style="list-style-type: none"> • Workman's Compensation • Employee Benefits • Annuity • IRA • 401K & 403B
--	---	---

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Աճիրաժողո՞ւ է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

ՄԻՕՐԵԱՅ ԲԱՑԱՌԻԿ ՍԵՄԻՆԱՐ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԴԵՐՈՍԱԿԱՆ ՀԱՃՈՆԻՆ

Անցնող շաբաթավերջին՝ Շաբաթ 11 Փետրուար, 2017, յատկանշական միջոցառում մը տեղի ունեցաւ, Արարատ Տան Տէօքմէճեան հանդիսատարահին մէջ, նուիրուած պատմական Կիրիկիոյ Հաճոն աւանին:

Միօրեայ սոյն միջոցառումը կազմակերպուած էր «Արարատ-էսքիճեան» թանգարանի, Գալիֆորնիոյ Նորթրիճ համալսարանի Հայկական Ամպիոնի եւ Հայկական Ուսումնասիրութիւններու ու Հետազոտութիւններու Ազգային Հիմնարկի (NAASR) կողմէ:

Սոյն հաւաքի հանդիսավարութիւնն ստանձնած էին փրոֆ. Վահրամ Շամմասեան եւ Դոկտ. Յասմիկ Պարան:

Շուրջ 200 հոգիներէ բաղկացած մտաւորականներու եւ հաճոնցիական ծագում ունեցող հասարակութիւն մը՝ հանդիսավարի ճեմատարահին մէջ, ծանօթացաւ նա-

Կիրիկիոյ աղէտին ցեղասպանութեան, Հաճոնոյ գոյամարտին, գաղթականութեան, տեղահանութեան, վերադարձին, Պէյրութի Նոր Հաճոն թաղին, Հայաստանի Հաճոն աւանին ու անոնց կառուցներուն:

Ինտիանայի Պեթիլ գոլէճի գրադարանի վարիչ Քէվին Պլովերզ, իր ելոյթին մէջ տուաւ շահեկան լուսաբանութիւններ 1898 թուականէն ի վեր ամերիկեան որբախնամներու կազմակերպութեան Մարգասիրական առաքելութեանց եւ նպաստներուն մասին, որոնք վերջ գտած են Հաճոնոյ մէջ 1920 թուականին:

Հետաքրքրական տեղեկութիւններով հանդէս եկաւ Հաճոնոյ Մանչեսթր Որբանոցի ծաւալուն աշխատանքներու մասին նախկին օդաչու Փոլ Հովվրը:

Հաճոնցի որբերու արհեստագիտական գործիքներուն մասին շահեկան զեկոյց մը տուաւ Հրաչ

եւ հոն ցուցադրուած տասնեակ մը հայկական գորգերու եւ կենցաղային մետաղեայ անօթներու, որոնք մեծ մասամբ բերուած էին Կիրիկիայէն եւ Հաճոնէն եւ տրամադրուած «Արարատ-էսքիճեան» թանգարանին կողմէ: Այս առթիւ վաճառքի դրուած էին նաեւ հայագիտական նիւթերով բազմաթիւ հրատարակութիւններ:

Օրուան առաջին եւ միակ հայխօս զեկուցաբերն էր յատկապէս Լիբանանէն ժամանած, Պէյրութի Հայկազեան Համալսարանի դասախօսներէն եւ հայկական սփիւռքի Հետազոտութեան Կեդրոնի վարիչ Դոկտ. Անդրանիկ Տաքէսեան: Ան հանգամանօրէն ներկայացուց հաճոնի ծագումը եւ տեղեկութիւններ տուաւ անոր պատմական, աշխարհագրական, տնտեսական, կենցաղային, մշակութային, կրօնական եւ տնտեսական երեսները: Անդրադարձաւ նաեւ

Կէօզիւպէօյիւքեանը: Ան առանձնապէս թուեց գորգագործութեան մէջ որբերու ունեցած շնորհալի աշխատանքները: Արդարեւ Հաճոնի որբանոցին մէջ պատրաստուած որբուհի մը կիսաւարտ բայց թանկարժէք մէկ գորգ մը վերջերս յայտնաբերուած է Միշաուաքայի (Ինտիանա) Բեթել գոլէճի գրադարանի գետնայարկին մէջ եւ ցուցադրութեան համար փոխ տուած է Արարատ-էսքիճեան թանգարանին:

Ճաշի դադարէն ետք՝ յետ միջօրէի առաջին ելոյթ ունեցողներն եղան մալր եւ դուստր Արաքսի Գօփուշեանն ու Լորի Թաթուլեանը: Անոնք հասարակութեան ներկայացան թատերա-յուշապատումներով: «Չարթիր Որդեակ» գուրգրէն ետք Արաքսի Թաթուլեան պատմեց Մեծ Եղեռնէն հրաշքով

Շար.ը էջ 18

ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՀՈՒՆՏՈՐԱԿԱՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄՐՑՈՅԹԸ

Չախէն Աջ, Ռուբի Բաղդասարեան Հոնոարական Մրցոյթի Յանձնախումբի Պատասխանատու, Արմոնտ Մնացականեան, Ֆերահեան ԵՎ, Արի Էքմէքեան, Մանուկեան ԵՎ, Վահէ Յակոբեան, ՀԿՀ Ատեմապետ

4 Փետրուար 2017ին աւելի քան դասը երիտասարդներ մասնակցեցան Հայ Կրթական Հիմնարկութեան կազմակերպած հոնտորական անդրանիկ մրցոյթին, որ տեղի ունեցաւ Փասսատինայի HISTORIC AMERICAN LEGION սրահին մէջ: Մրցոյթը կը միաւորէր տեղւոյն հայկական հինգ երկրորդական վարժարանները՝ Հ.Բ.Ը.Մ. Մանուկեան Տէմիրճեան վարժարան, Սրբոց Նահատակաց Ֆերահեան վարժարան, Ազգային Մեսրոպեան վարժարան, Ազգային Ռոզ եւ Ալեք Փիլիպոս վարժարան, եւ Հ.Բ.Ը.Մ. Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան վարժարան: Իւրաքանչիւր դպրոց ներկայացուց իր հայերէն լեզուի եւ անգլերէն լեզուի մասնակիցը: Հայերէն լեզուի մրցոյթի

համայնքային գործիչ), Օշին Քէշիշեան («The Armenian Observer» շաբաթաթերթի սեփականատէր եւ գլխաւոր խմբագիր) եւ Ջարէճ Սինանեան (Կլէնտէյլի Քաղաքային Խորհուրդի անդամ):

Իւրաքանչիւր տասը մրցակից ուսանողներուն տրուած էր չորս վալրկեան, որպէսզի իրենց բանաւոր խօսքի վարպետութեամբ տպաւորութիւն գործեն համապատասխան խումբի ժիւրիի անդամներուն վրայ:

Անգլերէն լեզուի մրցոյթին յաղթողն էր, Սրբոց Նահատակաց Ֆերահեան երկրորդական վարժարանի ԺԱ. Կարգի ուսանող, Արմոնտ Մնացականեան, իսկ հայոց լեզուի մրցոյթին յաղթողն էր, Հ.Բ.Ը.Մ. Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան երկրորդական վար-

մասնակիցներուն նիւթը հետեւեալն էր՝ Ո՞վ է ձեր նախընտրած հայ ընդօրինակելի կերպարը եւ ի՞նչ ազդեցութիւն ունեցած է ան ձեր կեանքին եւ հայկական մշակոյթին վրայ: Անգլերէն լեզուի մասնակիցները քննարկեցին, թէ ինչո՞ւ կարեւոր է պահպանել հայկական ինքնութիւնը Սփիւռքի մէջ եւ ի՞նչ ձեռքբերումներու պէտք է հասնի իրենց սերունդը հայկական մշակոյթը զարգացնելու համար:

Անուանի ժիւրիի անդամներուն մէջ ընդգրկուած էին, Վիվիան Ելճեան («Northwest» Լոս Անճելէսի միացեալ դպրոցական շրջանի վերահսկիչ), Արտաշէս Քասախեան (Կլէնտէյլ քաղաքի գործավար), եւ Սոնա Մովսէսեան («Քոնան Օ Պրայըր» հաղորդումէն), անգլերէն մրցոյթի համար: Հայերէն մրցոյթի ժիւրիի անդամներն էին, Ղոկտ. Ռուբինա Փիրումեան (գրող, փրոֆեսոր եւ

ժարանի ԺԲ. Կարգի ուսանող, Արի էքմէքեան:

Հոնտորական մրցոյթը կազմակերպելով Հայ Կրթական Հիմնարկութեան նպատակն է հայ երիտասարդութեան մէջ խթանել հրապարակային խօսքը: Սմարթֆոններու դարաշրջանին, երբ ուսանողները աւելի շատ կը հաղորդակցին գրաւոր հաղորդագրութիւններու միջոցով եւ կը տեղադրեն ընկերական ցանցերու վրայ, պէտք է կեդրոնաւալ բանաւոր խօսքի եւ բանաւոր խօսքի մէջ ազատ արտայայտուելու կարողութեան վրայ: Նմանատիպ մրցոյթները կ'օգնեն ուսանողները տիրապետելու բանաւոր հաղորդակցութեան արհեստագիտութեան վրայ եւ ձեռք բերելու հմտութիւններ, որոնք թոյլ կու տան ուսանողներուն դառնալու գործօն եւ ինքնավստահ քաղաքացիներ, հմուտ մասնագէտներ եւ յաջողակ փաստաբաններ:

Massis Weekly

Volume 37, No. 6 w

Saturday, FEBRUARY 18, 2017

Members of Congress Call on President Trump to Affirm the Armenian Genocide Recognition

WASHINGTON, D.C. - Congressional Caucus on Armenian Issues Co-Chairs have written to their colleagues in the U.S. House of Representatives urging them to sign a letter to President Donald Trump to affirm the Armenian Genocide, reported the Armenian Assembly of America (Assembly). Armenian Caucus Co-Chairs Reps. Frank Pallone, Jr. (D-NJ), David Valadao (R-CA), Jackie Speier (D-CA), David Trott (R-MI) and Vice-Chairs Reps. Gus Bilirakis (R-FL) and Adam Schiff (D-CA) are urging the White House to honor the United States' historic leadership in defending human rights and to properly characterize the events of 1915 as a genocide in this year's presidential statement on April 24th.

In the "Dear Colleague" letter, the Armenian Caucus Co-Chairs recalled America's humanitarian intervention: "Among the proudest chapters in our shared history is America's remarkable record of protesting the Genocide and in caring for the survivors of this crime." The letter high-

lighted the Near East Relief, a Congressionally chartered humanitarian organization which raised \$116 million (over \$2.5 billion in 2017 dollars) to aid the victims of the Ottoman Empire's mass murder of millions of Armenians, Assyrians, Chaldeans, Greeks, Pontians, Syriacs, and other persecuted peoples.

Additionally, the letter states: "In leading an honest and accurate American remembrance of this known case of genocide, you will stand with President Reagan, who recognized the Armenian Genocide in 1981, and the Eisenhower Administration, which did the same in a 1951 submission to the International Court of Justice."

President Ronald Reagan squarely acknowledged the Armenian Genocide stating that "Like the genocide of the Armenians before it, and the genocide of the Cambodians which followed it - and like too many other such persecutions of too many other peoples - the lessons of the Holocaust must never be forgotten."

Ohanian, Oskanian and Hovannisian Form New Armenian Opposition Bloc

YEREVAN (RFE/RL) -- Former Defense Minister Seyran Ohanian and former Foreign Ministers Vartan Oskanian and Raffi Hovannisian set up on Monday a new opposition alliance which they said will seek to come to power as a result of Armenia's upcoming parliamentary elections.

The bloc will comprise Oskanian's Hamakhmbum (Consolidation) and Hovannisian's Zharangutyun (Heritage) parties as well as several other, smaller groups. A joint declaration signed by its three top leaders calls for the formation of a "new type of government" in the country.

"Today the number one obstacle to the development, prosperity, stability and security of Armenia is the current authorities," Oskanian told reporters at the signing ceremony. "We

are convinced that with our joint efforts and with the help of our people we will win."

"Today is a historic day in the modern history of Armenia," Hovannisian said for his part. "We are sure that this illegitimate government is living its last days," he claimed.

Hovannisian, who served as Armenia's first foreign minister in 1991-1992, made a final decision to join forces with Oskanian and Ohanian at the weekend over strong objections voiced by some senior members of his party. The dissenters say Zharangutyun must not team up with the two former ministers because they both were involved in former President Robert

Continued on page 4

President Hollande: "Karabakh Conflict Settlement Enshrined in the Madrid Principles"

PARIS -- President of France François Hollande plans to discuss Nagorno Karabakh conflict with his Armenian counterpart Serzh Sarkisian during the latter's visit to Paris, French President François Hollande said at the annual dinner of the Coordination Council of the Armenian Organizations of France, Armenpress reports.

"France bears special responsibility for this issue as a Minsk Group Co-chair country together with the USA and Russia. We are in haste, and haste really exists, to find a solution to this issue since the dreadful incidents of April 2-4 of the last year reminded us that every day or nearly every day a

death cases is recorded in Karabakh. Therefore, we have to act to prevent clashes", the French President said.

"Clashes are over, dialogue has started and ceasefire is reached but we cannot be satisfied by a ceasefire, since it is not a solution. We have to launch real talks aimed at the conflict resolution. It will be a huge mistake to think that the situation has stabilized. We have to refer to the elements necessary for the conflict settlement enshrined in the Madrid principles. We also know that when those principles are applied, they should be based on

Continued on page 3

International Hackers Embezzle Large-Scale Money from Armenian Banks

YEREVAN (Panorama.am) -- According to the information provided by the National Security Service of Armenia (NSS), a specialized international criminal group is operating in the post-Soviet area. The group embezzles money by submitting emails, which contain malware software.

"Underscoring the security of personal data, corporate secrets and financial information the RA National Security Service calls on physical and legal entities to demonstrate healthy suspicion towards the revived emails, to immediately delete the ones received from non-official addresses or of unknown origin, or to undertake other safety measures.

Armenia's NSS informs that an embezzlement case in the above-mentioned manner has also been uncovered in Armenia. The members of the criminal group composed of foreign citizens have submitted dozens of fake emails containing malware programs to the email addresses of the staff of a commercial bank operation in Armenia. The emails were sent on behalf of a state agency of Armenia. Through the malware the group managed to penetrate into the bank's local area network and obtained the information stored there.

Later on, remote access soft-

Continued on page 3

Armenia Sends Second Cargo of Humanitarian Aid to Syria

YEREVAN (Armenpress) -- With the assistance of Russia, Armenia has sent another humanitarian aid cargo to Syria.

The aircraft, loaded with food products and other first-necessity items took off from Yerevan's Erebuni airport and landed in Latakia, Syria.

Vigen Sargsian, defense minister of Armenia, reminded reporters this is the second time humanitarian aid is being sent to Syria at the order of President Serzh Sarkisian. "Within the framework of CSTO, our Russian partners made an offer to join efforts and provide such assistance together, with the participation of other CSTO member states as well. And, responding to this offer, Armenia initiated the delivery of this humanitarian aid. And we are very grateful to the Russian side, that it enables the delivery of this humanitarian aid by providing the cargo aircraft", the minister said.

The defense minister attaches importance to this step, because Armenia itself has numerous times felt the importance of international humanitarian aid. "This is especially important in the case of the Syrian people, because we very well remember that it was the Syrian people who opened their doors and welcomed Armenians a century ago during the worst disaster that happened

to the Armenian people. All of us hope that peace will be established in Syria very soon and people will return to their normal lives. But until then, we will continue supporting the Syrian people as much as we can, and all those who are in need", the minister said.

The Armenian humanitarian aid will be equally distributed to all those who are in need. Armenian and International structures engaged in humanitarian assistance will handle the distribution of the aid in Syria. "Overall, we delivered 40 tons of cargo to Syria. The aid will be delivered to everyone in need", Sargsian said.

"I think humanitarian aid doesn't recognize nationality, and we would like this aid to be distributed equally to all in need. And people who appear in difficult situations usually quickly form the ability of assisting each other. I am sure the way will be found to deliver this humanitarian aid to everyone in need, regardless of ethnicity", Sargsian said.

The minister added, as humanitarian aid Armenia is sending food products and first-necessity items, everything which people in that situation might need.

The Armenian Government allocated more than 46 million AMD from the reserve fund to send humanitarian aid to the people affected by the Syrian conflict.

Mayor of Paris to Award Garo Paylan With City Medal

PARIS -- During the annual dinner of the Coordinating Council of Armenian Organizations of France, Anne Hidalgo, Mayor of Paris, has expressed her support to all her friends of Armenia who are threatened worldwide.

Nouvelles d'Armenie reported on this occasion the Mayor announced her intentions on awarding Garo Paylan, the ethnic Armenian lawmaker of Turkey's Parliament, with the Medal of City of Paris.

In her speech Hidalgo also commented on her visit to Yerevan. "It's very rare for me to have such a clear feeling of true identical culture in another city", she said. At the same time, she stressed she is stunned by the modernity of Yerevan, namely by

her visit to TUMO center. "Upon departing, I thought what can Paris give to Yerevan, upon returning I thought how can Yerevan convey its innovative ideas and dynamics to Paris", Hidalgo said.

Amnesty International Calls for Immediate Release of Aleksander Lapshin

LONDON -- Amnesty International has condemned the extradition from Belarus to Azerbaijan of Russian-Israeli blogger Alexander Lapshin who has visited Nagorno-Karabakh in the past and demanded his immediate release from Azerbaijani custody.

In a weekend statement, the London-based human rights group said "Upon transfer to Baku on 7 February, Alexander Lapshin was taken immediately into custody. In Azerbaijan, he is at risk of torture and other ill-treatment as well as an unfair trial. The criminal proceedings against Alexander Lapshin should be terminated, and he should be released immediately."

"Amnesty International takes the view that the extradition and charges against Aleksandr Lapshin are a means of targeting him principally in connection with his blogs, in particular his criticism of the Azerbaijani border control system and the country's social inequality," said the statement.

"The charge of "public appeals against the state" has no legal basis, as the criticism of the Azerbaijani authorities in his blog falls entirely within the scope of his right to freedom of expression. With regard to the criminal charge of illegal border crossing, the organization maintains that irregular entry should not be treated as a criminal offence. As such, Amnesty International considers that his detention is arbitrary and calls for the criminal proceedings against Aleksandr Lapshin to be terminated. He should be released immediately," the statement reads.

"Concerns were raised regarding the conditions of Aleksander Lapshin's detention in Belarus where he was held at the pre-trial detention centre (SIZO) #1 in Minsk. He is

also at risk of torture and other ill-treatment while in custody in Azerbaijan."

"The Azerbaijani authorities have persistently failed to investigate allegations of torture and other ill-treatment and the Azerbaijani courts have on numerous occasions admitted as evidence "confessions" obtained under torture. In extraditing Aleksander Lapshin to Azerbaijan, where he is at risk of torture and other ill-treatment, amongst other human rights violations, the Belarusian authorities have failed to adhere to their obligations under international human rights law. Belarus ratified the UN Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment in 1998, according to which "no State Party shall expel, return or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he would be in danger of being subjected to torture."

Lapshin's February 7 extradition has been criticized by Russia and Armenia as well as the New York-based Committee to Protect Journalists. Dunja Mijatovic, the OSCE representative on press freedom, has likewise expressed "dismay" at his demonstrative arrest by masked and heavily armed men at the Baku airport.

Three Sentenced to Life in Prison Over Murder of Armenian Man in Istanbul

ISTANBUL (Armradio) -- An Istanbul court, on Feb. 9, ordered life sentences for three of 12 suspects accused of murdering an elderly Istanbul-Armenian last year, the Hurriyet Daily News reports.

Three arrested suspects – Aram Hovhannisyan, Artur Ayvazyan and Serge Mikaelyan – all citizens of Armenia, were given life in jail for "voluntary manslaughter" and were sentenced to at least 25 years for both "attempted murder" and "looting and damage to property."

The court ordered the acquittal of nine other suspects who were related to the incident.

Ayvazyan pleaded not guilty, saying they did not mean to kill and just intended to commit robbery.

One of the other suspects, Hovhannisyan, also said they did not intend to kill anyone, saying "if we wanted to kill we would have just done so."

"We just went there for robbery. We did not have any masks. I tied [the victim] but I didn't hurt him," he added.

The incident occurred on Feb. 6, 2016 in the Sisli district of Istanbul.

Hagop Yakup Demirci, 85, was found dead in his apartment on Feb. 6. Burglars had left him and his wife Seta Ayda Demirci, 79, hogtied inside their apartment and stole some 100,000 Turkish Liras.

An Istanbul prosecutor demanded the arrest of 15 suspects on 13 different criminal charges including homicide and looting in relation to the incident.

The court ruled for the arrest of three suspects on charges of "homicide," "looting," "seizure," and "violation of dwelling immunity." Twelve women were released from detention upon a judicial control decision.

A special team formed of officers from the homicide bureau of the Istanbul Police Department Public Order Unit captured three of the 15 initial suspects in the Black Sea province of Trabzon late on Feb. 9, while five other suspects who are reported to have helped commit the burglary were captured in Istanbul on the same day.

Vartan Gregorian Honored with Chevalier of the French Legion of Honor

NEW YORK – Vartan Gregorian, president of Carnegie Corporation of New York, was awarded the medal of Chevalier of the French Legion of Honor at a ceremony at the Cultural Services of the French Embassy in New York City on February 9. The French ambassador to the United States, Gérard Araud, presented the insignia to Gregorian in recognition of his three-decade effort to strengthen Franco-American relations, advance links between French and American institutions of higher education, and promote the study of French culture and language.

Napoleon Bonaparte established the Legion of Honor, considered France's highest honor, in 1802 to reward extraordinary accomplishments and outstanding services rendered to France. In 1908 Andrew Carnegie, the founder of the Corporation and many other sister institutions, received the Commander of the Legion of Honor when he was president of the New York Peace Society. He was given the award for helping build the Peace Palace in The Hague and for being "a good citizen of all the world." At the ceremony, Carnegie said, "I do find with every successive year of my life that I take higher and higher views, that I think more and more of humanity, that I have brighter and brighter visions of the future."

Ambassador Araud noted that Gregorian, like Carnegie, shared France's democratic ideals of liberty and equality.

"Vartan Gregorian is a visionary and a living example of the modern man of letters, for whom education and knowledge is the key to opportunity and peace," said Ambassador Araud. "It is through cultural exchanges and by opening new pathways of cooperation that we promote understanding in the world. Vartan Gregorian has been a true partner in our advancement of dual language education in public schools. His love for the French language and culture has been a pleasure to discover."

"I am fortunate and most grateful to France and to your government for bestowing this singular honor upon me," said Gregorian. "I owe much to France and to French culture because they provided the foundation for my formal education, starting in Beirut at the Collège Arménien. Throughout my youth and career, the ideals of the

Enlightenment and the legacy of the French Revolution—liberté, égalité, fraternité—have been sources of inspiration for me."

In addition to Carnegie, two other previous Corporation presidents have received the Legion of Honor: Fred Keppel, in 1911, prior to his tenure at the foundation and while he was dean of Columbia University and secretary of the American Association for International Conciliation; and Henry Pritchett, in 1922, while he served as acting president of the Corporation.

For Gregorian, this is the second time the French government has recognized his efforts to promote Franco-American relations. In 1986 Gregorian was named an Officer of the Order of Arts and Letters, an honor given to eminent artists and writers, and others who have contributed significantly to furthering the arts in France and throughout the world. Members of the Order include Agnes Gund, Richard Meier, Robert Paxton, and Meryl Streep. Gregorian received the honor for his work as president of The New York Public Library, where he strengthened the French language holdings and launched acclaimed exhibitions on the Statue of Liberty and the French Revolution, each accompanied by important scholarly publications and related programming.

Throughout his distinguished career at several U.S. institutions of higher education, Gregorian, who is multilingual, worked assiduously to promote the study of French language and culture. As founding dean of the Faculty of Arts and Sciences and subsequently provost at the University of Pennsylvania, he helped strengthen the ties and promoted scholarly exchanges between Penn and the Sorbonne, and helped preserve the high academic standing of Penn's Department of Romance Languages.

The Legion of Honor is comprised of five different classes, including Chevalier, and may be awarded to foreign citizens, although such recognition is relatively rare. In recent decades, American honorees have included poet John Ashbery, ballet dancer Mikhail Baryshnikov, musician Ray Charles, operatic soprano Renée Fleming, author Norman Mailer, singer and actress Barbra Streisand, and hundreds of World War II veterans who defended France.

Stolen Urartu Era Bronze Antiquities Found in a Truck in Hungary

BUDAPEST (AP) — Some objects in a trove of Persian, Sumerian, Assyrian and other antiquities found last year in a truck could be from as early as 900 B.C., and the whole collection may be worth up to \$690,000, Hungarian police said Wednesday.

Bronze artifacts, including a helmet, small bells and horse tack, were likely from the grave of a high-ranking military officer from Urartu, also called the Kingdom of Van, corresponding mostly to parts of modern Armenia and Turkey, the Bacs-Kiskun County police department said in a statement.

The 115 objects, also including 14 Roman gold coins and some high-quality forgeries, were found during a routine search on Sept. 29 of a truck going to Lithuania. None of the recovered objects was found to be from a museum or private collection.

Experts said that that such a large assortment of objects had never been recovered before from an Urartu grave and speculated that other artifacts also taken from the grave, such as the officer's weapons and shields, may have been sold separately by the finders.

Police have recommended that the 50-year-old Turkish driver, who said a man in Istanbul paid him 300 euros (\$320) to take the loot to Poland, be charged with receiving stolen goods.

The haul is being kept for now at

the Museum of Fine Arts in Budapest.

Urartu, also known as Kingdom of Van, was an Iron Age kingdom centered on Lake Van in the Armenian Highlands. It corresponds to the biblical Kingdom of Ararat.

The landscape corresponds to the mountainous plateau between Anatolia, Mesopotamia, the Iranian Plateau, and the Caucasus Mountains, later known as the Armenian Highlands. The kingdom rose to power in the mid-ninth century BC, but went in gradual decline and was eventually conquered by the Medes in the early sixth century BC. The heirs of Urartu are the Armenians and their successive kingdoms.

President Hollande

Continued from page 1

the right to self-determination of Nagorno Karabakh and for the purpose of taking this path France will organize a new meeting with Armenia and Azerbaijan", François Hollande stressed.

Referring to Armenian-Turkish relations, the French President noted that the reconciliation process remains in a dead point.

"I assure France will do its best so as land border between Armenia and Turkey finally opens", Hollande said.

Hollande referred to the decision of the Constitutional Council to revoke certain amendments to the Equality and Citizenship Act, including those related to the criminalization of genocide denial, *Nouvelles d'Armenie* reports.

"To deny the massacres of yesterday is to authorize the massacres of today," Hollande said. "I welcome the quality of the work of Jean-Paul Costa, which was the basis for an amendment

during the debate on the Equality and Citizenship Act," said François Hollande, and stressed that "it is necessary to continue to act." He described it as "a fight for truth, not for a cause."

He then announced that a mission was launched last October by education minister Najat Vallaud-Belkacem and chaired by Vincent Duclert to look for measures to "institute a day of National commemoration of all genocides, war crimes and thus the Armenian genocide."

Lastly, he stressed the contribution of the French Armenians to the Republic. "We are here to talk about the best of France. Because you are the best of France," he told Armenians.

"Even beyond the month of May, I will always be at your side, as I have always been. I will not have the same responsibility, but I will have the same conviction," François Hollande concluded.

International Hackers Embezzle

Continued from page 1

ware was installed on one of the bank's servers the application of which has undermined the normal work of the automated teller machines of the bank. Later, after arriving Armenia, the members of the criminal group managed to unlawfully withdraw and appropriate significant amount of money totalling to 133 million AMD (US \$270,000) from 22 ATMs located in differed parts of Yerevan and Abovyan cities.

The identities of the three individuals responsible for the mentioned

crime have been revealed. They are Hennadi Kara, Yurii Abb and Oleksander Mirchev. The individuals have been involved as defendants within the criminal case launched by Armenia's NSS. International search has been declared against them.

Currently, in cooperation with foreign competent bodies measures are taken to reveal other people involved in the crime.

The NSS informs that despite their hidden manner, cyber-crimes also leave some "traces" behind that allow to completely uncover the illicit mechanism.

Armenian American Business Council to Participate in 2017 Los Angeles Travel Show

LOS ANGELES -- Armenian American Business Council, in close cooperation with the Consulate General of Armenia, has once again decided to attend the Los Angeles Travel & Adventure Show on February 18-19, 2017, one of the largest tourism expos in the country. The organization hopes to inspire further growth in the Tourism sectors of Armenian and Karabakh by speaking with leaders of the tourism industry who will be attending the event.

In the past, AABC has received many commendations from fellow attendees for our participation and dedication to showing the wonders of Armenia and Artsakh in the clearest light. Last year, AABC was awarded "Best New Exhibitor" for the design of our booth, and hope to yet again impress attendees as we encourage everyone to experience everything Armenia and Artsakh have to offer.

Participating in the Travel & Adventure Show will also be a delegation headed by the International Business

Relations Support Council of the Armenian Parliament, along with various entrepreneurs and public sector representatives from the Republic of Armenia.

The Armenian community of greater Southern California is highly encouraged to attend the event, visit the AABC booth and spend the day at the Los Angeles Convention Center.

The Armenian American Business Council is a non-profit organization seeking to encourage investment and growth in the economic sectors of Armenia, working to provide access to the vast American markets for Armenian entrepreneurs, and promoting stronger bilateral economic, trade and commercial relations between the United States and the Republic of Armenia by facilitating linkages between U.S. and Armenia-based business communities, by way of sector-specific trade shows, business expos, and professional conferences.

For Immediate Contact: (818) 660-0757 Email: aabc.usinfo@gmail.com

Ohanian, Oskanian and Hovannisian

Continued from page 1

Kocharian's deadly 2008 crackdown on opposition protesters.

Oskanian was a key member of the Kocharian administration, having served as foreign minister throughout the ex-president's 1998-2008 rule. Ohanian was the chief of the Armenian army's General Staff during the 2008 crackdown that followed a disputed presidential election. He became defense minister shortly afterwards.

President Serzh Sarkisian sacked Ohanian in October as part of a government reshuffle. The former defense chief announced his decision to participate in the April 2 parliamentary elections later in 2016. He has increasingly criticized the state of affairs in the country since then.

Ohanian again called for "systemic changes" in Armenia as he formally entered into the electoral alliance with the two opposition leaders. He said their bloc's main objective is to "form a government."

The three former ministers were also due to be joined by Victor Dallakian, who resigned as a deputy chief of Sarkisian's staff in October. Dallakian announced his Third Republic party's withdrawal from their alliance earlier on Monday, however,

saying that he was excluded from the top ten positions on its list of election candidates.

Dallakian claimed that General Samvel Babayan, Nagorno-Karabakh's former top military commander, presented the pecking order and urged him to accept it when they met on February 6. "I rejected Samvel Babayan's proposals," he told a news conference.

"Babayan represents [Oskanian's] Hamakhmbum and lobbies for Hamakhmbum," added Dallakian.

Tert.am cited Babayan as essentially confirming these claims. He said he is backing the new opposition bloc to help "save this country."

Babayan, who is critical of Armenia's current leadership, led Karabakh's Armenian-backed Defense Army from 1993-1999. Ohanian was the chief of the army staff during most of his tenure. Babayan criticized Ohanian's sacking in October.

Babayan's involvement in the bloc could stoke media speculation about its ties to Kocharian. The ex-president, who has had a close rapport with the once powerful Karabakh general, is also unhappy with the current authorities in Yerevan. He has not yet commented on the upcoming elections.

Special Lecture on the Armenians of the Levant

GLENDALE -- UCLA Doctoral Candidate, Scott Abramson will present a special lecture titled, The Armenians of the Levant: The Region's Unsung Modernizers and Builders on Tuesday, February 28, 2017 at 7:30 pm at Abril Bookstore - 415 E. Broadway, Glendale, CA. Admission is free.

Of the Levant's Armenians, it might well be said without risking exaggeration that no other of the region's many minorities has contributed so much to, and in so many departments of, Levantine life. Indeed, Armenians can claim credit for founding some of the Levant's first and most advanced hospitals, for designing some of its most iconic civic buildings, and for introducing photography—the technology and the industry alike—to the region. That these and many other productive contributions were made by a community more limited in number and influence than nearly all of the Levant's other minorities crowns the Armenians' achievements with still more glory. Yet, for all the

Armenians' enrichment of Levantine experience, recognition of their contributions is lacking, not just in the regional consciousness, but in the relevant historiography too. This lecture, which profiles some of the modern Levant's unsung Armenian builders and modernizers, presents a modest corrective to this popular and scholarly oversight.

Scott Abramson is a scholar of the modern Levant, the author of several articles—academic and popular—on the region's history, and a doctoral candidate in UCLA's Department of Near Eastern Languages and Cultures.

Armenian Studies Program at Fresno State to Hold 29th Annual Banquet

FRESNO -- The Armenian Studies Program of California State University, Fresno, will hold its 29th Annual Banquet on Sunday, March 19, 2017 at the Fort Washington Country Club in Fresno and this year will celebrate the 40th anniversary of the Program.

Over the past 40 years the Program has educated thousands of students in areas of Armenian history, art, language, literature, and culture. The Program's faculty have achieved international distinction and the Annual Lecture series has brought diverse and interesting speakers to campus.

This year's Banquet will feature Dr. Mary Papazian, President of San Jose State University. Dr. Papazian, a leader with more than 25 years of teaching and academic experience, was appointed President on July 1, 2016. She most recently served as president of Southern Connecticut State University (SCSU) in New Haven, Conn. Born and raised in Southern California, Papazian holds a bachelor's, master's and Ph.D. in English from the University of California, Los Angeles (UCLA).

Fresno State President Dr. Joseph I. Castro will attend the Annual Banquet, which brings together Fresno State students, faculty, administrators, and the community, to celebrate the achievements of the Program and its

students.

Student recipients of Armenian Studies scholarships and grants for 2016-2017 will be recognized at the Banquet. Students who are graduating with a Minor in Armenian Studies will also be recognized.

The reception will begin at 5:00PM followed by the Banquet at 6:00PM.

Tickets are available at \$50 per person, with a special price of \$25 for Fresno State students and Fresno State faculty. Reservations for tables of 10 are also being accepted.

For more information about the Banquet, please contact the Armenian Studies Program at 559-278-2669 or visit our website at fresnostate.edu/armenianstudies.

www.massispost.com

daily news updates

Սամսոն.

Յայտնաբերուած է Հայ Վարպետներու Պատրաստած 150 Տարեկան Դուռ Սը

Թուրքիոյ Սամսուն քաղաքին մէջ շուրջ 50 տարի դարբնագործութեամբ զբաղող Իպրահիմ Կէրմին իր պապէն ժառանգութիւն ստացած է 150-ամեայ պատմութիւն ունեցող երկաթէ դուռ մը: Թրքական «Hürriyet» թերթի կայքի տեղեկացմամբ, որպէս պատմամշակութային արժէք գրանցուած այս դուռը պատրաստուած է հայ դարբիններու կողմէ, սակայն դուռն վրայ հեղինակի մասին որեւէ գրութիւն չէ պահպանուած:

Այս պատմական երկաթեայ դուռն վրայ քանդակուած է Մարիամ Աստուածածնի պատկերը: Այդ պատճառով ստեղծագործութիւնը գրաւած է նաեւ տեղի կաթողիկէ եկեղեցւոյ քահանայի ուշադրութիւնը: Քահանան առաջարկած է իրեն վաճառել դուռը կամ Աստուածածնի քանդակը, սակայն Կէրմին չէ համաձայնած: Դուռը գնելու գեր են նաեւ պատմական արժէքներով հետաքրքրող շարք մը այլ անձինք, սակայն դարբինը հրաժարած է այն վաճառելէ:

«Այս դուռը հայերու ժամանակներէն մնացած է: Պապս այն պահպանած է: Սա պատրաստող դարբինը այնպիսի վարպետութեամբ շինած է, որ ես, որպէս արհեստաւոր, կը նախանձիմ: Բոլոր անկիւնները միլիմետրի ճշտութեամբ նոյնն են: Հայ վարպետը շատ լաւ գործ ըրած է: Իսկ դուռն վրայ եղած փականի նմանը ամբողջ Թուրքիոյ մէջ այլեւս չկայ: Այսպիսի դուռեր պատուիրուած են՝ սուլթաններու ու արքաներու հիւրընկալած վայրերուն մէջ օգտագործելու համար», - կը պատմէ Կէրմին:

Վարպետը կը նշէ, որ 250 քի կշռող այս դուռերէն ընդամենը երկու օրինակ գոյութիւն ունի, երկուքն ալ իր մօտ են: Անոնցմէ իւրաքանչիւրը 2 մետր 40 սմ բարձրութիւն ունի: Դուռերուն համար տարբեր գնորդներ առաջարկած են մինչեւ 30.000 լիրա, սակայն ան անդրդուելի մնացած է:

65-ամեայ Իպրահիմ Կէրմին խօսքով՝ այս ստեղծագործութիւնը իրեն համար ամենաթանկ ընտանեկան ժառանգութիւնն է եւ ան պատրաստ չէ գալն վաճառել: Աւելին, դարբինը յորդորած է իր որդիներուն ու թոռներուն՝ նոյնպէս երբեւէ չվաճառել այս իւրայատուկ պատմական ստեղծագործութիւնը:

Քննարկման մասնակիցներին ողջունեց նաեւ ՀՀ տնտեսական զարգացման եւ ներդրումների նախարարի տեղակալ Տիգրան Խաչատրեանը: Ներկայացնելով Հայաստանի Հանրապետութեան ներդրումային միջավայրը, ներդրումային քաղաքականութիւնը՝ պարոն Խաչատրեանը շնորհակալութիւններ արտայայտեց. «Ներդրումները կատարուած են այնտեղ, որտեղ կան հնարաւորութիւններ»:

Հայաստանում հարկային եւ մաքսային արտօնութիւններին, պիզնես միջավայրի զարգացման համար հարկային նոր օրէնսգրքի առաւելութիւններին, դժուարութիւններին եւ խնդիրներին առնչուող հարցերի մասին ելոյթ ունեցան ՀՀ տնտեսական զարգացման եւ ներդրումների նախարարութեան աշխատակազմի ներդրումային քաղաքականութեան վարչութեան պետ Վահագն Լալայեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտէի մաքսային ոլորտի բաժնի պետ Լիլիթ Մովսիսեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների գլխավոր խորհրդակցական խորհրդի անդամներ Գայեան Գալստեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտէի Կարկաչի տեսուչ Գայեան Գալստեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտէի Կարկաչի տեսուչ Գայեան Գալստեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտէի Կարկաչի տեսուչ Գայեան Գալստեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտէի Կարկաչի տեսուչ Գայեան Գալստեանը:

Սփիւռքահայ Ներդրողների Մասնակցութեամբ Տեղի Ունեցաւ Կլոր-Սեղան Քննարկում

Փետրուարի 9-ին ՀՀ սփիւռքի նախարարութիւնում տեղի ունեցաւ «Հայաստանում ներդրումներին՝ սփիւռքահայերի մասնակցութիւնը» թեմայով կլոր-սեղան քննարկում, որին մասնակցեց աւելի քան 40 գործարար:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ ՀՀ սփիւռքի նախարար Հրանուշ Յակոբեանը: Ողջունելով ներկաներին՝ նախարարը կարեւորեց սփիւռքահայ գործարարների ակտիւ մասնակցութիւնը Հայաստանի եւ Արցախի տնտեսութեան աշխուժացմանն ու առաջընթացին: Նա մասնաւորապէս նշեց. «Այսօր հայկական երկու պետութիւնից գատ՝ ունենք տնտեսական յստակ քաղաքականութիւն, հարկային ու մաքսային լրամշակուած օրէնքներ»: Դիմելով գործարարներին՝ նախարարը յաւելեց. «Շնորհակալութիւն, որ եկաք, հաստատուեցիք Հայրենիքում, չվախեցաք դժուարութիւններից, բերեցիք ձեր փորձը, գիտելիքները, կառավարման հմտութիւնները, աշխատատեղեր ստեղծեցիք, նպաստեցիք տնտեսութեան զարգացմանն ու աշխուժացմանը: Մեծադու շնորհակալութիւն է Հայրենիքում ապրելն ու աշխատելը »:

Քննարկման մասնակիցներին ողջունեց նաեւ ՀՀ տնտեսական զարգացման եւ ներդրումների նախարարի տեղակալ Տիգրան Խաչատրեանը: Ներկայացնելով Հայաստանի Հանրապետութեան ներդրումային միջավայրը, ներդրումային քաղաքականութիւնը՝ պարոն Խաչատրեանը շնորհակալութիւններ արտայայտեց. «Ներդրումները կատարուած են այնտեղ, որտեղ կան հնարաւորութիւններ»:

Հայաստանում հարկային եւ մաքսային արտօնութիւններին, պիզնես միջավայրի զարգացման համար հարկային նոր օրէնսգրքի առաւելութիւններին, դժուարութիւններին եւ խնդիրներին առնչուող հարցերի մասին ելոյթ ունեցան ՀՀ տնտեսական զարգացման եւ ներդրումների նախարարութեան աշխատակազմի ներդրումային քաղաքականութեան վարչութեան պետ Վահագն Լալայեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտէի մաքսային ոլորտի բաժնի պետ Լիլիթ Մովսիսեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտէի Կարկաչի տեսուչ Գայեան Գալստեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտէի Կարկաչի տեսուչ Գայեան Գալստեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտէի Կարկաչի տեսուչ Գայեան Գալստեանը:

Կոմիտէի մաքսային ոլորտի բաժնի պետ Լիլիթ Մովսիսեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտէի գլխավոր հարկային տեսուչ Գայեան Գալստեանը, ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտէի աւագ հարկային տեսուչ Գեղամ Ղուլիջօղլեանը:

Իրենց պիզնես ծրագրերը եւ յաջողութեան հասնելու բանաձեւը ներկայացրին Synopsys Armenia ընկերութեան գործադիր տնօրէն Յովիկ Մուսայեանը, «Նաիրեան» բնական կոսմետիկա արտադրող ընկերութեան հիմնադիր Արա Մարկոսյանը /ԱՄՆ/, Հայաստանի զարգացման հիմնադրամի գործադիր տնօրէն Կարէն Մկրտիչեանը, տեքստիլի արտադրութեան «ՎԿԱ Արմենիա»-ի ներկայացուցիչ, գործարար Քրիստիան Գելիշին Նիդրեյնդեր/, «Մեգերեան Կարպետ» ընկերութեան հիմնադիր Բաֆֆի Մեգերեանը /ԱՄՆ/, շոկոլադի արտադրութեան «Գուրմէ Դուրմէ» ընկերութեան հիմնադիր Տիրան Բաղդադեանը, /Աւստրիա/, «VanArdi wines» հիմնադիր, տնօրէն Վարուժան Մուրադեանը /ԱՄՆ/, «Karas» զինու գործարանի վաճառքի պատասխանատու, «Semina Consulting»-ի հիմնադիր « գործադիր տնօրէն Վահէ Քէօշկերեանը /Լիբանան/, «Արմաս» զինու գործարանի ներկայացուցիչ Մերի Սահակեանը:

Քննարկուեցին Հայաստանի տնտեսական զարգացման հեռանկարներին, Գիւմրիում եւ Շիրակի մարզում ներդրումների հեռանկարներին, Սփիւռքի հետ կազմակերպուած միջոցառումների փորձին, արդիւնաւէտ համագործակցութեան վերաբերող հարցեր:

Ամփոփելով հանդիպումը՝ նախարար Հրանուշ Յակոբեանը կարեւորեց ներկայացուցչական եւ արդիւնաւէտ քննարկումը, տեղին եւ արժէքաւոր առաջարկութիւններն ու հարցադրումները: Նա նշեց. «Այնտեղ որտեղ կա սփիւռքահայ ներդրում, ջանք եւ աշխատանք, կայ որակ, գրագէտ մենեջմենթ, ձեւաւորում, մատուցման ձեւ: Դուք բերում էք լաւագոյնը, որի կարիքը մենք ունենք: Շնորհակալութիւն»:

Պոլսահայ Ոսկերիչին Սպաննած Երեք Հայաստանցիները Դատապարտուեցան Ցմահ Ազատագրկման

Պոլսոյ ծանր յանցագործութիւններու 7-րդ դատարանը ցմահ ազատագրկման դատապարտած է մէկ տարի առաջ պոլսահայ տարեց ոսկերիչ Յակոբ Տէմիրճիի սպանուածութեամբ մեղաւոր ճանչցուած ՀՀ երեք քաղաքացիները՝ Արամ Յովհաննիսեան, Արթուր Այվազեան եւ Սէրգէյ Միքայէլեան:

«Մեր նպատակը այդ անձանց սպաննելը չէր: Անոնց նկատմամբ բռնութիւն չենք գործադրած, չենք հարուածած: Մեր գործողութիւնները պէտք է որակել որպէս գողութիւն», - «Միլիէթ» թերթի փոխանցմամբ, ըսած է ամբաստանեալներէն Արթուր Այվազեան: Նոյնպիսի պնդմամբ հանդէս եկած է Արամ Յովհաննիսեան՝ նշելով, որ միայն գողութեան նպատակով տուն մտած են եւ նոյնիսկ դիմակներ չեն կրած:

Խամտածուած սպանութեան փորձ կատարելու, գինեալ թալանի եւ ուրիշի ունեցուածքին վնաս պատճառելու համար: Յիշեցնենք, մօտ մէկ տարի առաջ Հայաստանի երեք քաղաքացիներ մտած էին պոլսահայ տարեց ամուսիններ 85-ամեայ Յակոբ Եաքուպ Տէմիրճիի եւ 79-ամեայ Սեդա Այտա Տէմիրճիի Շիշլիի ձուլմանը:

ՀԲԸՄ ԳՐԻԳՈՐ ՍԱԹԱՄԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲ «ԹԵՆՈՐ ՄՐ ԿՈՂՈՒԽ» (Lend Me a Tenor)

Հեղինակ՝ ՔԷՆ ԼՈՒՏՎԻԿ ԲԵՆԱՊՐԻՅ՝ Գրիգոր Սաթամեան

նշանած Մակին, Թիթոյի կինը Մարիան, պանդուխտ վարիչ Տիանան եւ երիտասարդ սպասաւորը, ամէն մէկը իր ձեռով ու եղանակով մասնակից կը դառնան խնդրին եւ իրենց հակազդեցութիւններով,

Ալեքս Խորշիտեան (Թիթօ), Արփի Սամուէլեան (Մարիա), Փիթըր Նշան (սպասաւոր), Մարալ Նաշալեան (Տիանա) եւ Արփի Պալասանեան (ձուլիա), իրենց բնական, ինքնուրոյն ու փայլուն խաղար-

ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՃԱՌԵԱՆ

Կիրակի, Փետր. 5-ին, երեկոյեաց ժամը 6-ին ներկայ եղայ ՀԲԸՄ Գրիգոր Սաթամեան թատերախումբի՝ «Թենոր մը կ'ուզուի» 2 արարնոց կատակերգութեան: Հեղինակ՝ Քէն Լուտվիկ, թարգմանիչ եւ բեմադրիչ՝

Գրիգոր Սաթամեան: Նախքան ներկայացումի մասին խօսիլը, կ'ուզեմ հակիրճ կերպով անդրադառնալ ՀԲԸՄ Գրիգոր Սաթամեան թատերախումբի վարչութեան ատենապետ՝ Տօքթ. Գրիգոր Սիմոնեանի Երկու խօսքին, որ սպուած էր սոյն թատերախաղին առթիւ լոյս ընծայուած գրքոյկին մէջ: Նշելէ ետք, թէ «հաւատարիմ իր կոչումին ՀԲԸՄ Գրիգոր Սաթամեան թատերախումբը 2017-ը կը սկսի հայ թատերասէր հասարակութեան ներկայացնելով ամերիկացի թատերագիր Քէն Լուտվիկի «Թենոր մը կ'ուզուի» կատակերգութիւնը»: Կը շարունակէ.

«2017 տարին մեր թատերախումբին, Բարեգործականի մեծ ընտանիքին, ինչպէս նաեւ լոյս անձեւրասաց գաղութին համար պիտի ըլլայ անկրկնադարձային եւ պատմական տարի մը: Մեր մեծ բարերարներուն տեսիլքը արդէն իսկ դարձած է շօշափելի իրականութիւն եւ շուտով պաշտօնական բացումը պիտի կատարուի Հ.Բ.Ը.Մ.ի վաչէ եւ Թամար Մանուկեան կեդրոնի շքեղ եւ արդիական թատերասրահին: Այս համալիրը մեզի կը դնէ նոր գործունէութեան լայնածաւալ կարելիութիւններու, ինչպէս նաեւ մեծ պարտաւորութիւններու առջեւ: Սաթամեան թատերախումբը, հաւատարիմ իր կոչումին, կը պատրաստուի ճոխ եւ բեղուն նոր ծրագիրներու եւ նուաճումներու»:

Իսկապէս, Գալիֆորնիոյ մէջ հայ թատրոնի վերաշխուժացման ու յարատեւման, հայ լեզուին ու ազգապահպանման պայքարին սատարելու, գայն ամրապնդելու յուսատու հեռանկարին ընդմէջէն դիտուած, Տօքթ. Գրիգոր Սիմոնեանի սոյն հաստատումը խթանող, լաւատեսութեան մղող յոյժ գնահատելի խոստում մըն է:

Գալով «Թենոր մը կ'ուզուի» երաժշտական թատերախաղի հեղինակ Քէն Լուտվիկի, դարձեալ գրքոյկի մէջ ներկայացուած իր կենսագրական գիծերուն դիմելով պիտի ըսենք, որ ան Հարվըրտի եւ Քէյմպրիճի համալսարաններէն իր

բարձրագոյն վկայականները ստացած եւ մեծ խմբավար ու երաժիշտ Լէնըրտ Պըրնստինի հետ երաժշտութիւն ուսանած է: Հեղինակ է Պրոտուէյի վրայ ներկայացուած 6 եւ Լոնտոնի Ուեստ էնտի մէջ ներկայացուած 7 երաժշտական շօշուրտ: Արժանացած է ամերիկեան եւ միջազգային բազմաթիւ մրցանակներու: Հոլիվուտեան մեծ աստղեր, ինչպէս Ալեք Պոլտուին, Քէրըլ Պըրնէթ, Լին Ռէտկըյի, Միքի Ռուսի, Հէլ Հոլպրուք, Ճոն Քոլինզ եւ շատ ուրիշներ խաղցած են իր երաժշտա-կատակերգական թատերախաղերուն մէջ: Հրատարակած է բազմաթիւ թատերգութիւններ, որոնցմէ "How To Teach Your Children Shakespeare"ը 2014-ին հռչակուած է Շէյքսպիրին նուիրուած լաւագոյն գիրքը: Քէն Լուտվիկ գրած է 22 երաժշտա-թատերական բիւսներ, որոնք ներկայացուած են 30 երկիրներու բեմերուն վրայ եւ թարգմանուած 20 լեզուներու:

«ԹԵՆՈՐ ՄԸ ԿՈՂՈՒԽ»
Գրիգոր Սաթամեանի կողմէ անգլերէնէ հայերէնի թարգմանուած եւ երկու արարէ բաղկացած, խիստ զաւեշտա-երաժշտական այս խաղին գործողութիւնը տեղի կ'ունենայ 1930-ական թուականներուն, Օհայօ նահանգի Քլիվլենտ քաղաքի շքեղազարդ պանդուխտ մը սենեակին մէջ, ուր մուտքի կարգով կը յայտնուին Մակին (Ալիսըն Քէշիշեան), Մաքս (Արի Լիպարիտեան), Հէնրի (Ռուբէն Հարմանտայեան), Թիթօ (Ալեքս Խորշիտեան), Մարիա (Արփի Սամուէլեան), սպասաւոր (Փիթըր Նշան), Տիանա (Մարալ Նաշալեան) եւ ձուլիա (Արփի Պալասանեան):

Այսպէս, Թիթօ, որ որպէս թենոր նոյն երեկոյին ներկայացուելիք սինֆոնիք ելոյթին մէջ հանդէս պէտք էր գար «Օթէլլօ»ի դերով, սխալ դեղահատ մը կը կլլէ, բոլորովին զգայազուրկ կը դառնայ եւ «կը մահանայ»: Հէնրին, ահուզոհի կը մատնուի թենոր Թիթոյի կորուստով, վախնալով որ որոշուած սինֆոնիք ելոյթը կը ջնջուի եւ ինք նիւթական մեծ վնասներու կ'ենթարկուի: Ան ամէն միջոցի կը դիմէ Մաքսը համոզելու, որ ծպտուի եւ որպէս թենոր ներկայանալով կատարէ Օթէլլոյի դերը: Անկարելի ըլլալով իր աներհայր ըլլալիքը համոզելը, որ նման դեր մը իրականացնելու շնորհքէն ինք գուրկ է, Մաքս կամայ-ակամայ կը համաձայնի: Մինչ այդ, իր

պատրաստաբանութիւններով, արտայայտութիւններով եւ կատակերգական տարբեր երանգներ ստեղծելով, ինչուքի յաճախակի ալիք մը անցուցին սրահէն: Մարիան շատ բնական էր իր իտալական հնչիւնով ու շեշտով հայերէն խօսակցութեամբ, իսկ երգչուհի ձուլիան իր մարմնական ծեփծեփումներն ու հրապույրները, աչքի, դէմքի խաղերը գործի դնելու խորամանկ, սեքսի եղանակներով, այնքան հրապուրիչ դարձուց իր մարմնաւորած կերպարը:

Իսկապէս, բիւսին ութ դերակատարներն ալ՝ Ալիսըն Քէշիշեան (Մակի), Արի Լիպարիտեան (Մաքս), Ռուբէն Հարմանտայեան (Հէնրի),

կուլթեամբ՝ փրոֆեսիոնալիզմի հասցուցին «Թենոր մը կ'ուզուի»ի մակարդակը: Բոլորն ալ հաւասարապէս շնորհաւորելի են:

Անմիջապէս պէտք է աւելցնել, որ Գրիգոր Սաթամեանի նման թէ՛ դերասանական եւ թէ՛ բեմադրական գաղտնիքները լաւագոյնս օգտագործել գիտցող, գանոնք համբերատար, յարատեւ, սահուն մեքանիզմով եւ տինամիք կիրառումով կեանքի կոչող արուեստագէտ բեմադրիչին՝ ամիսներու վրայ երկարող բեմական քրտնաթոր աշխատանքը ասկէ ուրիշ արդիւնք չէր կրնար տալ: Արդիւնք մը, որ «Թենոր մը կ'ուզուի»ի փայլուն

Շար.ը էջ 18

Կը ներկայացնէ՝

ԹԵՆՈՐ ՄՐ ԿՈՂՈՒԽ

ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿՐՈՒ ԱՐԱՐՈՎ

Lend Me a Tenor

A COMEDY IN 2 ACTS

Հեղինակ՝ Written by
ՔԷՆ ԼՈՒՏՎԻԿ KEN LUDWIG

Բեմադրիչ՝ Directed by
ԳՐԻԳՈՐ ՍԱԹԱՄԵԱՆ KRIKOR SATAMIAN

ժողովուրդի փափաքին ընդառաջելով
կատակերգութիւնը պիտի կրկնուի
հետեւեալ թուականներուն.

ՓԵՏՐՈՒՄ / FEBRUARY
11-12 / 18-19, 2017

Հ.Բ.Ը.Մ. վաչէ եւ Թամար Սամուկեան Կեդրոն
A.G.B.U. Vatche & Tamar Manoukian Center
2495 E. Mountain Street, Pasadena, CA 91104

Շաբաթ օրերը ժամը 8:00-ից
Կիրակի օրերը ժամը 6:00-ից

Sոմսերը կարելի է ապահովել / Tickets available at:
Հ.Բ.Ը.Մ. Ի ԳՐԱՍԵՆՍԱԿԸ / A.G.B.U. OFFICE (626) 794-7942
ՊԵՐԵ ԳՐԱՏՈՒՆ / BERJ BOOKSTORE (818) 244-3830
ԱՊՐԻԼ ԳՐԱՏՈՒՆ / ABRIL BOOKSTORE (818) 243-4112
ITSMYSEAT.COM/TENOR
Մուտքի նուէր / Donation \$25

By popular demand
4 more performances
have been added of
Lend Me a Tenor

ԱՐԲԱՍԵԱՆ ԽԱԼԻՖԱՅՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐՁԻՆ ՊԱՏՄԱՇՐՋԱՆԸ ԵՒ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ (991-1258 Թ.Թ.)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾԱԳՈՒՄՈՎ ԱՐԲԱՍԵԱՆ ԽԱԼԻՖԱՆԵՐ Հեղինակ՝ ՊԵՏՐՈՍ Ս. ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ

ԽԱԶԻԿ ԵՆԱՆՅԵԱՆ

Մեծագոյն ուրախութեամբ ստացայ եւ հաճոյքով կարդացի վերոնշեալ հատորը, որ իր եզակի բովանդակութեամբ, նիւթերու խիստ արհեստավարժ դասաւորումով՝ տպաւորիչ գործ մըն է:

Որպէս իրաք ծնած հայ մը, բնաւ չէի լսած կամ կարդացած, թէ Աբբասեան խալիֆայութեան մէջ ծագումով հայ խալիֆա ունեցած ենք, նոյնիսկ իրենց մօր կողմէ հայեր ըլլալով: Այս հատորով նման տեղեկութիւններ ունենալով իրապէս հպարտ զգացի:

Հատորը հրատարակուած է Հայաստանի Հանրապետութեան Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիայի պատմութեան ինստիտուտի կողմէ: Լուսահոգի Տ. Մեսրոպ Արք. Աշտնիկի անունը կրող հիմնադրամի մեկենասութեամբ, որպէս 146-րդ հրատարակութիւնը:

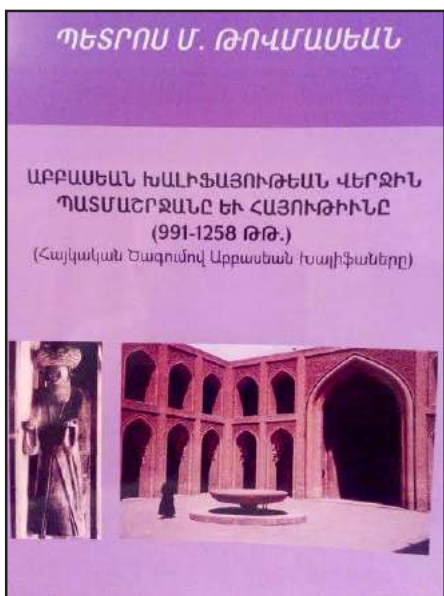
Հեղինակը՝ Պետրոս Մովսէս Թովմասեան ծնած է Պասրա, իրաք 1954-ին: Աւարտած է Պաղտատի Ազգային Կրթական վարժարանը, ապա աւարտած է Պաղտատի համալսարանի ճարտարապետական գոյնճը, արժանանալով ճարտարապետի վկայականի:

Հմուտ, բանիմաց ճարտարապետ մը ըլլալով հանդերձ, Պետրոս Թովմասեան յատուկ սէր եւ հետաքրքրութիւն ունի հայոց պատմութեան նկատմամբ: Ան հայոց պատմութեան խորաթափանց ուսումնասիրութիւններ, յօդուածաշարքեր ունի եւ փոքր տարիքէն դասախօսութիւններու շարքով ելոյթներ կ'ունենար: Այսպէս, դասախօսած է իրաք, Յորդանան, Ա.Մ.Ն. Անգլիա, Հոլանտա եւ այլ երկիրներ ու քաղաքներ:

Պետրոս Թովմասեանի այս հատորը կը հանդիսանայ իր երրորդ հատորը: Ասկէ առաջ ան երկու պատմական գիրքեր հրատարակած է: «Հայկական Լեռնաշխարհը եւ Միջագետքը» լոյս տեսած է 2006-ին: Երկրորդը՝ «Արարատ-Ուրարտու Աստուածաշունչի ընդմէջէն», լոյս տեսաւ 2012-ին եւ այս վերջին հատորը, որ լոյս տեսաւ 2016-ին երեք հատորներն ալ տպուած են Երեւանի «Զանգակ» տպարան-հրատարակչատան մէջ:

Պետրոսեան եւ իր ազնուափայլ տիկինը՝ Դոկտ. Հրաչուհի Թովմասեան, երկուքն ալ ճարտարապետներ են: Երկուքն ալ շատ լաւ եւ պատուաբեր գործ ունէին Լոս Անճելոսի մէջ: Այնուհանդերձ, անոնք կանուխ հանգստեան կոչուեցան Ա.Մ.Ն.ի մէջ, Հայաստան տեղափոխուեցան եւ քանի մը տարիէ ի վեր Երեւան կ'ապրին:

Աբբասեան Արաք խալիֆայութիւնը, որուն մայրաքաղաքը Պաղտատն էր, իշխեց 500 տարի (750-1258): Այս խալիֆայութիւնը արաբական աշխարհի ամենէն փայլուն էջերը կերտեց: Զինուորական, մշակութային, ճարտարապետական, տնտեսական, պետական անմասն շրջան մը ապրեցան արաբները, այս խալիֆայութեան օրերուն, որուն սահմանները անծայրածիր էին, կը հասնէին Պաղտատէն Սպանիա, Ափրիկէի հիւսիսային շրջանը, ողջ Թուրքիան, Սէուտի Արաբ-

իան եւ Պարսկաստանի մէկ մասը, Կովկասը եւ այլն:

1258-ին, Մոնկոլներ կոչուած հրէշներու արշաւանքներով հիմնադատակ եղաւ Աբբասեան խալիֆայութիւնը: Արմատախիլ եղան այս պետութեան մշակոյթի կոթողները, այրուեցան անոնց գիրքերը, կողոպուեցան ժողովուրդին ունեցուածքները, քարուքանդ եղան անոնց աղօթքի մզկիթները, հազարումէկ գիշերներու քաղաքը՝ Պաղտատը աւերակներու վերածուեցաւ:

Այս հատորով Պետրոս Թովմասեան տուած է այս խալիֆայութեան միայն երեք հարիւր տարուայ պատմութիւնը (991-1258): Այս ժամանակներուն էր որ ծագումով հայ խալիֆաներ ունեցած են:

Աբբասեան խալիֆայութիւնը իր 500 տարուայ պատմութեան մէջ ունեցած է 37 խալիֆաներ, որոնցմէ շատերուն մայրերը արաբներ չէին, այլ՝ պարսիկ, յոյն, թուրք, հայկէջ, վրացի, ռուս եւ անշուշտ հայ:

Ծագումով հայ խալիֆաները իշխած են 142 տարի. անոնք թիւով 5 խալիֆաներ էին, որոնց մայրը կամ մեծ մայրը հայ էին:

Այս խալիֆաները Աբբասեան խալիֆայութեան ամենէն փայլուն եւ սիրուած խալիֆաներն էին: Շատ ծանօթ էին, որպէս ծագումով հայ խալիֆաներ:

Օրինակ, «Ալ Կամ» խալիֆան, որ իշխեց 1031-1075 թ.: Անոր մայրը հայ էր, անունը՝ Կաթր Ալ Նատա, որ հայերէնով կը թարգմանուի Շողակաթ, որ Ս. էջմիածնի (Վաղարշապատ) քաղաքի մէջ կառուցուած եկեղեցի է, ըստ աւանդութեան հոն ուր Հռիփսիմեան նահատակներուն վրայ «շող կաթած» է, (մէջբերումը Պետրոս Թովմասեանէն):

Կաթր Ալ Նատան կը հանդիսանայ բացառիկ ձիրքերով եւ ուշիմութեամբ հայուհի մը: Զայն կարելի է դասել հայոց պատմութեան կարեւոր հայուհիներու շարքին: «Ալ Կամ» խալիֆայութեան օրերուն, Աբբասեան հարստութիւնը շատ ջերմ եւ սիրալիր յարաբերութիւններ ունէր հայոց հետ, շնորհիւ Կաթր Ալ Նատայի ներկայութեան:

«Ալ Կամի» որդին էր Ալ-Մուկթադին, որ իշխեց 1075-1094 թ.թ. եւ այս վերջինի որդին էր Ալ-Մուսթաֆազըր խալիֆան, որ իշխեց 1094-1118 թ.թ.: Ուրեմն, այս երեք խալիֆաները, որոնք Կաթր Ալ

Նատայի զաւակը, թոռն ու ծոռն են, որոնք ծագումով հայ արմատներ եւ հայու արիւն ունին: Այս երեքը իշխեցին 87 տարի: Անկէ ետք ուրիշ շրջան մը եւս 55 տարի հայկական ծագումով խալիֆաներ եղան՝ Ալ-Մուսթանկիդի հայուհի Ղրղաթ կնոջ զաւակը՝ Ալ-Մուսթաֆազըր (1170-1180) եւ անոր յաջորդող որդին Ալ-Նասըր (1180-1225) խալիֆան էր, որուն մեծ մայրը հայ էր: Ուրեմն ծագումով հայ Կաթրը Ալ-Նատան եւ Ղրղաթին որպէս մայր եւ մեծ մայր, ծնունդ տուած եւ հինգ խալիֆաներու, որոնք իշխած են 142 տարին:

Այս հինգ խալիֆաներու օրերուն, Աբբասեան խալիֆաներ շատ ջերմ եւ սիրալիր յարաբերութիւններ ունեցած են հայերուն հետ: Կիրիկիոյ, Վասպուրականի, Կովկասի եւ այլ շրջաններու հայերը միշտ ալ վայելած են Աբբասեան խալիֆաներուն սէրն ու յարգանքը:

Այս հինգ խալիֆաները, ըստ արաբական աղբիւրներու, բոլորն ալ ծանօթ էին իրենց հայ ծագումով: Նոյն աղբիւրներու համաձայն, այս խալիֆաները ծանօթ են որպէս արդար, մարդասէր, խալիֆայի անունին եւ կողմին արժանի անձնաւորութիւններ:

200 էջնոց այս հատորը բաժնուած է 8 գլուխներու: Հեղինակը իւրաքանչիւր գլուխի սկիզբը գրած է ներկայացուելիք նիւթը, պատմական շրջանը եւ խալիֆաներուն դերն ու յարաբերութիւնները հայութեան եւ հարեան պետութեանց եւ ժողովուրդներու հետ: Նմանապէս, հոն կը գտնենք այս խալիֆաներուն նուաճումները, խաչակիրներուն, սելճուքներուն եւ պարսիկներուն հետ ունեցած պատերազմները եւ նուաճումները: Սպանիոյ հարաւային շրջանին մէջ ծնունդ առած Անտալուսեան մշակոյթը, ճարտարապետական կոթողները եւ այլն:

Հատորը հարուստ է քարտէսներով, յաւելեալ լուսաբանութիւններով, հայերէն, արաբերէն եւ անգլերէն լեզուներով օգտագործուած են մօտ 100-է աւելի աղբիւրներու անունները եւ հեղինակները, մօտ 10 էջ պարունակող անոր անուններու եւ տեղանուններու ցանկը:

Օտար հեղինակներ մեծ գովասանքով տուած են այս խալիֆաներու նկարագրի գիծերը եւ անոնց մասին դրական վկայութիւնները: Օրինակի համար, «Ալ Կամ» խալիֆայի մասին կ'ըսուի, որ ան ծանօթ է որպէս «ժուժկալ,

համբերատար, գիտուն, աստուածասէր, կրօնասէր, հաւատացեալ, օգնող եւ արդար մարդ»:

Իսկ Ալ-Մուկթադրի մասին կը յիշուի, որ ան խալիֆաներու լաւագոյնն է: «Քաջ էր եւ վեհանձն», «ընկերային էր», «մեծ բարեկարգիչ», «գորաւոր անհատականութեամբ խալիֆա մը»:

Ալ Մուսթաֆազըրին մասին կ'ըսուի, որ ան «ժուժկալ, աստուածապաշտ, արդարասէր եւ թէ իր նմանը գթասէր խալիֆա մը չեն տեսած, քիչ կը պատժէր եւ շատ կը ներէր: Ապրեցաւ փառաբանուած եւ մեռաւ ուրախ: Ալ Նասըր խալիֆայի մասին ալ, որ իշխեց 45 տարի, անոր մասին ալ ըսած են, թէ ան «շատ հոգատար էր ժողովուրդին, կը հետաքրքրուէր իր հպատակներուն վիճակով, գիշերները միշտ քայլելով կ'ստուգէր երկիրն եւ ժողովուրդին վիճակը»:

Իսկ հայ մայրերուն մասին, ըստ արաբական աղբիւրներուն, Կաթրը Ալ Նատան «լաւագոյն տիկիններէն էր խալիֆաներու տիկիններուն մէջ»: Նկատուած էր օրհնուած կին մը, իրմով եւ իր օրհնութիւններով պահպանուած է Աբբասեան խալիֆայութեան տունը, բազմաթիւ փորձանքներէ եւ կռիւներէ փրկելով երկիրը»:

Արդարեւ, այս գիրքը մեծագոյն հետաքրքրութեամբ կը կարդացուի: Հոն ուսանելի շատ բան կայ հայ ժողովուրդին ու մանաւանդ աշխարհիկ եւ հոգեւոր դեկավարութեան համար, որուն շատ կարիք ունի մեր ժողովուրդը եւ հայրենիքը:

Հակայ, երկարատեւ եւ իրապէս տքնաջան գիտական աշխատանքի արդիւնք եղող այս գիրքին համար, կուրծքի ամուր սեղմումով կը շնորհակտորեմ մեր սիրելի բարեկամը՝ Պետրոս Թովմասեանը, այս բովանդակալից գործին համար, մաղթելով իրեն կենսաւողջ օրեր եւ վիթխարի գիտական նման նորանոր հրատարակութիւններ:

Այս գիրքը կը փակենք յիշելով մեր անմահ Պարոյր Սեւակին խօսքերը, ուր կ'ըսէ.

«Զիրքերով միայն...»
Փառք ու պատիւ մեր ժողովուրդին, որ իր հազարամեակներու պատմութեան ընթացքին, միշտ ալ մարդկութեան եւ ժողովուրդներուն համար օրհնութիւն եղած է եւ անոնց կեանքին լոյս եղած է, հաւատարմօրէն ծառայելով եւ օգտակար ըլլալով ապրած երկիրներուն եւ ժողովուրդներուն:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA
\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.
\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel:----- Email:-----

ՆԵՐՂԱՆՈՒՄԻ ՄԱՍԻՆ (Բ.)

ՎԱՐԱՆ ԲԱՅՐՈՒՄ

2016 թ. լրացաւ 1946-1948 թթ. Խորհրդային Հայաստան ներգաղթի 70 տարին: Այդ կարեւոր իրադարձութիւնը կարծէք թէ անշուք ու լուելեայն անցաւ Հայաստանում, այնինչ այն պէտք է կառավարութեան ուշադրութեան կեդրոնում լինէր՝ նրա մասին բազմաթիւ չլուծուած հարցերի պատասխանները բացայայտելու նպատակով...: Բացառութիւն էր կազմում 1946-49 թթ. հայրենադարձութեանը նուիրուած սցենարիստ-լրագրող Տիգրան Պասկեւիթեանի վաւերագրական եռապատու մի երկրորդ ֆիլմը «Օ, Հայրենիք սառն ու անուշ», որը ցուցադրուեց 2016 թ. Դեկտեմբերի 7-ին Կլենտոնի Հանրային գրադարանում. ես չկարողացայ ներկայ լինել ֆիլմի ցուցադրմանը: Ֆիլմի առաջին մասը «Անծանօթ իմ Հայրենիք» վերնագրով ցուցադրուեց 2012 թ. Յունիսի 29-ին նոյն դահլիճում, որի մասին ես յօդուած գրեցի «Ներգաղթ» վերնագրով. այն սպառնուեց «Մասիս»-ում եւ «Նոր Օր»-ում:

Ընթերցողին եմ ներկայացնում 2015 թ. հրատարակուած «Յուշերիս հետ» գրքից իմ մտորումները «2. Ներգաղթի մասին» վերնագրով:

Մի պահ կանգ առնենք ներգաղթի՝ որպէս երեւոյթի կայացման վրայ: Շատ ներգաղթողների աքսորեցին Սիպիր տարբեր մեղադրանքներով: Ստալինի մահից յետոյ նրանց արդարացրեցին, բայց միայն մի մասը վերադարձաւ, մնացածները թաղուած մնացին լայնատարած Սիպիրի տարբեր մասերում:

Բազմաթիւ գրքեր ու յօդուածներ գրուեցին ու շարունակուեցին են գրուել ներգաղթած հայերի ու Երկրորդ համաշխարհային պատերազմում Խորհրդային Միութեան գերի ընկած եւ հայրենիք վերադարձած զինուորների Սիպիր աքսորուելու ու այնտեղ նրանց փորձութեան ենթարկուելու ու շարժարանքների մասին: Գրքեր գրուեցին նաեւ աքսորից վերադարձածների կողմից, որոնք ականատեսներն էին եւ իրենց կաշուի վրայ գրացել էին այդ բոլորը: Գրքերում վեր են հանուել իրականութիւնը՝ ներգաղթի ճիշտ ու սխալ իրողութեան մասին:

Նրանցից թուարկենք մի քանիսը. Մկրտիչ Արմէն, Գուրգէն Մահարի, Պողոս Մնայեան «Երկու Սպանդ» գրքով՝ Հայերի ցեղապանութեան եւ ստալինեան հալածանքներին զոհ գնացած հայ մտաւորականների ու ազգային գործիչների մասին, Յարութ Պարսումեան (անգլերէնով) «Resurrection with Shoe and Cane» իրենց ընտանիքի ողբականի մասին: 2010 թ. լոյս տեսաւ Արմինէ Գունտաքճեանի «Հայրենադարձների բռնաճնշումները ստալինեան ժամանակաշրջանում» գիրքը: Ըստ յօդուածագրի, բաւական լուրջ ուսումնասիրութիւն է, որտեղ օգտագործուած են գրքեր, յուշագրութիւն, վաւերագրական գործեր, մամուլ, արխիւներ, փաստաթղթեր, կան նաեւ վերապրողների կամ նրանց հարազատների հետ հարցազրոյցներ, որոնց մի մասը «CD»-ով կցուած է գրքին:

Ձեռքիս տակ ունեմ Սիպիր աքսորուած եւ արդարացուելուց

յետոյ վերադարձած երկու հայրենադարձների գրքեր, որոնց հեղինակներն այսօր չկան, Աստուած լուսաւորի հոգիները: Նրանք վաղ կերպով նկարագրել են իրենց ապրած դժգոհ օրերը Սիպիրում:

1. Յարութիւն Կալպակեան. «Ո՛ւր էք դուք, Տղաներ»²: Երկխօսութիւն Սիբիրում՝ Լազարէթ հիւանդանոցում բժշկի հետ (էջ 175). «Սեղանի մօտ նստած՝ Անդրանիկին Լազարէթ ընդունող բժիշկը ծանօթանում էր նրա փաստաթղթերին. այնուհետեւ ասաց, որ նստի մահճի վրայ: Յետոյ թղթերից մէկը ձեռքն առաւ ու հարցրեց:

- Դու Լիբանանում ես ծնուել:
- Այո՛, Բէյրութ քաղաքում:
- Ի՞նչ գործ ունես այստեղ:
- Հայրենիք եկայ...:
- Սա քո հայրենիքն է:
- Մենք այդպէս էինք կարծում:
- 67-րդ յօդուածի Առաջին մասը հայկական քրէական օրէնսգրքով ի՞նչ յանցագործութիւն նկատի ունի:
- Հակասովետական արտայայտութիւնների յօդուածն է:
- Եւ դրա համար տասը տարի բանտարկութիւն են տուել քեզ:
- Այո՛: Առաջ աւելի ծանր էր մեղադրանքս: Բայց փաստեր չկային: Ես ոչինչ չեմ արել:
- Հապա ինչո՞ւ քեզ Սիպիր են աքսորել:
- Պէյրութում ես դաշնակցականների դպրոցն եմ աւարտել:
- Դաշնակները ձեզ չասացի՞նք, որ Հայաստան չգնաք:
- Ասացին... Ո՞վ էր լսողը...:

Օրդեսացի բժիշկ՝ Դմիտրի Բորոսովիչ Գովորեվսկին հրեայ էր: Ո՛չ նա, ո՛չ էլ նրա նախնիները չէին եղել Պաղեստինում, որ նոր էր իսրայէլ անունն ստացել ու անկախ երկիր դարձել: Բայց երբ Անդրանիկին հարցրեց:

-Թէ՛լ-Ավիվում, Երուսաղէմում եղե՞լ ես...: Ու վերջինս պատասխանեց: -«Ես չեմ եղել, բայց ընկերներս եղել էին: Նրանք ասացին, որ Թէ՛լ-Ավիւր ժամանակակից գեղեցիկ քաղաք է, իսկ Երուսաղէմը բացօթեայ պատմական թանգարան է»: Նրա աչքերը փայլեցին, կուրծքն ուռչեց ու մէջքին ուղղուեց նստած տեղում... եւ Անդրանիկին ասաց. «Լա՛ւ. գնա՛ առ այժմ հանգստացիր. յետոյ կը տեսնենք...»:

Անդրանիկը հիացել էր հրեայ բժշկի հայրենասիրութեան վրայ. իսկ նա համակրանք էր գրացել անկեղծ ու կիրթ հայ տղայի հանդէպ»:

2. Սուրէն Պուրսալեան. «Ամորձատուած սերունդ»³. «Զգիտեմ ինչքան ժամանակ եմ այսպէս կանգնել-մնացել, զգացի, որ ցրտից սառչում, քարանում եմ: Խարոյկին մօտեցայ, ոտքերս ու ձեռքերս կրակին պարզեցի, ձեռք ու ոտքս սուր ծակծկեցին, ցաւից սկսեցի նուալ:

- Քո մերը..., -հայհոյեցին խարոյկի շուրջ նստած ուսու կալանաւորները, անմիջապէս տեղից վերթուան, հեռացրին կրակից, ոտնամաններս, թաթմաններս փութով հանեցին ու սկսեցին ձեռքս ու ոտքս ձիւնով եռանդուն շփել... Յրտահարուել էի...
- Քո մերը...
- (ոուսի համար մայր հայհոյելը հայհոյանք է. նա այսպէս կարող է դիմել նոյնիսկ իր հարազատ եղբօրը)» (էջ 256):
- Վահրամ Ալազանը «Տառապանքի ուղիներով» գրքում⁴ գրել է

նաեւ ռազմագերիների ու ներգաղթածների Սիբիր աքսորելու մասին. «... Ես անկողինս դռան մօտ դնելով՝ նստեցի վրան: Պառկածներից մէկը հարցրեց.

- Ընկեր ջան, ձեզ ուրտեղէ՞ն բերած են, ի՞նչ գործով են բռնած:
- Ինչ գործով, չգիտեմ, միայն գիտեմ, որ տասը տարի բանտ ու աքսորում լինելուց յետոյ նորից են բռնել:
- Տղաք, կը լսա՞ք, տասը տարի բանտարկել են, ետքը նորէն կը բանտարկուի. աս ի՞նչ աշխարհ ընկանք, չհասկցանք:

... Մեր խցի բնակիչների մեծ մասը ներգաղթողներ էին, իսկ միւսը՝ երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ռազմագերիներ: Կային նաեւ գիւղացիներ եւ այլ մասնագիտութեան տեր մարդիկ: Զարմանալին այն էր, որ ռազմիկները, որոնք գերութիւնից փախել էին Ֆրանսիա, մտել էին պարտիզանական կամաւոր ջոկատները եւ կուռել էին գերմանացիներին դէմ, հայրենիք էին վերադարձել ֆրանսիական կառավարութեան փառքի շքանշաններով՝ դրանց էլ էին բանտարկել, մեղադրելով, թէ ինչու են գերի ընկել: Թէ՛ ներգաղթողները եւ թէ՛ ռազմիկներից շատերը ունէին իրենց ողբերգութիւնը, որոնց մասին կը պատմեմ շատ համառօտակի: Սկսենք ներգաղթողներից:

Անունը չեմ յիշում. սպիտակահեր, դողդոջուն քայլերով մի ծերունի էր ներգաղթել Եգիպտոսից: Գահիրէում ունեցել է մեծ ու շքեղ մի հիւրանոց: Հայրենիքի կարօտը նրան բերել էր Հայաստան: Անընդհատ վաճառում է իր ունեցուածքը, որ այդ գումարով Երեւանում, Զանգուի ափին նորը կառուցի: Սակայն Երեւան հասնելու երրորդ օրը նրան ձերբակալում են եւ գրաւում հիւրանոցի վաճառքից ստացուած վալուտան՝ տանը թողնելով ծերունու ծեր կնոջը առանց ապրուստի: Դժբախտ ծերունուն մեղադրում էին լրտեսութեան մէջ: Նրան քննելու համար Մոսկուայից մի գեներալ էր եկել:

- Հարցաքննութեան ժամանակ գեներալը նրան հարցնում է.
- Ձեր հիւրանոցում անգլիացիներ, ֆրանսիացիներ եւ ամերիկացիներ իջեւանե՞լ են:
- Էլ ի՞նչ հիւրանոց, որ ամին տեսակի մարդիկ չգային: Հիւրանոց նշանակում է ապաստարան, ես հո չէի՞ որոշել, թէ որ ազգից ընդունեմ, որին չընդունեմ, ես իմ փողի տէրն եմ, ուսու կը լինէր թէ ամերիկացի, ինձ համար տարբերութիւն չկար:
- Պարզ է, այդ սպաները ձեզ հաւաքագրել ու ուղարկել են Հա-

յաստան որպէս լրտեսներ, -ասում է գեներալը:

-Լրտես, -գարմացել է ծերունին, լրտեսել իմ հայրենիքի՞ն, մտքովս անգամ չի անցել:

Որքան ծերունին յամառել էր, գեներալը աւելի էր պնդել, ծերունու գործը ձգձգել ու տանջել նրան:

Ամէն Կիրակի ծերունու խեղճ կինը ուտելիք էր բերում՝ կէս բոքոն սեւ հաց, երկու կապ կանաչի եւ մի քանի կտոր խաշած բազուկ: Խեղճ պառաւը որտեղից էր ճարում այդ գումարը, չէինք հասկանում: Մի Կիրակի ծերունին ուտելիք չստացաւ: Խեղճը սկսեց բարձրաձայն արտասուել, մտածելով՝ կամ կինը քաղցից մահացել է, կամ էլ նրան էլ են բանտարկել: Որքան մխիթարում ու հանգստացնում էինք, ոչինչ չէր ստացուում: Նա քիթ ու բերնին ընկած օր ու գիշեր բարձրաձայն լալիս ու մղկտում էր:

Երկար տարան բերին, երկար քաշքշցին ծերունուն եւ վերջն էլ տասը տարի տալով՝ քշեցին Սիբիր: Խեղճ ծերունին այդ քաջբայուած առողջութեամբ ինչպէ՞ս պիտի ապրէր այդ ցրտաշունչ Սիբիրում:

Նշանը յիսունին մօտ էր: Կնոջ հետ ներգաղթել էր Եգիպտոսից: Երեւան հասնելուց մէկ շաբաթ յետոյ նրա կին Հեղինեն սկսում է դժգոհել մեր նիստ ու կացից եւ ամուսնուն ստիպում է, որ նորից վերադառնան արտասահման: Նշանը կնոջ հետ չի համաձայնում: Մի անգամ Հեղինէն ինչ-որ գործով գնում է Ներգաղթի կոմիտէ: Այստեղ նրան է մօտենում մի կին ու սկսում է սրտացաւ կերպով հարցուփորձ անել նրանց կեանքից: Նկատելով, որ Հեղինէն դժգոհ է իր վիճակից, նրան խորհուրդ է տալիս փախչել արտասահման եւ նրան առաջարկում է իր ծառայութիւնը՝ ասելով, որ իր ամուսինը սահմանապահ գործերի սպայ է, կը կարողանայ յաջողացնել նրանց փախուստը Պարսկաստան:

Երբ Հեղինէն հարցնում է, թէ այդ ծառայութեան համար որքան է ուզում, կինը պատասխանում է՝ 10.000 ռուբլի: Հեղինէն պայմանաւորում է, որ երեք օր յետոյ նոյն տեղում, նոյն ժամին իրեն կը յանձնի այդ 10.000 ռուբլին:

Տուն վերադառնալով՝ Հեղինէն ամուսնուն պատմում է իր «յայտնագործութեան» մասին եւ նրան առաջարկում եղած-չեղածը ծախել եւ փախուստի համար գումար նախապատրաստել: Ծայր է առնում ընտանեկան վէճն ու պառակտումը, ի վերջոյ կինը յաղ-

ՍԱԲՈՒԿԻ ՍՆՆԴԱԿԱՆ ՕԳՏԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Լեցուն կենսանիւթերով եւ հանքանիւթերով, Սմբուկը կենսական եւ ուժ պարունակող պտուղի տեսակ մըն է:

Սմբուկը իր բաղադրութեամբ՝ մարմնի առողջութեան կը սատարէ, մինչեւ իսկ կ'անխարզիլէ քաղցքեղը եւ կը նոսրացնէ մարմնի իւրը (քոլէսթէրոլը):

Սմբուկը կը պարունակէ նաեւ "chlorogenic" կոչուած թթուածինը - բուսական բաղադրութիւն ունեցող, հակա-օքսիտացնող եւ մարմնի վատ իւղերը նուազացնող իր յատկանշական ազդեցութեամբ: Այս թթուածինը նաեւ մարմնի բջիջները հիւանդութիւններու դէմ պատրաստող եւ պայքարեցնող

յատկանիշներ ունի:

Սմբուկի կեղեւներուն մէջ կը գտնուի Nasunin (Նասունին) կոչուած հակա-օքսիտը որ կ'անխարզիլէ հիւանդութիւններու եւ քաղցքեղի յառաջխաղացքը:

Սմբուկը կը պարունակէ սքանչելի նեարդ - (Ֆայլըր), որ կը պահպանէ մարմինը երկրորդ տեսակի շաքարախտէն եւ կը հանգստացնէ մարտողական դրութիւնը: Անոր մէջ կը գտնենք նաեւ կենսանիւթեր եւ հանքանիւթեր - վիթամին A, B, C, Ֆոլէյթ, փողասիտ, մակնիզիում, գալսիտ, եւ ֆոսֆորիւս: Սմբուկը կը նախընտրէ «ալլէրթիք» հակազդեցութիւն յառաջացնել ու մասնաձուլում: Հարկ է զգուշ ըլլալ:

ԻՆՉ ՕԳՏԱԿԱՐ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԻ ԽԱՂՈՂԸ

1. Խաղողի հատիկները կը պարունակեն շատ շաքար եւ քրքմեղ (Galium): Խաղողն ու անկէ պատրաստուած հիւթը կը բարելաւեն մարմնի ջուր-աղաչին փոխանակութիւնը, որուն իբրեւ արդիւնք մարմինը կը մաքրուի միզաթթուէն:

2. Խաղողը օժտուած է միզամուղ յատկութեամբ: Բացի այդ, լալթուլցնող ու քրտնամուղ ազդեցութիւն կ'ունենայ մարմնին վրայ: Լալ միջոց է երիկամներու եւ միզաքարային հիւանդութիւններու, ինչպէս նաեւ փորկապութիւններու պարագային: 3. Կ'օգնէ կարգաւորելու զարկերակային ճնշումը: 4. Կը նպաստէ քրտնաթորութեան մակարդակի նուազեցման ու սրտամկանի ուժգնութեան բարձրացման:

5. Խորհուրդ կը տրուի սակարկելու թեան պարագային, ջղախին ու ֆիզիքական հիւծման, յատկապէս կենսանիւթատապի կամ

ալ ապաքինման ժամանակ, քանի որ կը պարունակէ շաքար մը կենսանիւթեր ու հանքային նիւթեր:

6. Շատ օգտակար է պրոնչիթով, ասթմայով ու թոքախտով հիւանդներուն, կ'օգնէ շնչուղիներէն լորձի հեռացման:

7. Մուգ գոյնի պտուղներուն մէջ p-active նիւթերու՝ պիոֆ - լաւոնոլիտներու պարունակութիւնը աւելի շատ է, քան բաց գոյնի տեսակներուն մէջ: Անոնք կը նպաստեն սիրտանոթային համակարգի ամրապնդման: 8. Խաղողը կը պաշտպանէ մաշկը կնճիռներու յառաջացումէն, շրջակայ միջազգայրի վնասակար գործօններու ազդեցութենէն պահպանելով մաշկի թարմութիւնն ու երիտասարդութիւնը: Խաղողէն կը պատրաստեն հիւթ, անուշ, գինի եւ այլն: Իւրաքանչիւր վիճակի մէջ անիկա բարեբար ազդեցութիւն ունի մարմնին վրայ:

ԻՆՉՊԵՍ ԿԱՐԵԼԻ Է ՁՍՊԵԼ ՅԱԲԵԼԵԱԼ ՈՒՏԵԼՈՒ ՅԱՆԿՈՒԹԻՒՆԸ

Աւերող կշիռ քի հիմնական պատճառը յաւելեալ ուտելն է.

Կան քանի մը եղանակներ, որոնք կը նախ օգնէ մարդոց ազատելու այդ վատ սովորութենէն: Ուտելու ընթացքին շատ կիներ կը կորսնցնեն իրենց ինքնատիրապետումը եւ անօթութիւնը յագեցնելու փոխարէն՝ կը սկսին յաւելեալ ուտել, որ անհրաժեշտ չէ մարմնին համար:

Ահարժեշտ է «ոչ» ըսել գիտնալ. Համոզեցէք դուք ձեզ այն փաստին, որ ուտելը կեանքի կենսագործունէութեան համար անհրաժեշտ պայման մըն է. այսինքն՝ դուք չէք ուտեր անունդի համար, այլ ապրելու համար: Սորվեցէք ժամանակ առ ժամանակ «ոչ» ըսել ձեր սիրելի ուտելիքին:

Պատրաստեցէք մէկ անգամուան ուտելու չափաբաժինով Պատրաստեցէք այնքան, որ բաւարար ըլլայ մէկ անգամուան ուտելու համար: Եթէ ընտանիք ունիք, ուրեմն կանոնները չեն փոխուիր՝ ըստ անդամներու թիւի: Կարելի է մէկ բաժին աւելի պատրաստել, բայց ոչ թէ ձեզի համար, այլ ամուսինին կամ զաւակներուն:

Օգտագործեցէք փոքր չափի սպասներ.

Ասիկա բաւական ազդեցիկ եղանակ է: Օգտագործեցէք այնպիսի աման-

ներ, կաթաններ կամ աղցանամաններ, որոնք աւելի փոքր չափաբաժին ճաշ կը նպաստեն, որ աւելի քիչ ուտէք:

Մի ուտէք «ընկերակցելու համար».

Պէտք չէ խոհանոց երթալ եւ յաւելեալ ուտել միայն այն պատճառով, որ ձեր ամուսինը այնտեղ կը ճաշէ: Կերէք այն ժամանակ, երբ իսկապէս անօթութեան զգացում ունիք:

Մանրականոն սահմանեցէք. Մանրականոն ոչ միայն պէտք է սահմանել, այլեւ՝ հետեւիլ:

Խորհուրդ չի տրուիր երեկոյեան ժամերուն իւրոտ, հացային անունը եւ քաղցրաւենիք օգտագործել: Հետեւելով ձեր անդակաւորին՝ դուք կը սորվիք ճիշդ ուտել, որուն իբրեւ արդիւնք չէք գիրնար:

Գիշերային ժամերուն մի ուտէք Ասիկա ամենակարեւոր կանոններէն մէկն է, որ կ'օգնէ ազատելու յաւելեալ ուտելու ցանկութենէն: Կարելի է ուտել քանակէն 3-4 ժամ առաջ եւ ոչ շատ ուշ:

Հետեւեցէք նշեալ առաջարկ-խորհուրդներուն, եւ շատ արագորէն կը նախ ազատիլ յաւելեալ ուտելու ցանկութենէն:

ԴՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍՏԵՂՃԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՀԻՆԳ ԿԱՐԵՒՐ ԿԵՏԵՐ

Մեզմէ իւրաքանչիւրս ունի յատուկ բառեր, արտայայտութիւններ եւ խօսքեր որոնք սովորաբար կը կրկնէ իր մտքին մէջ:

Առանց անդրադառնալու, բոլորս կ'որդեգրենք բառեր եւ արտայայտութիւններ որոնք կ'ուզենք յաճախ կրկնել մեր մտքին մէջ: Հոգեբանական ուսումնասիրութիւնները ցոյց կու տան թէ մեր մտքին մէջ յաճախ կրկնուող արտայայտութիւնները մեծ ազդեցութիւն կընեն ունենալ մեր վրայ: Այս արտայայտութիւնները կընան հիմը դառնալ մեր մտածելակերպին, տրամադրութեան, զգացումներուն:

Ըստ հոգեբաններու, կարգ մը մարդոց պարագային միտքին մէջ գոյութիւն ունեցող կրկնողական միտքերը նաեւ կընան արտասանուիլ սովորաբար երբ մարդիկ առանձին ըլլան: Այս self-talk-երու կամ առանձին խօսելու սովորութիւնը արդիւնք է տառապանքի կամ նեղութեան: Նման խօսակցութիւններու պարունակութիւնները յաճախ ժխտական կ'ըլլան:

Ժխտական միտքերը կը յառաջացնեն ժխտական խօսքեր, որոնք իրենց կարգին պատճառ կը դառնան ժխտական վարմունքի եւ ժխտական կեանքի ընթացքի: Մասնազէտներ կը շեշտեն թէ նման ընթացք մը փոխելու համար, մարդիկ նախ պէտք է փոփոխութիւններ կատարեն իրենց միտքերուն մէջ՝ յատկապէս կրկնողական արտայայտութիւններուն դէմ:

Ինչպէ՞ս կարելի է ժխտական ուժերը վերածել դրականի: Ինչպէ՞ս կարելի է դրականութիւն ստեղծել մեր կեանքին մէջ: Հետեւեալ հինգ գործօնները կ'օգնեն, որ մարդիկ դրականութիւն ստեղծեն իրենց մտածելակերպին եւ կեանքին մէջ:

Դրականութեան ամէնէն կարե-

ւոր սիւներէն է երախտապարտութիւնը: Դրական հոգեբանութեան (positive psychology) մասնագէտները կը թելադրեն ամէն օր գրաւոր արտայայտութեամբ լիչել երեք բան որոնց համար երախտապարտ կը զգանք:

Հոգեբաններ կը թելադրեն որ մարդիկ անդադար հետեւին իրենց մտածումներուն եւ յայտնաբերեն թէ ե՞րբ եւ ի՞նչ պայմաններու տակ անոնք հակամէտ են ժխտական ձեւով մտածելու, գնահատելու կամ ուրիշները դատելու: Իւրաքանչիւր ժխտական միտք կարելի է չէզոքացնել դրական միտքով մը:

Հետեւաբար, երկու դրական միտքեր ընդդէմ մէկ ժխտական միտքի կընան դրականութիւն ստեղծել ուղեղին մէջ:

Բոլորս լաւ գիտենք թէ մարմինն ու միտքը որքան կապուած են իրարու եւ թէ որքան մէկուն առողջութիւնը առնչուած է միւսին հետ: Այս տեսութեան վրայ հիմնուելով, հոգեբաններ խորհուրդ կու տան առողջ եւ ուրախ պահել մարմինը:

Թէեւ «դիմակ»ներու օգտագործումը ունի ժխտական հասկացողութիւն, սակայն ժպտուն դիմակներով դէմքը ծածկելը կընայ բաւական դրական ներդրում ունենալ հոգեկան առողջութեան վրայ: Ժպիտը ունի աներեւակայելի ուժ մը: Նոյնիսկ օտարները ժպիտով դիմաւորելը կընայ գոհացուցիչ դրականութեամբ:

Նշանաւոր առածի մը համաձայն՝ գրպանին մէջ երկու խեչափառ եթէ դնես երկուքը կը մնան այստեղ, սակայն եթէ մէկը հանես միւրը ձգես, երկուքը դուրս կ'ելլեն գրպանէն: Այլ խօսքով, դրականութիւն ստեղծելու եւ զայն պահպանելու համար կարեւոր է որ անձը ինքզինք շրջապատէ դրական մարդոց հետ:

ՄԱՐԴՈՑ ՄԻՋԵՒ ԿՍԱՅՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱԲԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՆՈՒԱԶԻ

Աշխարհի մէջ տիրող քաղաքական իրավիճակը, անտեսական դժուարութիւնները նոյնիսկ ամէնէն զարգացած երկիրներու մէջ, սպանութեան դէպքերու յաճախականութիւնը, լրատուամիջոցներու դերը՝ լուրերու տարածումին մէջ, ինչպէս նաեւ՝ բազմաթիւ ընկերային եւ քաղաքական գործօններ պատճառ դարձած են, որ տարիներու ընթացքին մարդոց միջեւ նուազի վստահութիւնը:

Վերջերս կատարուած ուսումնասիրութիւն մը Միացեալ Նահանգներու բնակիչներուն մասնակցութեամբ, ցոյց տուած է թէ ամերիկացիներու միայն մէկ երրորդն է, որ կը հաւատայ թէ մարդոց մեծամասնութիւնը վստահելի է: Իսկ անոնց մեծ մասը կը հաւատայ թէ կարելի չէ բոլորովին վստահիլ մարդոց: Ուսումնասիրութիւնը նաեւ պարզած է թէ ամերիկացիներու մեծ մասը չի վստահիր օտարներուն:

Այս ուսումնասիրութիւններու արդիւնքներէն կարելի է եզրակացնել թէ մարդոց մօտ հետզհետէ կը

նուազի ընկերութեան պատկանելիութեան զգացումը: Նախապէս կատարուած ուսումնասիրութիւններ պարզած են թէ մարդոց մշակած ընկերութիւններու միջին թիւը սկսած է նուազիլ 1990-ական թուականներէն ի վեր: Ուսումնասիրութիւնը նաեւ յայտնաբերած է թէ այս երեւոյթի հիմնական գործօններէն է վստահութեան հարցը:

Վստահութիւնը, նոյնիսկ օտարներու հանդէպ, մեծ դեր ունի ընկերութիւններու կազմութեան եւ գոյատեւման մէջ: Երբ մարդիկ կորսնցնեն իրենց վստահութիւնը, կը կորսուի նաեւ իրենց պատկանելիութեան զգացումը: Դժուար է արդիւնաւէտ եւ դիւրին լուծում գտնել վստահութեան հարցին, որովհետեւ ինչպէս վերը նշեցինք, բազմաթիւ գործօններ միասնաբար կընեն վստահութեան:

Սակայն, ընդհանուր առմամբ կարելի է ըսել, որ ներդրում տուելու եւ դրական զգացումները կընան վերացնել մարդոց միջեւ անվստահութեան նշանները:

SYRIAN ARMENIAN RELIEF FUND

Save Support Sustain

Syrian Armenian Relief Fund
P. O. Box 1948
Glendale, CA 91209-1948

www.syrianarmenianreliefund.org

Ձեր Ծանուցումները Կստահեցէք «Մասիս» Շաբաթերօթին

T: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net

ՄԻՕՐԵԱՅ ԲԱՑԱՌԻԿ ՍԵՄԻՆԱՐ

Շարունակուած էջ 7-էն

ազատած իր հօր Շիւքրի Գօփուշեանի ողբականի, իսկ Լուիս նմանապէս իր հօրենական մեծ մօր՝ Ակիլիինէ Թաթուլեանի Հաճնոյ հերոսամարտի օրերուն կեանքի դժուարութիւններուն եւ կրած մարտահրաշքներուն մասին: Անոնք միասնաբար երգեցին հաճնոցինը ու քայլերգը «Օղանաւ եկաւ» նաեւ դրուագներ պատմեցին Հաճնոյ բարբառով:

«Անի» Հայկական Ազգայն Հիմնարկի տնօրէն Դոկտ. Ռուբէն Ատալեան, ուշագրաւ ելոյթ մը ունեցաւ Հաճնոյ կրթա-դաստիարակչական գործընթացին, մանկավարժական հաստատութիւններուն եւ անոնց ձգտած հարուստ ժառանգութեան, տեղուց բնակչութեան ու ցեղապանութենէն վերապրած սերունդին վրայ:

Դոկտ. Ժօրժ Գուշեան անդրադարձաւ իր հօր գրած կենսագրութեան ու յատկապէս օրագրութեան վրայ: Արդարեւ իր հայրը՝ Եղեռնի արհաւիրքներուն ակնատես դառնալէ ետք ձեռքաւարտուած էր 1915ին Սուրիոյ մէջ Օսմանեան կառավարութեան կողմէ, ապա մազապուրծ ազատուելով իր վերջնական հանգրուանը գտած էր Միացեալ Նահանգներու մէջ: Արդարեւ, օրը օրին գրուած ուշագրաւ օրագրութիւն մըն էր:

Ներկաները մեծ հետաքրքրութեամբ դիտեցին Դոկտ. Քէյ Մուրատեանի «Մօրս Զայնը» (My Mother's Voice) ֆիլմը, որ պատ-

րաստուած էր նոյն անունը կրող վէպի հիման վրայ:

Սոյն ֆիլմը կսկծալի պատմութիւնն է 14 ամեայ հաճնոցի Ֆլօրա Մանուշեանի: Արդարեւ, Ֆլօրայի ձայնը՝ համահունչ է այն բոլոր վերապրողներու ձայնին, որոնք ապրած են Հայոց Ցեղասպանութեան արհաւիրքը: Կ'արժէ այստեղ նշել որ «Մօրս Զայնը» ֆիլմն արժանացած է Թորոնթոյի մէջ կայացած Շարժապատկերի փառատօնի պատուոյ մրցանակին որպէս լաւագոյն վաւերագրական ֆիլմ: Ան ցուցադրուած էր նաեւ Լոս Անճելոսի մէջ ARPA Film Festival-ին:

Ցերեկոյթն աւարտեցաւ յատկանշական համերգով մը, մասնակցութեամբ ԱՄՆ-ի տաղանդաշատ արուեստագէտներ Դոկտ. Վաչէ Մանկրեանի (երաժշտութեան մեկնաբանութիւն եւ դաշնամուր) եւ Դոկտ. Կարինէ Աւագեան (երգ): Գեղարուեստական բարձր կատարումով եւ ինքնուրոյն մեկնաբանութեամբ ներկաներն ունկնդրեցին Կիլիկիոյ շրջանի յատուկ երգերէն «Կիլիկիա» եւ «Ատանայի Ողբը», ինչպէս նաեւ «Օղանաւ եկաւ», «Հաճնոցի քաջ պատանի», Կոմիտասի «Զայն տուր ով ծովակ» եւ Ալեքսի Հեքիմեանի «Հայաստան» երգերը:

Կը շնորհակտընք Լորանս եւ Տօրօթի Աւագեաններու յիշատակին ձօնուած սոյն միօրեայ հաւաքը նախաձեռնողները, մաղթելով նորանոր յաջողութիւններ:

Գ. ՄՈՂՈՅԵԱՆ

ՀԲԸՍ ԳՐԻԳՈՐ ՍԱԹԱՄԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄ

Շարունակուած էջ 14-էն

յաջողութեան փաստով գինք կ'արժանացնէ կրկնակի շնորհակտընքի:

Բիէսին թեքնիք անձնակազմը, — յանձինս Վիգէն Պալապանեանի (բեմավար), Մանուկ Սաթամեանի (բեմազարդումի յղացում եւ շինութիւն), Ռաֆֆի Սաթամեանի (օգնական), Ռաֆֆի Գալամբարեանի (երաժշտութիւն եւ լոյս), Ռիթա Քէշիշեանի (վարսալարդարում), Լիւսի Պալապանի (բեմի առարկաներ) եւ օգնականներ՝ Ալին Պարոնեանի, Ռիթա Թալար Պետրոսեանի, Սերժ Նաւեանի (երաժշտական ձայնագրութիւն) եւ Վիգէն Պալապանեանի (գրքոյկի շապկիկ եւ դերասաններու նկարները), — նոյնքան արժանի են շնոր-

հակտանքի:

Գրքոյկին մէջ, Հ.Բ.Ը.Մ. Սաթամեան թատերախումբի վարչութիւնը մասնաւոր շնորհակտութիւն կը յայտնէր փաստինայի Հ.Բ.Ը.Մ. կեդրոնի պաշտօնեաներ՝ Շաքէ Թումայեանին, Ազնիւ Սապունճեանին, Մանուկ Սաթամեանին եւ Սերժ Նաւեանին:

Աւարտելէ առաջ յայտնեց, որ «Թենոր մը կ'ուզուի» պիտի ներկայացուի Շաբաթ, 18 Փետրուարի երեկոյեան ժամը 8-ին եւ Կիրակի, 19 Փետրուարի երեկոյեան ժամը 6-ին, Փաստինայի Հ.Բ.Ը.Մ. վաչէ եւ Թամար Մանուկեան կեդրոնին մէջ: Լաւ առիթ մը բոլոր անոնց համար, որոնք կ'ուզեն կուշտ ու կուռ ծիծաղաշարժ երեկոյ մը վայելել:

ԱՊԱՔԻՆՍԱՆ ՍԱՂԹԱՆՔ

ՆԱԶԱՐԻԹ ԳԵՒՈՆԵԱՆԻ հիւանդութեան պատճառով Սահակեան Սանուց Միութիւնը արագ եւ կատարեալ ապաքինում կը մաղթէ իր սիրելի անդամին եւ բարերարին:

Հ.Ս.Ս.Ի ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԵՐԿՈՒ ԽՈՒՄԲԵՐԸ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Կիրակի, 12 Փետրուար 2017ին Հ.Ս.Ս.Ի ֆութպոլի երկու խումբերը ունեցան երկու ֆութպոլի լիկայի խաղերը, որոնց արդիւնը եղաւ յաղթական:

Հ.Ս.Ս.Ի առաջին խումբը մրցակից ունէր Internazionale-ը: Խաղի տեղի տեղի ունեցաւ Կիրակի, 12 Փետրուար 2017ի կէսօրէ ետք ժամը 1:30ին Sepulveda Basinի մէջ Van Nuys: Հ.Ս.Ս. տարաւ փայլուն յաղթանակ մը 12-3 արդիւնքով:

Հ.Ս.Ս.Ի երկրորդ խումբը մրցակից ունէր United F.C. խումբը: Խաղը տեղի ունեցաւ Կիրակի 12 Փետրուար, 2017ին, երեկոյեան ժամը 9:00ին, Փաստինայի Villa Parkին մէջ: Հ.Ս.Ս. յաղթեց 2-1 արդիւնքով:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

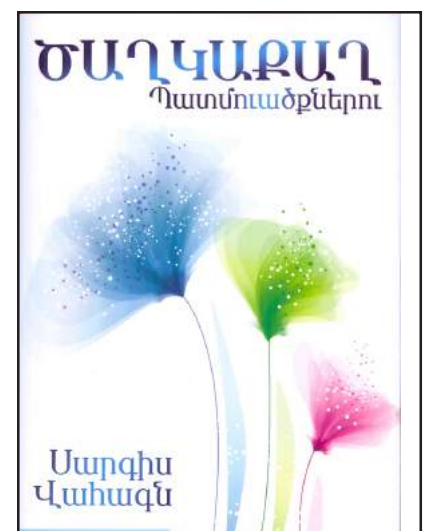
Յայտնի արձակագիր ՍԱՐԳԻՍ ՎԱՅԱԳՆԻ

Շքեղակազմ նոր հատորը՝ «ԾԱՂԿԱՔԱՂ Պատմութիւններու»

Հրատարակութեամբ՝ Թեքեան Մշակութային Միութեան

Ստանալու համար դիմել՝ «Ապրիլ», «Սարդարապատ» «Պերճ» գրախանութները

Կամ հեղինակին՝ Sarkis Vahagn 8067 Shadyglade Ave. North Hollywood, CA 91605 Tel. 818-504-1946 sarkisvahagn@yahoo.com

Հետաքրքրուած ենք իրենց փոխարժեքով ստանալ՝

- Հայկական երգարաններ
- Կիլիկիոյ պատմական գիրքեր
- Ցեղասպանութեան հետ առընչուած գիրքեր

Եթէ ունիք նման գիրքեր եւ կը փափաքիք զանոնք վաճառել, կը խնդրենք մեզի հետ կապ հաստատել հեռաձայնելով կամ e-mailով՝ ՎԱՀԷ ԱԶԱՊԱՀԵԱՆԻՆ:

Vahe Atchabahian

1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104

Tel: 626-354-5924

vamedia@yahoo.com

www.massisweekly.com
daily news updates

SEROP'S CAFE

GREEK & LEBANESE FOOD

SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

ՆՈՒԻՐԱՏԻՈՒԹԻՒՆ

ԵՂԻՍԱԲԷԹ ՍԻՍԼԵԱՆԻ մահուան տխուր առթիվ հետեւեալ նուէրատուութիւնները եղած են «Մասիս» շաբաթաթերթին, որուն համար վարչութիւնը կը յայտնէ իր շնորհակալութիւնները:

- Տէր եւ Տիկ. Պետրոս եւ Լենա Խոտանեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Յարութ եւ Ռոզին Տէր Դաւիթեան \$100
- Տիկ. Անահիտ Գրքեաշարեան \$100
- Տիար Հրանդ Թումասեան \$100
- Տիկ. Մարի Մելիքեան \$100
- Հ.Մ.Մ.ի վարչութիւն \$100
- Տէր եւ Տիկ. Վարուժան եւ Զարմինէ Սահակեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Կարօ եւ Անի Պէքարեան \$100
- Տէր եւ Տիկ. Զաւէն եւ Թագուհի Ունճեան \$50

ՅԱՒԱԿՅԱԿԱՆ

ԵՂԻՍԱԲԷԹ ՍԻՍԼԵԱՆԻ մահուան առթիւ Սահակեան Սանուց Միութիւնը իր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ հանգուցեալի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն, մասնաւորաբար Տէր եւ Տիկ. Սահակ եւ Անահիտ Գրքեաշարեաններուն:

ՆԵՐՂԱԴԹԻ ՄԱՍԻՆ (Բ.)

Շարունակուած էջ 15-էն

Թում է: Սկստմ են ծախ-ծրխել տան եղած թանկարժեք իրերը, հագուստները, կնոջ զարդերը եւ կարողանում են կուտակել այդ դրամը: Որոշուած օրուայ որոշուած ժամին Հեղինէն գումարը առած գնում է Ներգաղթի կոմիտէ, գումարը յանձնում է երիտասարդ կնոջը, կինը գումարը ստանալուց յետոյ ասում է.

-Վաղը երեկոյեան ժամը ութին դուք ձեր ամուսնու հետ կը գաք կայարան, այնտեղ իմ ամուսինը իր մեքենայով ձեզ կը սպասի: Կը նստէք նրա մեքենան եւ կանցնէք սահմանը: Որպէսզի փախուտը հեշտ լինի՝ շատ իրեր չվերցնէք: Երկու ձեռք թեթեւ անկողինը բաւական է: Իմ ամուսնական կը ճանաչէք հետեւեալ պայմանական նշանով. նա կայարանի դրան մօտ կը կանգնի եւ թերթ կը կարդայ: Երբ նրան կը գտնէք՝ կը մօտենաք եւ կը յայտնէք ձեր ուղի լինելը: Նա անմիջապէս ձեզ մեքենայ կը նստեցնի եւ կ'ուղարկի Պարսկաստան:

Նրանք կայարան մտնելով՝ դրան մօտ կանգնած թերթ կարդացող սպային մօտենալով յայտնում են իրենց ուղի լինելը: Սպան նրանց նստեցնում է մեքենայ եւ բերում... Պետական անվտանգութեան մինիստրութեան ներքին բանտը:

Նշանը միշտ նախատում էր իր չիմար կնոջը եւ անիծում, որ այս ամբամ էլ ենթարկուել է կնոջը: Առաւօտեան, երբ հերթապահ պարետը ներս մտաւ ստուգման, նշանը նրան դիմելով ասաց.

-Քաղաքացի կոմեդիանտ, կը խնդրեմ սա վերմակը տանէք 16-րդ քամերը, տաք Հեղինէ հանրմին եւ ըսէք, որ Նշան աղան կարգադրած է քանդած տեղերը կարել:

-Հեղինէ հանրմը ո՞վ է, հարցրեց պարետը:

-Կինս է: -Ձեր կինը բանտարկուած չէ եւ 16 կամերայում չի ապրում:

-Ձանրմ, ի՞նչ կ'ըսէք, առերեսումի ատեն ինձ ըսաւ, որ հոս է եւ կը նստի 16 քամերը:

Պարետը նրա միամտութեան վրայ ծիծաղելով դուրս գնաց: Վերմակն էլ անկար մնաց:

Մի օր էլ Նշանին առաջարկեցին իրերով դուրս գալ խցիկից: Ո՛ւր տարան, ի՞նչ եղաւ խեղճ Նշանը, չիմացանք:

Վահանը վերին աստիճանի միամիտ եւ թունդ հաւատացեալ մի երիտասարդ էր, համարեա պատանի: Նորահարս իր կնոջ հետ

ներգաղթել էր Սուդանից: Հայրը մեծահարուստ վաճառական է եղել եւ որդու հետ դրել է մեծաքանակ վալիուտա, ոսկեալ ժամացույցներ, թանկարժեք կտորներ, որպէսզի որդին ու հարսը բարեկեցիկ ապրեն:

Երեւան հասնելուց մի քանի օր յետոյ բանտարկում են Վահանին եւ բռնագրաւում են նրա ամբողջ վալիուտան, անգամ կնոջ զարդեղէնը:

Վահանը ամէն օր ծունկ չոքած աղօթում էր կնոջ փրկութեան, ապրուստի համար: Մի օր հակիչը Վահանին աղօթելիս տեսնելով, ասաց.

-Է՛հ, վեր կաց, վեր, էստեղ ժամ չէ, որ աղօթում ես: Էստեղ բանտ է, բանտ, որքան էլ, որ աղօթես, մէկ ք, բան դուրս չի գայ: Խեղճ տղան չոքած տեղից վեր կացաւ ու նստեց անկողնու վրայ, սկսեց բարձրաձայն լաց լինել: Ահա մեր խեղճ Վահանի ողբերգութիւնը: Նոյնմբերի վերջին, բանտի բակում զբօսնելիս սկսեց մեծ-մեծ փաթիլներով ձիւն տեղալ: Վահանը մէկ երկնքին, մէկ իր վրայ ընկնող փաթիլներին նայելով, ասաց.

-Աս ի՞նչ է: -Ձիւն է, ձիւն,-ասացինք մենք ծիծաղելով:

Խեղճ Վահան, կեանքում դեռ ձիւն չտեսած՝ ինչպէ՞ս պիտի ապրէր Միպիրի ձնաքերում: Չմոռանամ նշելու, որ Վահանին նոյնպէս մեղադրում էին լրտեսութեան մէջ, ասելով, թէ նրա հօրը անգլիացիները հաւաքագրել են մեր դէմ, նա էլ որդուն լրտեսութեան է ուղարկել:

-Ձանրմ, ադ լրտես ըսելը, ի՞նչ կը նշանակէ, ատորմէ բան մը չեմ հասկնար. քննիչը ինձի կ'ըսէ, որ ես լրտես եմ եկած:

Այսքանը ներգաղթողների ողբերգութեան մասին, մի քանի տող էլ ռազմագերիների մասին:

Սրանց թւում էր Շամշադի-նից Սուրէն անունով մի երիտասարդ: Բանտարկութիւնից երեք օր առաջ ծնւում է իր անդրանիկ մանչը: Մօրից ամաչելով՝ նա որդու երեսը չէր տեսել: Յաճախ էր մորմոքելով ասում.

-Ախ, գոնէ որդուս երեսը մի ամբամ տեսնէի, նոր բանտարկէին անիրաւները:

Մի այլ երիտասարդի մեղրամիսը չլրացած բանտ էին բերել: Երրորդը նշանուած էր եւ հարսանիքի էր սպասում, սակայն հարսանիքի փոխարէն բանտ էր ճաշակում: Ահա քեզ երիտասարդութիւն, դեռ կեանք չմտած, դեռ կեանքի

բարիքները չճաշակած՝ բանտի, աքսորների դռներին էին դատապարտուած: Բոլորին էլ մեղադրում էին լրտեսութեան մէջ» (էջ 8-9):

Կարպիս Սուրէնէանը «Վիհեր» Գերսամ Ահարոնեանի մահովան 25-րդ տարելիցի առթիւ» յօդուածում՝ նոյնպէս անդրադարձել է ներգաղթի հարցին.

«Այն ժամանակ երկու անգամ՝ Գէորգ Զ. Կաթողիկոսի յուղարկավորութեան, յետոյ էլ, մանաւանդ, Վազգէն Ա. Կաթողիկոսի ընտրութեան ու զահակալութեան առիթով (1954-1955) սփիւռքահայ հիւրերի առաջ բացուեց երկաթէ վարագոյրը ա՛յն կողմից: Այս կողմից փակ էր մնում դուռը (ու դեռ բաւական երկար ժամանակ փակ էր մնալու), եւ ներգաղթից յետոյ գրեթէ մի ամբողջ տասնամեակ աշխարհից կտրուած հայրենադարձներ, նոյնիսկ Լենինականից ու Կիրովականից գալով, ձգտում էին տեսնուել հիւրերի հետ՝ ծանօթներ ի հանդիպելու կամ արտասահմանում մնացած իրենց հարազատներից որեւէ լուր իմանալու յոյսով: Իսկ 1949-ին Սիպիր աքսորուածներն ու «մոռացուածները»... Ի դէպ այսօր, չիսուն տարի յետոյ, ասում է, որ ճիշտ էին հայրենադարձների մասին այն հարազուշակ շշուկներն էլ Ստալինի մահուանը նախորդած ամիսներին: Եթէ չմեռնէր Ստալինը, ուրեմն, վայ թէ այդ հիւրերն այստեղ մի նմուշ անգամ չգտնէին այն հարիւր հազար հայրենադարձներից, որոնք այնպիսի խանդավառութեամբ ներգաղթել էին իրենց հայրենիք՝ Հայաստան...» (էջ 16):

«Աւելի եւս խորն էր սակայն խնդիրը: Այո, հայրենադարձների հանդէպ այդ խտրականութեան վրէժն էլ կար միւս կողմից եւ դա էլ սովետական ռեժիմի հետեւանք էր, ոչ միայն «տեղացի» տառապած ժողովրդի վերաբերմունքով (այդ օրերին նշանաւոր դարձած արտաչաչտութիւնը՝ «կարմիր խնձոր ուղարկեցինք, որ եկաք, ինչո՞ւ էք եկել, վա՞տ էիք ապրում էնտեղ»),

այլեւ հենց պետականորեն անվտանգութեան վերաբերմունքով հայրենադարձների հանդէպ (եթէ այդ աչքով էին նայելու, էլ ինչո՞ւ էին արտասահմանից բերել խելակորոյս հայրենասիրութեամբ խանդավառուած հարիւր հազար «անվտանգելիներին»): Սփյուռքահայերին անշուշտ թէ անհասկանալի պիտի թուար այդ խտրականութիւնը («իրենց ասելով»): ...

Այս հոգեբանական բարդ, հակասութիւնների կծիկ դարձած թնջուկը նշանաւորում էր մի գարտուղի, պարագոքաւ երեւոյթ, մի նոր գոյացութիւն հայ իրականութեան մէջ, որի նմանը երեւի չի եղել մեր պատմական անցեալում: Դա 1946-1948 թուականներին ներգաղթած հայրենադարձների արտառոց կարգավիճակն էր այդ երկու «վիհերի» միջեւ: Հայրութեան մի ստուար խավ՝ հարիւր հազարանոց, որն սփիւռքից բերուեց հայրենիք, արդէն իսկ բզիկ-բզիկ մասնատուած հայ ժողովրդի ընդհանուր բարդ հոգեբանական դաշտում դարձաւ հենց այն գարտուղի երեւոյթը, այն նոր գոյակցութիւնը, որ իբրեւ օտարոտի ընկալուեց Հայրենիքում «տեղացիների» կողմից, իսկ միւս կողմից էլ, գուցէ խորքում ստալինեան նենգանպատակ (չմոռանանք Սիպիրը) այդ ներգաղթով սփիւռքից պոկուած ու արգելափակուած, օտարոտիացավ նաեւ «սփիւռքահայերի» համար: Ես գարտուղի էլ անուն ստացայ՝ «ախպար». այդ կէս-կարեկից, կէս-հեզնական, կէս-արհամարհական, երբեմն նոյնիսկ կէս-թշնամական յորջորջանքը, չգիտես ինչպէս ծագած «տեղացիների» լեզուում, կպաւ այդ խաւին ու մնաց որպէս վիրաւորական մակդիր: Այս էր իրականութիւնը՝ ռոմանտիկ մշուշից պատրանաթափ, իրատես բացուած աչքերի համար, սակայն դա բոլորովին չէր նշանակում, որ հայրենիքի սէրը մարեց հայրենադարձների հոգում, ընդհակառակը՝ խոցուեց ու հիւանդագին բորբոքումներ տվեց» (էջ 27):

(Շարունակելի)

**OFFICE SPACE FOR RENT
IN PASADENA**

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

**1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91104**

**Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
Քետաքրքրուողներէն հեռաձայնել՝
(626) 398-0506**

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՅ

**ՓԱՍՍԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻ ՀԱՄԱՐ)
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ**

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

**ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝
ՀԵՌԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680**

BBC-Ի ԱՆԴՐԱԴԱՐՁԸ ՔԵՆՐԻԻՍ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԱՅԱՅՏՆԻ ՀԱՅԵՐԻՑ ՄԵԿՆ Է

Հայաստանի ֆուտպոլի ազգային թիմի առաջ եւ անգլիական «Մանչեսթեր Եունայթեդ»-ի ֆուտպոլիստ Հենրիխ Մխիթարեանին է անդրադարձել հեղինակաւոր BBC-ն: «Արմենայրես»-ը ներկայացնում է անգլիական պարբերականի անդրադարձը:

«Մանչեսթեր Եունայթեդ»-ի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը շնորհակալ է Եուրոգեն Կլոպին «Օլդ Տրաֆորդ»-ում ունեցած դժուարին պահերին տուած խորհուրդների համար: «Լիւերպոլ»-ի մարզիչը Մխիթարեանին աջակցել է նաեւ, երբ նա 2013 թուականին տեղափոխուեց Դորտմունդ:

Մօտ 10 շաբաթ չխաղալուց յետոյ Մխիթարեանը յիշել է Կլոպի խորհուրդները, որ ստացել է «Բորուսիա»-ում: «Ես շնորհակալ եմ Կլոպին, քանի որ նա աշխատել է իմ անհատականութեան եւ հոգեբանութեան վրայ», -ասել է Մխիթարեանը: Հայ կիսապաշտպանը երկու մրցաշրջան է անցկացրել Կլոպի գլխավորութեամբ Գերմանիայում, մինչեւ մարզիչ հեռանալն ու «Լիւերպոլ»-ին միանալը: Ութ ամիս անց կիսապաշտպանը հետեւեց իր հին ղեկավարին եւ 26.3 միլիոն ֆունտի դիմաց միացաւ «Եունայթեդ»-ին:

Պրեմիեր լիգա տեղափոխուելը Մխիթարեանի համար մի նոր քայլ էր: Նա խոսում է 6 լեզուով եւ Հայաստանի ամենայայտնի ֆուտպոլիստներից մէկի որդին է: Մխիթարեանի հայրը՝ Համլետը, ով եւս միջազգային կարգի ֆուտպոլիստ էր, մէկն էր առաջիններից, որ կարողացաւ հանդէս գալ արտասահմանում Խորհրդային Միութեան տարիներին: Համլետը մահացաւ, երբ Մխիթարեանը 7 տարեկան էր: «Նա իմ եռանդն է, իմ նպատակը եւ իմ երազանքը: Երբ նա մահացաւ, ես չէի գգում կորստի իրական ազդեցութիւնը, սակայն ես գիտէի, որ նա նայում է ինձ երկնքից: Նա կը հպարտանար ինձմով»:

Մխիթարեանն այժմ աշխարհի ամենայայտնի հայերից մէկն է: Նա մի երկրից է, որը 5 տարի շարունակ պատերազմի մէջ է եղել Ատրպէյջանի հետ, նորմալ փոխյարաբերութիւններ չունի Թուրքիայի հետ՝ կապուած Առաջին համաշխարհային պատերազմի ընթացքում Օսմանեան կայսրութեան իրականացրածի հետ:

«Շատ դժուար էր ապրել այդ դժուարին ժամանակներում, երբ այդքան շատ խնդիրներ կային հարեւանների հետ, եւ պատերազմ էր գնում», - Մխիթարեանի խօսքից մէջբերումով համեմել է իր յօդուածը BBC-ն:

ՄՈՒՐԻՆԻՕ. ՎՍԱՅ ԵՄ, ՈՐ ԻԲՐԱՀԻՄՈՎԻՉԸ ԿԸ ՄՆԱՅ

«Մանչեսթեր Եունայթեդ» ու շուէտ յարձակուող Ջլատան Իբրահիմովիչը մօտ են համագործակցութիւնը եւս մէկ մրցաշրջանով երկարաձգելուն:

«Ես բացարձակ համոզուած եմ, որ Իբրահիմովիչը մտադիր է մնալ «Մանչեսթեր Եունայթեդում» նաեւ յաջորդ մրցաշրջանում: Նա տեղափոխուած էր այստեղ առնուազն երկու տարով խաղալու մտադրութեամբ: Առաջին տարին աստիճանաբար մօտենում է աւարտին: Հաւանաբար, նա չի կարող այն համարել լաւագոյնը իր կարիերայում, քանի որ Իբրահիմովիչը շատ յաւակնոտ տղայ է: Կարծում եմ՝ նա աւելին է ակնկալում ինքն իրենից»:

Ամրանը շատ ակտիւ չէնք լինի տրանսֆերային շուկայում: Մի քանի խաղացողներ կը հեռանան, 2-4 նորեկներ կ'ունենանք հաւանաբար», - ժողով Մոուրիսիոյի խօսքը մէջբերում է Sky Sports-ը:

35-ամեայ ֆուտպոլիստն ընթացիկ մրցաշրջանում արդէն 20 կոլ է խփել «Մանչեսթեր Եունայթեդի» կազմում:

«ՌԵԱԼԻ» ԱՐՏԱԳՆԱՅ ՅԱՂԹԱՆԱԿՆ ՈՒ «ՕՍԱՍՈՒՆԱՅԻ» ՊԱՇՏՊԱՆԻ ԴԱԺԱՆ ՎՆԱՍՈՒԱԾՔԸ

Ֆուտպոլի Սպանիայի առաջնութեան 22-րդ տուրում Մադրիդի «Ռեալը» Պամպլոնայում 3:1 հաշուով առաւելութեան հասաւ հետնապահ «Օսասունայի» նկատմամբ:

Պորտուգալացի յարձակուող Կրիշտիանու Ռոնալդուի գոլին դաշտի տէրերն առաջին խաղակեսում կարողացան պատասխանել, իսկ իսպանացի կիսապաշտպան Իսկոյի եւ փոխարինման դուբլը եկած Լուկաս Վասկեսի դիպոկի հարուածներին ընդմիջումից յետոյ պատասխանել չյաջողուեց:

Պաղի սկզբնամասում ոտքի կոտրուած ք ստացաւ «Օսասունայի» 22-ամեայ պաշտպան Դաւիթ Գարսիան, որը 15-րդ րոպէին պատգարակով լքեց խաղադաշտը:

Այս յաղթանակից յետոյ Արքայական ակումբը վաստակեց 49 միաւոր եւ, շրջանցելով «Բարսելոնային», վերադարձաւ առաջին տեղ: Ընդ որում՝ մադրիդցիները 2 խաղ պակաս են անցկացրել:

ՖԻՖԱ-Ի ՎԱՐԿԱՆԻՇՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԲԱՐՁՐԱՅԵԼ Է 4 ՏԵՂՈՎ

Հայաստանի ֆուտպոլի ազգային հաւաքականը ՖԻՖԱ-ի վարկանիշային աղիւսակում առաջադիմել է չորս տեղով եւ զբաղեցնում է 82-րդ հորիզոնականը: Աղիւսակը գլխավորում է Արժենտինան, Պրագիլիան երկրորդն է, Գերմանիան՝ երրորդը: Լաւագոյն 10-նեակում են նաեւ Չիլի, Պելզիան, Ֆրանսան, Կոլումբիան, Պորտուգալիան, Ուրուգուայը եւ Սպանիան:

ԱՇԽԱՐՀԻ ԼԱԻՎԱԳՈՅՆ ԸՄԲԻՇՆԵՐԻ ՑԱՆԿՈՒՄ 13 ՀԱՅ ԿԱՅ

Ըմբշամարտի համաշխարհային միութիւնը (UWW) հրապարակել է յունահունիական ըմբշամարտի վարկանիշային նոր աղիւսակը: Օլիմպիական խաղերի ախոյեան Արթուր Ալեքսանեանն առաջինն է 98 կգ քաշային կարգում:

ՀԱՕԿ լրատուականից յայտնում են, որ 66 կգ քաշային կարգում երկրորդը Օլիմպիական խաղերում արծաթէ մետալ ստացած Միհրան Յարութիւնեանն է: Նոյն քաշային կարգում Կարէն Այւանեանը 15-րդն է: 71 կգ քաշային կարգում Վարշամ Բորանեանը 8-րդ հորիզոնականում է: 75 կգ քաշային կարգում Արսէն Զուլֆալիեանը 13-րդն է, իսկ Կարապետ Չալեանը՝ 14-րդը: 80 կգ քաշային կարգում 17-րդ տեղում էրուարդ Սարգսեանն է: 85 կգ քաշային կարգում Մաքսիմ Մանուկեանը 14-րդն է:

ԼԵՒՈՆ ԱՐՈՆԵԱՆԸ ՓՈԽԱՐԻՆԵԼ Է ՎԼԱԴԻՄԻՐ ԿՐԱՄՆԻԿԻՆ

2017 թուականին կայանալիք Grand Chess Tour-ի մրցաշարերում Վլադիմիր Կրամնիկի փոխարէն հանդէս կը գայ հայկական շախմատի առաջատար Լեւոն Արոնյանը, հաղորդում է chess.com-ը: Ռուսաստանցի գրոսմայստերը հրաժարուել է մասնակցութիւնից:

Grand Chess Tour-ի կմասնակցեն նաեւ աշխարհի ախոյեան, նորվեգացի Մագնուս Կարլսենը, ամերիկացիներ Ուեսլի Սոն, Ֆաբիանո Կարուանան ու Հիկարու Նակամուրան, ֆրանսացի Մաքսիմ Վաշլէ-Լագրավը, հնդիկ Վիշվանաթան Անանդը, ռուսաստանցիներ Սերգեյ Կարյակինն ու Յան Նեպոմյաչչին:

Grand Chess Tour-ի մրցանակային հիմնադրամը 1 միլիոն 200 հազար տոլար է:

Յիշեցնենք, որ Լեւոն Արոնեանը այս տարի նաեւ ՖԻԻԵ-ի Գրան պրի շարքի 15 մասնակիցների թւում է:

ԷԼԻՆԱ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆՆ ՈՒ ԼԻԼԻԹ ՄԿՐՏՉԵԱՆԸ ՊԱՐՏՈՒԵՑԻՆ 2-ՐԴ ՕՐԸ

Կանանց շախմատի Հայաստանի առաջատարներ էլինա Դանիէլեանը եւ Լիլիթ Մկրտչեանը աւարտեցին ելույթները Թեհրանում ընթացող աշխարհի առաջնութիւնում:

1/32 եզրափակիչ փուլի երկրորդ պարտիային էլինա Դանիէլեանը սեւ խաղաքարերով չկարողացաւ դիմակայել հնդիկ գրոսմայստեր Ռութ Պադմինիի գրոհները եւ արդէն 29-րդ քայլին անձնատուր եղաւ:

Ընդհանուր հաշիւը դարձաւ 0,5:1,5, եւ մեր շախմատիստուհին դուբլ մնաց պայքարից:

Լիլիթ Մկրտչեանը սեւերով մրցեց չինուհի Նի Շիչօուի հետ: Մեր շախմատիստուհին նուազագուցն քայլերի կատարման վերջում յայտնուեց ցայտնոտում եւ անչափ լուրջ վրիպում թոյլ տուեց, որի արդիւնքում կորցրեց թագուհուն: Լիլիթ Մկրտչեանն անմիջապէս կանգնեցրեց ժամացոյցը եւ ընդունեց իր պարտութիւնը: Այդպիսով, նա նոյն 0,5:1,5 հաշուով տանուլ տուեց մրցամարտը եւ ժամանակից շուտ աւարտեց ելույթները:

Ի դէպ, առաջնութեան կազմակերպիչների պահանջով շախմատիստուհիները պէտք է կրեն գլխաշոր: Դրա պատճառով Թեհրանում հանդէս գալուց հրաժարուել է ԱՄՆ-ի ախոյեան Նազի Պարկիձե-Բարնսը, աշխարհի 15-րդ չեմպիոն Մարիա Մուզիչուկը: